Lucas

1 Marami ang sumubok na ayusin ang salaysay
tungkol sa lahat ng bagay na naganap sa amin
kalagitnaan, 2 na gaya ng binigay nila sa amin,
sila na sa simula pa ay naging saksi at mga
lingkod ng mensahe. 3 Sa akin din naman, nang
nasiyasat ko nang mabuti ang lahat ng pangya-
yaring ito mula pa noong simula—sa tingin ko
ay mabuti na isulat ko ang mga ito ayon sa
kanilang pagkasunod-sunod—pinakatanyag na
Teopilo. 4 Nang sa gayon ay malaman mo ang
katotohanan tungkol sa mga bagay na itinuro
sa iyo. 5 Sa mga araw ni Herodes, na hari
ng Judea, may isang pari na nagngangalang
Zacarias na nagmula sa pangkat ni Abias. Ang
kaniyang asawa ay nagmula sa mga babaeng
anak ni Aaron, at ang kaniyang pangalan ay
Elisabet. 6 Kapwa sila matuwid sa harapan ng
Diyos; sila ay namuhay nang walang kapintasan
sa lahat ng mga utos at alituntunin ng Pangi-
noon. 7 Ngunit wala silang anak, sapagkat si
Elisabet ay baog, at silang dalawa ay matanda
na sa panahong ito. 8 Ngayon ay nangyari
na si Zacarias ay nasa presensiya ng Diyos,
gumagawa ng mga tungkulin bilang pari sa
kapanahunan ng kaniyang pangkat. 9 Ayon sa
nakaugaliang paraan ng pagpili kung sinong pari
ang maglilingkod, siya ay pinili sa pamamagitan
ng sapalaran upang makapasok sa templo ng
Panginoon at upang siya ay makapagsunog ng

insenso. [10] Napakaraming tao ang nananalangin
sa labas sa oras ng pagsusunog ng insenso.
[11] Ngayon, isang anghel ng Panginoon ay nag-
pakita sa kaniya at tumayo sa kanang bahagi
ng altar ng insenso. [12] Si Zacarias ay nasin-
dak nang makita niya ito, labis ang pagkatakot
niya. [13] Ngunit sinabi ng anghel sa kaniya
“Huwag kang matakot Zacarias, sapagkat ang
iyong panalangin ay pinakinggan. Ipagbubuntis
ng asawa mong si Elisabet ang iyong anak na
lalaki. Juan ang ipapangalan mo sa kaniya.
[14] Magkakaroon ka ng kagalakan at saya, at
marami ang matutuwa sa pagsilang sa kaniya.
[15] Sapagkat siya ay magiging dakila sa paningin
ng Panginoon. Hindi siya iinom ng alak o
matapang na inumin, at siya ay mapupuspos
ng Banal na Espiritu mula sa sinapupunan ng
kaniyang ina. [16] At maraming tao sa bayan ng
Israel ang mapapanumbalik sa Panginoon na
kanilang Diyos. [17] Mauuna siya sa Panginoon,
taglay ang espiritu at kapangyarihan ni Elias.
Gagawin niya ito upang mapanumbalik ang puso
ng mga ama sa mga anak, upang ang mga hindi
sumusunod ay mamuhay sa karunungan ng mga
matuwid. Gagawin niya ito upang ihanda para
sa Panginoon, ang mga taong inihanda na para
sa kaniya.” [18] Sinabi ni Zacarias sa anghel,
“Paano ko malalaman ito? Sapagkat ako ay
matanda na at ang aking asawa ay may pataw
na ng maraming taon.” [19] Ang anghel ay sumagot
at sinabi sa kaniya, “Ako si Gabriel na nakatayo
sa presensiya ng Diyos. Ako ay inutusan upang

makipag-usap sa iyo, upang iparating sa iyo ang
mabuting balita. 20 Masdan mo, magiging pipi
ka, hindi ka makapagsasalita hanggang sa araw
na maganap ang mga bagay na ito. Ito ay dahil
sa hindi ka naniwala sa aking mga salita na
matutupad ito sa tamang panahon." 21 Ngayon ay
inaantay ng mga tao si Zacarias. Sila ay nagulat
sapagkat siya ay labis na gumugol ng panahon sa
loob ng templo. 22 Ngunit nang siya ay lumabas,
hindi siya makapagsalita sa kanila. Naisip
ng mga tao na nagkaroon siya ng pangitain
habang siya ay nasa loob ng templo. Patuloy
siyang gumagawa ng mga senyas sa kanila at
nanatiling hindi makapagsalita. 23 Dumating ang
panahon na natapos ang mga araw ng kaniyang
paglilingkod, umalis siya at bumalik sa kaniyang
bahay. 24 Pagkatapos ng mga araw na iyon,
ang kaniyang asawang si Elisabet ay nagbuntis.
Siya ay nanatili sa kaniyang bahay sa loob ng
limang buwan. Sinabi niya, 25 "Ito ang ginawa ng
Panginoon sa akin nang tiningnan niya ako nang
may biyaya upang tanggalin ang aking kahihiyan
sa harapan ng ibang tao." 26 Ngayon sa kaniyang
ikaanim na buwan, ang anghel na si Gabriel ay
inutusan ng Diyos sa isang lungsod sa Galilea na
ang pangalan ay Nazaret, 27 sa isang birhen na
nakatakdang ikasal sa lalaking nagngangalang
Jose. Siya ay kabilang sa angkan ni David
at ang pangalan ng birhen ay Maria. 28 Siya
ay lumapit sa kaniya at sinabi, "Binabati kita,
ikaw ay lubos na pinagpala! Ang Panginoon ay
nasa iyo." 29 Ngunit siya ay lubhang naguluhan

sa kaniyang sinabi at siya ay namangha kung
anong uri ng pagbati ito. 30 Sinabi ng anghel
sa kaniya, “Huwag kang matakot, Maria, dahil
ikaw ay nakatanggap ng biyaya sa Diyos.” 31 At
makikita mo, ikaw ay magbubuntis sa iyong
sinapupunan at magsisilang ng isang anak na
lalaki. Tatawagin mo ang kaniyang pangalan na
'Jesus'. 32 Siya ay magiging dakila at tatawaging
Anak ng Kataas-taasan. Ang Panginoong Diyos
ang magbibigay sa kaniya ng trono ng kaniyang
ninunong si David. 33 Siya ay maghahari sa mga
angkan ni Jacob magpakailanman, at walang
katapusan ang kaniyang kaharian.” 34 Sinabi ni
Maria sa anghel, “Paano mangyayari ito, yamang
hindi pa naman ako nakitabi kasama ang sinu-
mang lalaki?” 35 Sumagot ang anghel at sinabi
sa kaniya, “Ang Banal na Espirito ay darating sa
iyo, at ang kapangyarihan ng Kataas-taasan ay
mapapasaiyo. Kaya ang banal na isisilang, ay
tatawaging Anak ng Diyos. 36 At tingnan mo,
ang iyong kamag-anak na si Elisabet ay nag-
buntis din ng isang anak na lalaki sa kaniyang
katandaan. Ito na ang kaniyang ikaanim na
buwan, siya na tinawag na baog. 37 Sapagkat
walang hindi kayang gawin ang Diyos.” 38 Sinabi
ni Maria, “Tingnan mo, ako ay babaeng lingkod
ng Panginoon. Mangyari nawa sa akin ayon sa
iyong mensahe.” At iniwan na siya ng anghel.
39 Pagkatapos, si Maria ay gumayak noong
mga araw na iyon at nagmadaling pumunta sa
maburol na bahagi ng lupain, sa isang lungsod
sa Judea. 40 Siya ay pumunta sa bahay ni

Zacarias at binati si Elisabet. [41] At nangyari nga
nang marinig ni Elisabet ang pagbati ni Maria,
lumukso ang bata sa kaniyang sinapupunan at
si Elisabet ay napuspos ng Banal na Espiritu.
[42] Ang kaniyang tinig ay tumaas at nagsabi nang
malakas, "Pinagpala ka sa lahat ng mga babae at
Pinagpala din ang bunga ng iyong sinapupunan.
[43] At bakit ito nangyari sa akin na ang ina ng
aking Panginoon ay kailangan pang pumunta sa
akin? [44] Sapagkat tingnan mo, nang marinig
ko ang iyong pagbati ay tumalon sa galak ang
bata sa aking sinapupunan. [45] At pinagpala ang
siyang nanampalataya na mayroong katuparan
ang mga bagay na ipinahayag sa kaniya mula sa
Panginoon." [46] Sinabi ni Maria, "Ang kaluluwa
ko ay nagpupuri sa Panginoon, [47] at ang aking
espiritu ay nagalak sa Diyos na aking tagapaglig-
tas." [48] Sapagkat siya ay tumingin sa kababaan
ng kaniyang lingkod na babae. Kaya tingnan mo,
mula ngayon ang lahat ng salinlahi ay tatawagin
akong pinagpala. [49] Sapagkat siya na makapang-
yarihan ay gumawa ng mga kahanga-hangang
bagay para sa akin, at ang kaniyang pangalan
ay banal. [50] Ang kaniyang habag ay walang
katapusan mula sa lahat ng salinlahi para sa
mga nagpaparangal sa kaniya. [51] Nagpakita siya
ng lakas ng kaniyang mga bisig; ikinalat niya
ang mga nagmamataas ng nilalaman ng kanilang
mga puso. [52] Pinabagsak niya ang mga prinsipe
mula sa kanilang mga trono at itinaas niya
ang mga may mababang kalagayan. [53] Binusog
niya ng mabubuting bagay ang mga nagugutom,

ngunit ang mga mayayaman ay pinaalis niyang
gutom. 54 Nagkaloob siya ng tulong sa Israel
na kaniyang lingkod, na gaya ng pag-alaala
niya sa kaniyang pagpapakita ng habag 55 (na
sinabi niya sa ating mga ama) kay Abraham
at sa kaniyang kaapu-apuhan magpakailanman."
56 Nanatili si Maria kina Elisabet sa loob ng
mga tatlong buwan at pagkatapos ay bumalik
siya sa kaniyang bahay. 57 Ngayon ay dumating
ang panahon ng panganganak ni Elisabet at
nagsilang siya ng isang lalaki. 58 Narinig ng
kaniyang mga kapitbahay at mga kamag-anak na
ang Panginoon ay nagpakita ng dakilang habag
para sa kaniya, at sila ay nagalak kasama niya.
59 Ngayon ay nangyari sa ikawalong araw na
tuliin nila ang sanggol. Tatawagin sana nila
siyang "Zacarias" mula sa pangalan ng kaniyang
ama, 60 ngunit sumagot ang kaniyang ina at
sinabi, "Hindi; siya ay tatawaging Juan." 61 Sinabi
nila sa kaniya, "Wala pa ni isa sa iyong angkan
ang tinawag sa ganyang pangalan." 62 Sumenyas
sila sa kaniyang ama kung ano ang gusto niyang
ipangalan sa kaniya. 63 Humingi ang kaniyang
ama ng isang sulatan at nagsulat siya, "Ang
kaniyang pangalan ay Juan." Silang lahat ay
namangha dito. 64 Agad nabuksan ang kaniyang
bibig at napalaya ang kaniyang dila. Nagsalita
at nagpuri sa Diyos. 65 Natakot ang lahat ng
nakatira malapit sa kanila. Lahat ng mga bagay
na ito ay kumalat sa lahat ng bahagi ng maburol
na lupain ng Judea. 66 At ito ay itinago ng
lahat ng nakarinig sa kanilang mga puso, na

nagsasabi, “Ano kaya ang magiging kapalaran ng
batang ito?” Sapagkat ang kamay ng Panginoon
ay nasa kaniya. 67 Ang kaniyang amang si
Zacarias ay napuspos ng Banal na Espiritu at
nagpahayag na nagsasabi, 68 “Purihin ang Pangi-
noon, ang Diyos ng Israel, sapagkat tumulong
siya at tinubos ang kaniyang mga tao. 69 Itinaas
niya ang isang sungay ng kaligtasan para sa
atin sa bahay ng kaniyang lingkod na si David,
mula sa kaapu-apuhan ng kaniyang lingkod na
si David, 70 tulad ng sinabi niya sa pamamagitan
ng bibig ng kaniyang mga banal na propeta
noong sinaunang panahon. 71 Magdadala siya
ng kaligtasan mula sa ating mga kaaway at
mula sa kamay ng lahat ng mga galit sa atin.
72 Gagawin niya ito upang ipakita ang habag sa
ating mga ama at upang alalahanin ang kaniyang
banal na kasunduan, 73 ang pangako na kaniyang
sinalita kay Abraham na ating ama. 74 Siya ay
nangako na kaniyang tutuparin sa atin, upang
tayo, bilang mga pinalaya mula sa kamay ng
lahat ng ating mga kaaway, ay makapaglingkod
sa kaniya nang walang takot, 75 sa kabanalan
at katuwiran sa kaniyang harapan sa lahat
ng ating panahon. 76 Oo, at ikaw, anak, ay
tatawaging propeta ng Kataas-taasan, sapagkat
ikaw ay mauuna sa Panginoon upang ihanda ang
kaniyang mga daraanan, upang ihanda ang mga
tao sa kaniyang pagdating, 77 upang magbigay
kaalaman ng kaligtasan sa kaniyang mga tao sa
pamamagitan ng kapatawaran ng kanilang mga
kasalanan. 78 Mangyayari ito dahil sa dakilang

habag ng ating Diyos, dahil dito ay dumarating sa
atin ang pagsikat ng araw mula sa itaas, 79 upang
magliwanag sa kanila na nakaupo sa kadiliman
at sa anino ng kamatayan. Gagawin niya ito
upang gabayan ang ating mga paa sa daan ng
kapayapaan." 80 Ngayon ang bata ay lumaki at
naging malakas sa espiritu, at siya ay nasa ilang
hanggang sa kaniyang pagharap sa Israel.

2

1 Ngayon sa mga araw na iyon, nangyari na
si Cesar Agustus ay naglabas ng isang batas
na nag-uutos na magkaroon ng sensus sa lahat
ng tao na nabubuhay sa mundo. 2 Ito ang
unang sensus na ginawa habang si Cirenio ang
gobernador ng Syria. 3 Kaya pumunta ang bawat
isa sa kaniyang sariling bayan upang mailista
para sa sensus. 4 Si Jose ay umalis din mula
sa lungsod ng Nazaret sa Galilea at naglakbay
papunta sa Betlehem na bayan ng Judea na kilala
bilang lungsod ni David, dahil siya ay kaapu-
apuhan mula sa pamilya ni David. 5 Pumunta
siya doon upang magpalista kasama si Maria na
nakatakdang ikasal sa kaniya at kasalukuyang
nagdadalang tao. 6 At nangyari nang habang sila
ay naroroon, dumating ang oras para ipanganak
niya ang kaniyang sanggol. 7 Siya ay nagsilang
ng anak na lalaki, ang kaniyang panganay na
anak, at maayos niya itong binalot ng pirasong
tela. Pagkatapos ay inilagay niya ito sa sabsaban
dahil wala nang bakanteng silid para sa kanila
sa bahay-panuluyan. 8 Sa rehiyon ding iyon,
may mga pastol na naninirahan sa parang at

nagbabantay sa kanilang mga kawan ng tupa
sa gabi. 9 Biglang lumitaw sa kanila ang isang
anghel ng Panginoon, at ang kaluwalhatian ng
Panginoon ay nagliwanag sa palibot nila at lubha
silang natakot. 10 Pagkatapos, sinabi ng anghel
sa kanila, “Huwag kayong matakot, sapagkat
ako ay may dala sa inyong mabuting balita na
magbibigay ng lubos na kagalakan sa lahat ng
tao. 11 Ngayong araw, isang tagapagligtas ang
ipinanganak para sa inyo sa lungsod ni David!
Siya si Cristo ang Panginoon! 12 Ito ang palatan-
daan na maibibigay sa inyo, matatagpuan ninyo
ang isang sanggol na nababalot ng pirasong tela
na nakahiga sa isang sabsaban.” 13 Kasama ng
anghel, biglang may malaking bilang ng hukbong
makalangit na nagpupuri sa Diyos, at sinasabi,
14 “Kaluwalhatian sa Diyos sa kaitaasan, at nawa
ay magkaroon ng kapayapaan dito sa lupa sa
mga tao na kaniyang kinalulugdan.” 15 At nang-
yari nang umalis ang mga anghel mula sa kanila
patungong langit, sinabi ng mga pastol sa bawat
isa, “Tayo na pumunta sa Betlehem, at tingnan
ang bagay na ito na nangyari na ipinaalam ng
Panginoon sa atin”. 16 Sila ay nagmadaling
pumunta doon at natagpuan sina Maria at Jose,
at nakita ang sanggol na nakahiga sa sabsaban.
17 Pagkatapos nilang makita ito, ipinaalam nila
sa mga tao kung ano ang sinabi sa kanila tungkol
sa batang ito. 18 Lahat ng nakarinig nito ay
namangha sa sinabi sa kanila ng mga pastol.
19 Ngunit laging iniisip ni Maria ang lahat ng
bagay na kaniyang narinig, iniingatan ang mga

ito sa kaniyang puso. [20] Bumalik ang mga pastol
na niluluwalhati at pinupuri ang Diyos sa lahat
ng kanilang narinig at nakita, tulad ng sinabi sa
kanila. [21] Noong ikawalong araw at siyang pana-
hon para tuliin ang sanggol, pinangalanan nila
siyang Jesus, ang pangalan na ibinigay ng anghel
bago pa siya ipinagbuntis. [22] Nang lumipas ang
nakatakdang bilang ng mga araw ng kanilang
seremonya ng paglilinis, alinsunod sa kautusan
ni Moises, dinala siya ni Jose at Maria sa templo
sa Jerusalem para iharap siya sa Panginoon.
[23] Sapagkat nasusulat sa kautusan ng Panginoon,
“Ang bawat anak na lalaki na nagbubukas sa
sinapupunan ay tatawaging nakatalaga sa Pangi-
noon.” [24] Sila rin ay dumating upang mag-alay
ng handog na alinsunod sa sinabi sa kautusan
ng Panginoon, “dalawang kalapati o dalawang
inakay na batu-bato.” [25] Masdan ito, may isang
lalaki sa Jerusalem na ang pangalan ay Simeon.
Ang taong ito ay matuwid at may taos na
pananalig. Siya ay naghihintay sa manga-aliw ng
Israel, at ang Banal na Espiritu ay nasa kaniya.
[26] Ipinahayag sa kaniya ng Banal na Espiritu na
hindi siya mamamatay bago niya makita ang
Cristo ng Panginoon. [27] Isang araw, siya ay
pumunta sa templo sa pangunguna ng Banal
na Espiritu. Nang dinala ng mga magulang
ang bata na si Jesus upang gawin para sa
kaniya ang nakaugaliang hinihingi ng kautusan,
[28] tinanggap siya ni Simeon sa kaniyang mga
bisig, at nagpuri sa Diyos at sinabi, [29] “Ngayon
ay hayaan mong pumanaw ang iyong lingkod

nang may kapayapaan, Panginoon, ayon sa iyong
salita. 30 Sapagkat nakita ng aking mga mata
ang iyong pagliligtas 31 na iyong inihanda sa
paningin ng lahat ng tao. 32 Siya ay liwanag para
sa paghahayag sa mga Gentil at kaluwalhatian
ng iyong mga taong Israel." 33 Ang ama at ina
ng bata ay namangha sa mga bagay na sinabi
tungkol sa kaniya. 34 Pagkatapos ay pinagpala
sila ni Simeon at sinabi niya kay Maria na ina
ng bata, "Makinig kang mabuti! Ang batang ito
ay nakatadhana para sa pagbagsak at pagbangon
ng maraming tao sa Israel at para sa tanda
na tututulan. 35 Gayundin, isang espada ang
tatagos sa iyong sariling kaluluwa, upang ang
mga iniisip ng maraming puso ay maihayag.
36 Naroon din ang isang babaeng propeta na ang
pangalan ay Ana. Siya ay anak ni Fanuel na
nagmula sa tribo ni Aser. Napakatanda na niya.
Siya ay namuhay kasama ng kaniyang asawa sa
loob ng pitong taon pagkatapos ng kaniyang pag-
aasawa, 37 at pagkatapos ay balo ng walumpu't
apat na taon. Hindi siya kailanman umalis sa
templo at patuloy siyang sumasamba sa Diyos
sa pamamagitan ng pag-aayuno at pananalangin,
gabi at araw. 38 Sa oras ding iyon, lumapit
siya sa kanila at nagsimulang magpasalamat sa
Diyos. Siya ay nagsalita tungkol sa bata sa lahat
ng naghihintay para sa katubusan ng Jerusalem.
39 Nang matapos nila ang lahat ng dapat nilang
gawin na naaayon sa kautusan ng Panginoon,
bumalik sila sa Galilea, sa kanilang sariling
bayan na Nazaret. 40 Ang bata ay lumaki at nag-

ing malakas, lumalawak sa karunungan at ang
biyaya ng Diyos ay nasa kaniya. 41 Ang kaniyang
mga magulang ay pumupunta sa Jerusalem taon-
taon para sa Pista ng Paskwa. 42 Nang siya
ay labindalawang taong gulang, sila ay muling
umakyat para sa nakaugaliang panahon para sa
pista. 43 Pagkatapos nilang manatili sa buong
bilang ng araw para sa pista, nagsimula na silang
umuwi. Ngunit ang batang Jesus ay nanatili
sa Jerusalem at ito ay hindi alam ng kaniyang
mga magulang. 44 Inakala nila na siya ay nasa
pangkat na kasama nilang naglalakbay, kaya sila
ay nagpatuloy ng isang araw sa paglalakbay.
Pagkatapos ay nagsimula silang hanapin siya sa
kanilang mga kamag-anak at kaibigan. 45 Nang
siya ay hindi nila matagpuan, bumalik sila
sa Jerusalem at sinimulang hanapin siya roon.
46 At nangyari nga na makalipas ang tatlong
araw, natagpuan nila siya sa loob ng templo
na nakaupo sa gitna ng mga guro, nakikinig
sa kanila at nagtatanong sa kanila ng mga
katanungan. 47 Lahat ng nakarinig sa kaniya
ay namangha sa kaniyang pang-unawa at sa
kaniyang mga kasagutan. 48 Nang siya ay nakita
nila, nagulat sila. Sinabi sa kaniya ng kaniyang
ina, "Anak, bakit mo kami pinakitunguhan ng
ganito? Makinig ka, ako at ang iyong ama ay
nag-aalala na naghahanap sa iyo." 49 Sinabi niya
sa kanila, "Bakit ninyo ako hinahanap? Hindi ba
ninyo alam na ako ay dapat na narito sa bahay
ng aking Ama?" 50 Ngunit hindi nila naintindihan
ang ibig niyang sabihin sa mga salitang iyon.

51 Pagkatapos, siya ay sumama sa kanila pabalik
sa kanilang tahanan sa Nazaret at naging ma-
sunurin sa kanila. Iningatan ng kaniyang ina
ang lahat ng bagay na ito sa kaniyang puso. 52 At
si Jesus ay patuloy na lumaki sa karunungan at
pangangatawan at lalong kinalugdan ng Diyos at
ng mga tao.

3

1 Ngayon, sa ika-labinlimang taon na pagha-
hari ni Tiberio Cesar, habang si Poncio Pilato
ay gobernador sa Judea, at si Herodes ang
tetrarka sa Galilea, at ang kaniyang kapatid na
si Felipe ang tetrarka sa rehiyon ng Iturea at
Traconite, at si Lisanias ang tetrarka sa Abilinia,
2 at sa panahon na sina Anas at Caifas ang
pinakapunong pari, dumating ang salita ng Diyos
ay kay Juan na anak ni Zacarias, sa ilang. 3 Siya
ay naglakbay sa buong rehiyon sa palibot ng ilog
Jordan, nangangaral ng bautismo ng pagsisisi
para sa kapatawaran ng mga kasalanan. 4 Gaya
ito ng nasusulat sa libro ng mga salita ni propeta
Isaias, “Ang tinig ng isang sumisigaw sa ilang,
'Ihanda ang daraanan ng Panginoon, gawing
tuwid ang kaniyang landas. 5 Ang bawat lambak
ay mapupunan, ang bawat bundok at burol
ay gagawing patag, ang mga likong daan ay
magiging tuwid, at ang mga daang baku-bako ay
gagawing maayos. 6 Ang lahat ng tao ay makikita
ang pagliligtas ng Diyos.” 7 Kaya sinabi ni Juan
sa napakaraming bilang ng tao na dumarating
upang magpabautismo sa kaniya, “Kayo na mga
anak ng mga makamandag na ahas, sino ang

nagbabala sa inyo na tumakas sa poot na pa-
parating?” 8 Mamunga kayo ng karapat-dapat sa
pagsisisi, at huwag ninyong simulan na sabihin
sa inyong mga sarili, 'Mayroon tayong Abraham
bilang ama natin,' dahil sinasabi ko sa inyo na
ang Diyos ay may kakayahang lumikha ng mga
anak para kay Abraham kahit pa mula sa mga
batong ito. 9 Ang palakol ay nailagay na sa
ugat ng mga puno. Kaya ang bawat puno na
hindi namumunga nang mabuti ay puputulin
at itatapon sa apoy.” 10 At ang maraming tao
ay nagtanong sa kaniya, nagsasabi “Ano ang
dapat naming gawin?” 11 Siya ay sumagot at
sinabi sa kanila, “Kung ang isang tao ay may
dalawang tunika, dapat niyang ibigay ang isa sa
sinumang wala nito at sinuman ang may pagkain
ay ganoon din ang dapat gawin.” 12 At may ilang
mga maniningil ng buwis ang dumating upang
mabautismuhan, at sinabi nila sa kaniya, “Guro,
ano ang dapat naming gawin?” 13 Sinabi niya
sa kanila, “Huwag kayong maningil nang higit
sa dapat ninyong sinisingil.” 14 May ilang mga
kawal rin ang nagtanong sa kaniya, nagsasabi,
“At paano naman kami? Ano ang dapat naming
gawin?” Sinabi niya sa kanila. “Huwag kayong
kumuha ng salapi kanino man nang sapilitan,
at huwag ninyong paratangan ang sinuman ng
hindi totoo. Masiyahan kayo sa inyong mga
sahod.” 15 Ngayon, habang ang mga tao ay sabik
na naghihintay na dumating si Cristo, nagtataka
ang bawat isa sa kanilang mga puso kung si
Juan mismo ang Cristo. 16 Sinagot sila ni Juan

na nagsabi sa kanilang lahat, “Para sa akin, binabautismuhan ko kayo ng tubig, ngunit may isang paparating na mas higit na makapangyarihan kaysa sa akin, at hindi ako karapat-dapat na magkalag man lang ng tali ng kaniyang mgapnyapaks. Siya ang magbabautismo sa inyo ng Banal na Espiritu at ng apoy.
17 Ang kaniyang kalaykay ay hawak niya sa kaniyang kamay upang linisin nang mabuti ang kaniyang giikan at upang tipunin ang trigo sa kaniyang kamalig. Ngunit susunugin niya ang dayami sa apoy na hindi mamamatay kailanman.”
18 Sa pamamagitan ng iba pang madaming panghihikayat, ipinangaral niya ang magandang balita sa mga tao.
19 Sinaway din ni Juan si Herodes na tetrarka, dahil pinakasalan niya ang asawa ng kaniyang kapatid na lalaki, na si Herodias, at sa lahat ng iba pang kasamaan na ginawa ni Herodes.
20 Ngunit gumawa pa ng napakasamang bagay si Herodes. Ipinakulong niya sa bilangguan si Juan.
21 At nangyari ngang habang ang lahat ng tao ay binabautismuhan, si Jesus ay nabautismuhan din. Habang siya ay nananalangin, ang kalangitan ay bumukas.
22 Ang Banal na Espiritu ay bumaba sa kaniya na may anyo na gaya ng kalapati, habang may isang tinig ang nanggaling sa langit, “Ikaw ang aking minamahal na Anak. Lubos akong nalulugod sa Iyo.”
23 Ngayon si Jesus mismo, nang siya ay nagsimulang magturo, ay nasa edad na tatlumpung taon. Siya ang anak na lalaki (ayon sa pagpapalagay ng mga tao) ni Jose na anak ni Eli
24 na anak ni Matat na anak ni Levi na anak ni Melqui na anak ni Janai na

anak ni Jose [25] na anak ni Matatias na anak ni
Amos na anak ni Nahum na anak ni Esli na anak
ni Nagai [26] na anak ni Maat na anak ni Matatias
na anak ni Semei na anak ni Josec na anak ni
Joda [27] na anak ni Joanan na anak ni Resa na
anak ni Zerubabel na anak ni Salatiel na anak
ni Neri [28] na anak ni Melqui na anak ni Adi na
anak ni Cosam na anak ni Elmadam na anak ni
Er [29] na anak ni Josue na anak ni Eliezer na anak
ni Jorim na anak ni Matat na anak ni Levi [30] na
anak ni Simeon na anak ni Juda na anak ni Jose
na anak ni Jonam na anak ni Eliaquim [31] na anak
ni Melea na anak ni Menna na anak ni Matata
na anak ni Natan na anak ni David [32] na anak
ni Jesse na anak ni Obed na anak ni Boaz, na
anak ni Salmon na anak ni Naason [33] na anak
ni Aminadab na anak ni Admin na anak ni Arni
na anak ni Esrom na anak ni Farez na anak ni
Juda [34] na anak ni Jacob na anak ni Isaac na anak
ni Abraham na anak ni Terah na anak ni Nahor
[35] na anak ni Serug na anak ni Reu na anak ni
Peleg na anak ni Eber na anak ni Sala, [36] na anak
ni Cainan na anak ni Arfaxad na anak ni Shem
na anak ni Noe na anak ni Lamec na anak ni
Metusalem na anak ni Enoc [37] na anak ni Jared
na anak ni Mahalaleel na anak ni Kenan [38] na
anak ni Enos na anak ni Set na anak ni Adan na
anak ng Diyos.

4

[1] Nang si Jesus ay na puspos ng Banal na
Espiritu, bumalik siya mula sa ilog Jordan at
pinangunahan ng Espiritu sa ilang [2] sa loob ng
apatnapung araw at siya ay tinukso ng diyablo.
Sa mga araw na iyon, hindi siya kumain ng

anuman at sa huling mga araw siya ay nagutom.
3 Sinabi ng diyablo sa kaniya, “Kung ikaw ang
Anak ng Diyos, utusan mo ang batong ito na
maging tinapay.” 4 Sinagot siya ni Jesus, “Na-
susulat, 'Hindi lang sa tinapay nabubuhay ang
tao.”' 5 At dinala siya ng diyablo sa mataas
na lugar, at ipinakita sa kaniya ang lahat ng
mga kaharian ng mundo nang ilang sandali.
6 Sinabi ng diyablo sa kaniya, “Bibigyan kita
ng kapangyarihang mamuno sa lahat ng mga
kahariang ito, pati na ang kanilang kadakilaan.
Kaya kong gawin ito dahil ibinigay ang mga ito
sa akin upang pamunuan, at maaari ko itong
ibigay sa sinumang gustuhin ko. 7 Kaya kung
ikaw ay yuyuko at sasamba sa akin, ang lahat ng
ito ay mapapasaiyo.” 8 Ngunit sumagot si Jesus at
sinabi sa kaniya, “Nasusulat, 'Dapat mong sam-
bahin ang Panginoon mong Diyos, at siya lang
ang dapat mong paglingkuran.”' 9 Pagkatapos
dinala ng diyablo si Jesus sa Jerusalem at inilagay
siya sa pinakamataas na bahagi ng templo, at
sinabi sa kaniya, “Kung ikaw ang Anak ng Diyos,
magpatihulog ka mula dito, 10 Sapagkat nasusu-
lat, 'Uutusan niya ang kaniyang mga anghel
upang alagaan ka at ingatan ka,' 11 at, 'Iaangat
ka nila sa kanilang mga kamay, upang hindi
tumama ang iyong paa sa bato '.” 12 Sumagot
si Jesus na sinabi sa kaniya, “Nasasabi, 'Hindi
mo dapat subukin ang Panginoon mong Diyos.”'
13 Nang matapos tuksuhin ng diyablo si Jesus,
umalis siya at iniwanan siya hanggang sa ibang
pagkakataon. 14 Pagkatapos, bumalik si Jesus

sa Galilea as kapangyarihan ng Espiritu, at
kumalat ang balita tungkol sa kaniya sa buong
paligid ng rehiyon. 15 Nagturo siya sa kanilang
mga sinagoga, at ang bawat isa ay nagpuri
sa kaniya. 16 Isang araw, siya ay pumunta
sa Nazaret, ang lungsod na kung saan siya
pinalaki. Sa kaniyang nakagawian, pumasok
siya sa sinagoga sa Araw ng Pamamahinga, at
tumayo upang basahin ang kasulatan. 17 Ang
balumbon ni propeta Isaias ay iniabot sa kaniya,
kaya binuksan niya ang balumbon at nakita ang
bahagi kung saan nakasulat, 18 “Ang Espiritu ng
Panginoon ay nasa akin, dahil itinalaga niya ako
upang ipangaral ang magandang balita sa mga
mahihirap. Isinugo niya ako upang ipahayag
ang kalayaan sa mga bihag, at manumbalik ang
paningin ng mga bulag, upang palayain ang mga
inaapi, 19 ipahayag ang pinagpalang panahon
ng Panginoon.” 20 Pagkatapos ay inirolyo niya
ang kasulatang binalumbon, ibinalik sa taga-
pangasiwa ng sinagoga, at umupo. Ang mga
mata ng lahat ng tao sa sinagoga ay nakatuon
sa kaniya. 21 Siya ay nagsimulang magsalita
sa kanila, “Ngayon itong kasulatan ay natupad
sa inyong pandinig.” 22 Bawat isa sa kanila ay
nasaksihan ang lahat ng kaniyang mga sinabi at
lahat sila ay namangha sa mga mapagpalang sal-
itang lumalabas sa kaniyang bibig. Sinasabi nila,
“Ito ay anak lamang ni Jose, hindi ba?” 23 Sinabi
ni Jesus sa kanila, “Tinitiyak kong sasabihin
ninyo ang kawikaang ito sa akin, 'Manggagamot,
gamutin mo ang iyong sarili. Anuman ang aming

narinig na ginawa mo sa Capernaum, gawin mo
din dito sa iyong bayang kinalakihan.”' 24 Sinabi
din niya, “Tapat kong sinasabi sa inyo, walang
propeta ang tinanggap sa sarili niyang bayan.
25 Ngunit sinasabi ko sa inyo ang katotohanan
na maraming mga balo sa Israel sa panahon ni
Elias, noong sumara ang kalangitan na walang
ulan sa loob ng tatlo at kalahating mga taon,
noong nagkaroon ng matinding taggutom sa
lahat ng kalupaan. 26 Ngunit hindi ipinadala
si Elias sa kahit sinuman sa kanila, ngunit sa
isang balo lamang na naninirahan sa Sarepta
na malapit sa lungsod ng Sidon. 27 Mayroon
ding maraming mga ketongin sa Israel sa pana-
hon ni propeta Eliseo, ngunit wala sa kanila
ang gumaling maliban kay Naaman na taga-
Siria.” 28 Lahat ng tao sa sinagoga ay napuno
ng matinding galit nang marinig nila ang mga
bagay na ito. 29 Tumayo sila at ipinagtabuyan
siya paalis ng lungsod, at dinala siya sa gilid ng
burol kung saan itinayo ang kanilang lungsod,
upang siya ay maari nilang ihulog sa bangin.
30 Ngunit siya ay lumakad palusot sa kanilang
kalagitnaan at siya ay umalis. 31 At siya ay
bumaba patungong Capernaum, isang lungsod
ng Galilea. Sa isang Araw ng Pamamahinga siya
ay nagturo sa mga tao sa sinagoga. 32 Sila ay
namangha sa kaniyang itinuturo, dahil nagsalita
siya nang may kapangyarihan. 33 Ngayon, sa
sinagoga sa araw na iyon may isang tao na
may espiritu ng maruming demonyo, at siya ay
sumigaw nang may malakas na tinig, 34 “Ano

ang nais mong gawin sa amin, Jesus na taga-
Nazaret? Ikaw ba ay pumarito para kami ay
puksain? Alam ko kung sino ka! Ikaw ang Banal
ng Diyos!” 35 Sinaway ni Jesus ang demonyo,
na nagsasabi, “Manahimik ka at lumabas ka sa
kaniya!” Nang naihagis ng demonyo ang lalaki
sa kalagitnaan nila, siya ay lumabas mula sa
kaniya na walang nangyaring masama sa lalaki.
36 Lahat ng tao ay lubhang namangha, at sila ay
patuloy na nag-uusap sa isa't isa sa nangyari.
Sinabi nila, “Anong uri ang mga salitang ito?
Inutusan niya ang mga maruruming espiritu
na may kakayahan at kapangyarihan at sila ay
lumabas.” 37 Kaya nagsimulang kumalat ang
balita tungkol sa kaniya sa bawat bahagi ng
nakapaligid na rehiyon. 38 Pagkatapos, umalis
si Jesus sa sinagoga at pumunta sa bahay ni
Simon. Ngayon, ang biyenan ni Simon ay
nahihirapan dahil sa mataas na lagnat, at sila
ay nakiusap para sa kaniya. 39 Kaya tumayo
siya malapit sa kaniya at sinaway ang kaniyang
lagnat, at umalis ito. Agad siyang tumayo at
nagsimulang maglingkod sa kanila. 40 Nang
palubog na ang araw, dinala ng mga tao kay
Jesus ang bawat may sakit at may iba't ibang
karamdaman. Ipinatong niya ang kaniyang
kamay sa bawat isa sa kanila at sila ay gumaling.
41 May mga demonyo din na lumabas mula sa
kanila, sumusigaw at nagsasabi, “Ikaw ang Anak
ng Diyos!” Sinaway ni Jesus ang mga demonyo
at hindi niya sila pinayagang magsalita, dahil
alam nila na siya ang Cristo. 42 Nang dumating
ang dapit-umaga, pumunta siya sa isang tahimik

na lugar. Maraming mga tao ang naghahanap
sa kaniya at pumunta kung saang lugar siya
naroon. Sinubukan nila na pigilan siya sa pag-
alis sa kanila. 43 Ngunit sinabi niya sa kanila,
“Dapat ko ring ipangaral ang magandang balita
tungkol sa kaharian ng Diyos sa marami pang
lungsod, dahil ito ang dahilan kung bakit ako
ipinadala dito.” 44 At siya ay nagpatuloy na
nangaral sa mga sinagoga sa buong Judea.

5

1 Ngayon nangyari na habang nagsisiksikan
ang maraming tao sa palibot ni Jesus at nakikinig
sila sa salita ng Diyos, si Jesus ay nakatayo sa
tabi ng lawa ng Genesaret. 2 Nakakita siya ng
dalawang bangka na nakapagilid sa pampang
ng lawa. Nakababa na ang mga mangingisda
mula dito at naglilinis sila ng kanilang mga
lambat. 3 Sumakay si Jesus sa isa sa mga
bangka, na pagmamay-ari ni Simon at hiniling
niya sa kaniya na dalhin niya ito sa tubig na
hindi kalayuan sa dalampasigan. Pagkatapos ay
umupo siya at nagturo sa mga tao habang nasa
bangka. 4 Nang matapos na siyang magsalita,
sinabi niya kay Simon, “Dalhin mo ang bangka sa
mas malalim na tubig at ibaba ang inyong mga
lambat para manghuli”. 5 Sumagot si Simon at
sinabi, “Panginoon, magdamag kaming nangisda
ngunit wala kaming nahuli, ngunit sa iyong
salita, ibababa ko ang mga lambat.” 6 Nang
ginawa nila ito, nakahuli sila ng napakaraming
bilang ng isda, at ang kanilang mga lambat
ay nagsimulang mapunit. 7 Kaya't kumaway

sila kanilang kasamahan sa kabilang bangka
upang puntahan at tulungan sila. Dumating
sila at napuno ang dalawang bangka, kaya't
sila ay nagsimulang lumubog. 8 Ngunit nang
makita ito ni Simon Pedro, siya ay lumuhod
sa paanan ni Jesus, na nagsasabi, “Lumayo
ka sa akin, Panginoon, sapagkat ako ay taong
makasalanan.” 9 Sapagkat siya ay namangha at
ang lahat din na kaniyang mga kasama, sa dami
ng isdang kanilang nahuli. 10 Kasama dito sina
Santiago at Juan na mga anak ni Zebedeo, na mga
kasama ni Simon. At sinabi ni Jesus kay Simon,
“Huwag kang matakot, sapagkat mula ngayon,
mangingisda ka na ng tao.” 11 Nang madala
nila sa dalampasigan ang kanilang mga bangka,
iniwan nila ang lahat at sumunod sa kaniya.
12 At nangyari nga na habang siya ay nasa isa
sa mga lungsod, isang taong puno ng ketong
ang naroon. Nang makita niya si Jesus, siya
ay nagpatirapa at nagmakaawa sa kaniya, na
nagsabi, “Panginoon, kung iyong nanaisin, ako
ay maaari mong linisin.” 13 Pagkatapos, inabot
ni Jesus ang kaniyang kamay at hinawakan siya,
na sinasabi, “Nais ko. Maging malinis ka.”
At agad nawala ang kaniyang ketong. 14 Siya
ay pinagbilinan niya na huwag ipagsabi kahit
kanino, sa halip, sinabi sa kaniya, “Pumunta
ka sa iyong pupuntahan, at magpakita ka sa
mga pari at mag-alay ka ng handog para sa
iyong ikalilinis, batay sa mga kautusan ni Moises,
bilang pagpapatotoo sa kanila.” 15 Ngunit ang
balita tungkol sa kaniya ay lalong kumalat, at
maraming mga tao ang dumating upang pak-

inggan siyang magturo at upang mapagaling sa
kanilang mga sakit. 16 Ngunit siya ay madalas
pumunta sa mga lugar na ilang at nanalangin.
17 At nangyari nga sa isa sa mga araw na iyon
na siya ay nagtuturo, at mayroong mga Pariseo
at mga tagapagturo ng kautusan ang nakaupo
roon na nagmula pa sa mga iba't-ibang lugar sa
mga rehiyon ng Galilea at Judea, at mula rin sa
lungsod ng Jerusalem. Ang kapangyarihan ng
Panginoon ay nasa kaniya upang magpagaling.
18 Ngayon ay may mga lalaking dumating, bin-
ubuhat ang isang paralitikong lalaki na nakala-
gay sa higaan, at sila ay naghanap ng paraan
upang maipasok siya at mailagay sa harapan ni
Jesus. 19 Hindi sila makahanap ng paraan upang
siya ay maipasok dahil sa dami ng tao, kaya sila
ay umakyat sa bubungan ng bahay at ibinaba
nila ang lalaking nasa higaan sa kalagitnaan
ng mga tao, sa mismong harapan ni Jesus.
20 Pagkakita niya sa kanilang pananampalataya,
sinabi ni Jesus, “Lalaki, pinatawad ka na sa
iyong mga kasalanan.” 21 Ang mga eskriba at
ang mga Pariseo ay nagsimulang magtanong
tungkol dito, na sinasabi, “Sino itong nagsasalita
ng kalapastanganan sa Diyos?” Sino ang nag-
papatawad ng kasalanan, hindi ba't ang Diyos
lamang?” 22 Ngunit si Jesus, na nalalaman ang
kanilang mga iniisip, sumagot at sinabi sa kanila,
“Bakit ninyo ito inuusisa sa inyong mga puso?
23 Alin ang mas madaling sabihin, 'Napatawad
ka na ng iyong mga kasalanan' o ang sabihing
'Tumayo ka at maglakad?.' 24 Ngunit upang

malaman ninyo na ang Anak ng Tao ay may
kapangyarihan sa mundo upang magpatawad
ng mga kasalanan, sinasabi ko sa iyo, 'Tumayo
ka, buhatin mo ang iyong higaan at pumunta
ka sa iyong bahay.'” 25 Agad siyang tumayo
sa kanilang harapan at binuhat ang kaniyang
higaan; pagkatapos ay bumalik siya sa kaniyang
bahay, na niluluwalhati ang Diyos. 26 Ang lahat
ay namangha at niluwalhati nila ang Diyos. Sila
ay napuno ng takot na sinasabi, “Nakakita tayo
ng mga hindi pangkaraniwang bagay sa araw na
ito.” 27 Pagkatapos mangyari ang mga bagay na
ito, si Jesus ay umalis doon at nakita ang isang
maniningil ng buwis na nagngangalang Levi, na
nakaupo sa lugar kung saan siya nangongolekta
ng buwis. Sinabi niya sa kaniya, “Sumunod ka
sa akin.” 28 Kaya't iniwan ni Levi ang lahat,
tumayo, at sumunod sa kaniya. 29 Pagkatapos
ay naghanda si Levi sa kaniyang bahay ng
malaking handaan para kay Jesus, at maram-
ing mga maniningil ng buwis ang nandoon, at
iba pang mga taong nakasandal sa mesa ang
kumakain kasama nila. 30 Ngunit ang mga
Pariseo at kanilang mga eskriba ay nagreklamo
sa kaniyang mga alagad, na nagsasabi, “Bakit
kayo kumakain at umiinom kasama ang mga
naniningil ng buwis at iba pang mga taong
makasalanan?” 31 Sumagot si Jesus sa kanila,
“Ang mga taong malulusog ay hindi nangan-
gailangan ng manggagamot, ang mga taong may
sakit lamang ang nangangailangan nito. 32 Hindi
ako dumating upang tawagin sa pagsisisi ang
mga taong matuwid, kundi tawagin sa pagsisisi

ang mga taong makasalanan.” 33 Sinabi nila sa
kaniya, “Ang mga alagad ni Juan ay madalas
nag-aayuno at nananalangin, gayundin ang mga
alagad ng mga Pariseo. Ngunit ang iyong mga
alagad ay kumakain at umiinom.” 34 Sinabi ni
Jesus sa kanila, “Mayroon bang mag-uutos sa
mga panauhin ng kasal na mag-ayuno habang
kapiling pa nila ang lalaking ikakasal? 35 Subalit
darating ang mga araw na aalisin mula sa kanila
ang lalaking ikakasal, at sa mga araw na iyon sila
ay mag-aayuno.” 36 Pagkatapos ay nagbahagi din
si Jesus ng isang talinghaga sa kanila, “Walang
tao ang gugupit ng kapirasong tela mula sa
bagong damit upang tagpiin ang lumang damit.
Kung ganyan ang gagawin niya, mapupunit
niya ang bagong damit, at ang kapirasong tela
mula sa bagong damit ay hindi babagay sa
tela ng lumang damit. 37 Gayundin naman,
walang tao ang naglalagay ng bagong alak sa
lumang sisidlang balat. Kapag ginawa niya ito,
puputukin ng bagong alak ang mga sisidlang
balat, at matatapon ang mga alak, at ang mga
sisidlan ay masisira. 38 Ngunit ang mga bagong
alak ay marapat na ilagay sa bagong sisidlang
balat. 39 Walang tao na pagkatapos uminom ng
lumang alak, ay maghahangad na uminom ng
bagong alak, dahil sasabihin niya, 'Ang luma ay
mas mabuti.'”

6

1 Ngayon ay nangyari na sa Araw ng Pa-
mamahinga, si Jesus ay naglalakad sa triguhan
at ang kaniyang mga alagad ay nanunguha

ng mga uhay, ang mga ito ay kinikiskis sa
kanilang mga palad at kinakain ang mga butil.
2 Ngunit sinabi ng ibang mga Pariseo, “Bakit
kayo gumagawa ng isang bagay na labag sa
kautusan na gawin sa Araw ng Pamamahinga?”
3 Sumagot si Jesus sa kanila na sinabi, “Hindi
man lamang ba ninyo nabasa ang tungkol sa
ginawa ni David nang siya ay magutom, siya
at ang kaniyang mga kasamang kalalakihan?
4 Pumasok siya sa bahay ng Diyos, at kinuha
ang tinapay na handog at kumain ng ilan sa
mga ito, at ibinigay din ang ilan sa kaniyang
mga kasamang kalalakihan para kainin, kahit
na ayon sa batas mga pari lamang ang pwedeng
kumain.” 5 Pagkatapos ay sinabi niya sa kanila,
“Ang Anak ng Tao ay Panginoon ng Araw ng
Pamamahinga.” 6 Nangyari sa ibang Araw ng
Pamamahinga na siya ay pumunta sa sinagoga at
nagturo sa mga tao doon. Isang tao ang naroon
na tuyot ang kanang kamay. 7 Ang mga eskriba
at mga Pariseo ay nagmamanman sa kaniya
upang makita kung si Jesus ay magpapagaling
sa Araw ng Pamamahinga, upang sila ay maka-
hanap ng dahilan upang siya ay paratangan na
gumagawa ng masama. 8 Ngunit alam niya kung
ano ang kanilang iniisip at sinabi niya sa tao na
may tuyot na kamay, “Tumayo ka, at pumunta
ka dito sa gitna ng lahat.” Kung kaya't ang tao ay
tumayo at pumaroon. 9 Sinabi ni Jesus sa kanila,
“Itinatanong ko sa inyo, naaayon ba sa batas
ang gumawa ng mabuti o gumawa ng masama
sa Araw ng Pamamahinga, ang magligtas ng

buhay o sirain ito?” 10 Pagkatapos ay tumingin
siya sa kanilang lahat at sinabi sa lalaki, “Iunat
mo ang iyong kamay.” Ginawa nga niya at
ang kaniyang kamay ay nanumbalik sa dati.
11 Ngunit sila ay napuno ng galit, at sila ay nag-
usap-usap kung ano ang maari nilang gawin kay
Jesus. 12 Nangyari sa mga araw na iyon na
siya ay pumunta sa bundok upang manalangin.
Siya ay patuloy na nanalangin sa Diyos ng
buong gabi. 13 Kinaumagahan, tinawag niya ang
kaniyang mga alagad at pumili siya sa kanila
ng labindalawa, na tinawag din niyang “mga
apostol.” 14 Ang pangalan ng mga apostol ay sina
Simon (na kaniya ring pinangalanang Pedro) at
ang kaniyang kapatid na si Andres, Santiago,
Juan, Felipe, Bartolome, 15 Mateo, Tomas, San-
tiago na anak ni Alfeo, Simon na tinawag na
Masigasig, 16 Judas na anak ni Santiago at Judas
Iscariote na siyang naging taksil. 17 Pagkatapos,
si Jesus ay bumaba mula sa bundok kasama
sila at tumayo sa patag na lugar. Naroon ang
napakaraming bilang ng kaniyang mga alagad,
ganoon din ang malaking bilang ng tao na mula
sa Judea at Jerusalem at mula sa dalampasigan
ng Tiro at Sidon. 18 Sila ay dumating upang
makinig sa kaniya at para gumaling sa kanilang
mga karamdaman. Ang mga taong binabagabag
ng mga maruming espiritu ay pinagaling din.
19 Ang lahat ng napakaraming tao ay sinusub-
akan siyang hipuin dahil ang kapangyarihang
magpagaling ay lumalabas mula sa kaniya, at
pinagaling niya silang lahat. 20 Pagkatapos ay

tumingin siya sa kaniyang mga alagad at sinabi,
“Pinagpala kayong mga mahihirap sapagkat sa
inyo ang kaharian ng Diyos. 21 Pinagpala kayo
na nagugutom ngayon, sapagkat kayo ay ma-
pupuno. Pinagpala kayo na tumatangis ngayon
sapagkat kayo ay tatawa. 22 Pinagpala kayo
kung kayo ay kinamumuhian ng mga tao at kung
kayo ay ihinihiwalay at itinuturing ang inyong
pangalan na masama alang-alang sa Anak ng
Tao. 23 Magalak sa araw na iyon at tumalon sa
galak sapagkat tiyak na kayo ay may dakilang
gantimpala sa langit, sapagkat ang kanilang mga
ninuno ay pinakitunguhan ang mga propeta
sa ganoon ding paraan. 24 Ngunit aba kayo
na mayayaman! Sapagkat natanggap na ninyo
ang inyong ginhawa. 25 Aba kayo na busog
ngayon! Sapagkat kayo ay magugutom. Aba
kayo na tumatawa ngayon! Sapagkat kayo ay
magdadalamhati at tatangis. 26 Aba kayo kung
ang lahat ng tao ay nagsasabi ng mabuti tungkol
sa inyo! Sapagkat pinakisamahan ng kanilang
mga ninuno ang mga bulaang propeta sa ganoon
ding paraan. 27 Ngunit sinasabi ko sa inyo
na nakikinig, mahalin ninyo ang inyong mga
kaaway at gumawa kayo ng mabuti sa mga
namumuhi sa inyo. 28 Pagpalain ninyo ang mga
sumusumpa sa inyo at ipanalangin ang mga
umaapi sa inyo. 29 Sa sumasampal sa iyong
pisngi, ialok mo rin sa kaniya ang kabila. Kung
may kumuha ng iyong panlabas na damit, huwag
mong ipagkait pati na ang iyong panloob na
tunika. 30 Magbigay sa lahat ng humihingi sa iyo.

Kung may kumuha ng isang bagay na pag-aari
mo, huwag mong hingiin sa kaniya na ibalik ito
sa iyo. 31 Kung anuman ang nais ninyong gawin
ng mga tao sa inyo, ganoon din ang dapat niny-
ong gawin sa kanila. 32 Kung ang minamahal
lamang ninyo ay ang mga taong nagmamahal sa
inyo, anong kapurihan iyon sa inyo? Sapagkat
kahit ang mga makasalan ay minamahal din ang
mga nagmamahal sa kanila. 33 Kung sa mga
taong gumawa sa inyo ng mabuti lamang kayo
gumagawa ng mabuti, anong kapurihan iyon
sa inyo? Sapagkat kahit ang mga makasalanan
ay ganoon din ang ginagawa. 34 Kung ang
inyong pinapahiraman lamang ay ang mga tao
na inaasahan ninyong magbibigay ng mga ito
pabalik sa inyo, anong kapurihan iyon sa inyo?
Kahit ang mga makasalanan ay nagpapahiram
sa mga makasalanan at umaasang iyon ding
halaga ang muling matatanggap. 35 Ngunit
mahalin ninyo ang inyong kaaway at gawin
ang mabuti sa kanila. Pahiramin ninyo sila na
hindi kailanman nag-aalala kung may babalik
pa sa inyo at ang inyong gantimpala ay magig-
ing dakila. Kayo ay magiging mga anak ng
Kataas-taasan, sapagkat siya mismo ay mabuti
sa mga taong hindi marunong magpasalamat
at masasama. 36 Maging maawain, gaya ng
inyong Ama na maawain. 37 Huwag humatol
at hindi kayo hahatulan. Huwag magparusa
at hindi kayo parurusahan. Patawarin ninyo
ang iba at kayo ay patatawarin. 38 Magbigay
sa iba at ito ay maibibigay sa inyo. Labis-
labis na halaga—siksik, liglig at umaapaw—

ang ibubuhos sa inyong kandungan. Sapagkat
kung anumang batayan ng panukat ang inyong
ginamit sa pagsukat, iyon din ang gagamiting
batayan ng panukat para sa iyo.” 39 At sinabi
rin niya sa kanila ang isang talinghaga. “Maaari
bang gabayan ng isang bulag ang kapwa bulag?
Kung gagawin niya ito, kapwa sila mahuhulog
sa hukay, hindi ba? 40 Ang isang alagad ay hindi
higit kaysa sa kaniyang guro, ngunit ang bawat
isa na ganap na sinanay ay magiging kagaya ng
kaniyang guro. 41 At bakit mo tinitingnan ang
maliit na piraso ng dayami sa mata ng iyong
kapatid ngunit hindi mo napapansin ang troso
sa iyong sariling mata? 42 Paano mo masasabi sa
iyong kapatid, 'Kapatid, hayaan mong tanggalin
ko ang maliit na dayami na nasa iyong mata,'
kung ikaw mismo ay hindi nakikita ang troso sa
iyong sariling mata? Ikaw na mapagkunwari!
Tanggalin mo muna ang troso sa iyong mata, at
nang sa gayon ay malinaw kang makakakita para
alisin ang piraso ng dayami sa mata ng iyong
kapatid. 43 Sapagkat walang mabuting puno ang
namumunga ng bulok na bunga, ni walang bulok
na puno ang namumunga ng mabuting bunga.
44 Sapagkat ang bawat puno ay nakikilala sa uri
ng kaniyang bunga. Sapagkat ang mga tao ay
hindi umaani ng igos sa matinik na damo, ni
hindi sila umaani ng ubas sa matinik na baging.
45 Inilalabas ng mabuting tao ang kabutihan na
nagmumula sa kayamanan ng kaniyang puso, at
inilalabas ng masamang tao ang masama mula
sa masamang kayamanan ng kaniyang puso.
Sapagkat mula sa kasaganaan ng kaniyang puso,

nagsasalita ang kaniyang bibig. 46 Bakit mo ako
tinatatawag na, 'Panginoon, Panginoon,' ngunit
hindi mo sinusunod ang mga bagay na sinasabi
ko? 47 Ang bawat tao na lumalapit sa akin at
nakikinig ng aking mga salita at sinusunod ang
mga ito, sasabihin ko sa inyo kung ano ang
kaniyang katulad. 48 Siya ay tulad ng isang tao na
nagtatayo ng bahay, na humukay nang malalim
sa lupa at itinayo ang pundasyon ng bahay sa
matatag na bato. Nang dumating ang baha,
umagos ang malakas na tubig sa bahay ngunit
hindi nito kayang yanigin dahil ito ay itinayo
nang mahusay. 49 Ngunit ang tao na nakikinig
sa aking mga salita at hindi ito sinusunod, siya
ay tulad ng isang tao na nagtayo ng bahay sa
ibabaw ng lupa na walang pundasyon. Nang
umagos ang malakas na tubig sa bahay, agad-
agad itong gumuho at ganap ang pagkasira ng
bahay na iyon.

7

1 Pagkatapos ng lahat ng mga bagay na sinabi
ni Jesus sa mga taong nakikinig, pumunta siya
sa Capernaum. 2 Isang alipin ng senturion, na
mahalaga sa kaniya ang may malubhang sakit
at nasa bingit na ng kamatayan. 3 Ngunit nang
mabalitaan ang tungkol kay Jesus, nagsugo ang
senturion sa kaniya ng mga nakatatanda ng
mga Judio upang pakiusapan siya na pumunta
at iligtas sa kamatayan ang kaniyang alipin.
4 Nang malapit na sila kay Jesus, taimtim silang
nakiusap sa kaniya, na nagsasabi, “Karapat-
dapat na gawin mo ito sa kaniya, 5 dahil mahal

niya ang aming bansa, at isa siya sa nagtayo
ng sinagoga para sa amin.” 6 Kaya si Jesus
ay nagpatuloy sa kaniyang lakad kasama nila.
Ngunit nang malapit na siya sa bahay, ang
senturion ay nagpadala ng mga kaibigan para
sabihin sa kaniya, “Panginoon, huwag na kayong
mag-abala, dahil hindi ako karapat-dapat na
puntahan sa aking tahanan. 7 Sa dahilang ito,
hindi ko rin inisip na karapat-dapat ako na
humarap man lamang sa iyo, magbigay lang
kayo ng salita at gagaling na ang aking alipin.
8 Sapagkat ako rin ay isang tao na itinalaga
sa ilalim ng isang may kapangyarihan at may
mga kawal sa ilalim ko. Kapag sinabi ko sa
isa, 'Pumunta ka,' pupunta siya roon, at sa isa
naman, 'Halika,' at lumalapit siya, at sa aking
alipin, 'Gawin mo ito,' ginagawa niya ito.'' 9 Nang
marinig ito ni Jesus, siya ay namangha sa kaniya,
at habang humarap sa mga maraming taong
sumusunod sa kaniya, sinabi niya, “Sinasabi ko
sa inyo, hindi pa ako nakakita ng may ganitong
kalaking pananampalataya kahit na sa Israel.”
10 Pagkatapos, bumalik sa bahay ang mga isinugo
at natagpuang magaling na ang alipin. 11 Ilang
panahon pagkatapos nito, nangyari na si Jesus
ay naglakbay sa lungsod na tinatawag na Nain.
Ang kaniyang mga alagad ay sumama sa kaniya
kasama ang maraming mga tao. 12 Nang palapit
na siya sa tarangkahan papasok ng lungsod,
masdan ito, isang taong patay ang dinadala
palabas, ang kaisa-isang anak ng kaniyang ina.
Siya ay isang balo, at kasama niya ang isang
malaking grupo ng mga tao na galing sa lungsod.

13 Pagkakita sa kaniya, ang Panginoon ay labis na
nahabag sa kaniya at sinabi sa kaniya, “Huwag
kang umiyak.” 14 Pagkatapos lumapit siya at
hinipo ang kinalalagyan ng bangkay, at ang mga
nagdadala ay napatigil. Sinabi niya, “Binata,
sinasabi ko sa iyo, bumangon ka.” 15 Ang taong
patay ay bumangon at nagsimulang magsalita.
At ibinigay siya ni Jesus sa kaniyang ina. 16 At
silang lahat ay nadaig ng takot. Nagpatuloy
silang nagpuri sa Diyos, na nagsasabi, “Isang
dakilang propeta ang nakasama natin” at “Tin-
ingnan ng Diyos ang kaniyang mga tao.” 17 Itong
balita tungkol kay Jesus ay kumalat sa buong
Judea at sa lahat ng kalapit na mga rehiyon.
18 Sinabi kay Juan ng mga alagad niya ang lahat
ng mga bagay na ito. 19 Pagkatapos ay tinawag
ni Juan ang dalawa sa kaniyang mga alagad at
sila ay pinapunta sa Panginoon upang sabihin,
“Ikaw ba ang Siyang Darating, o mayroon pa
bang iba na aming hahanapin?” 20 Nang malapit
na sila kay Jesus, sinabi ng mga lalaki, “Kami
ay ipinadala ni Juan na Tagapag-bautismo sa iyo
upang sabihin, 'Ikaw ba ang Siyang Darating, o
mayroon pang ibang tao na aming hahanapin?”'
21 Sa oras na iyon siya ay nagpagaling ng maram-
ing tao mula sa pagkakasakit at mga paghihirap
at mula sa mga masamang espiritu, at maraming
mga bulag ang kaniyang binigyan ng paningin.
22 Sumagot si Jesus at sinabi sa kanila, “Kapag
nakaalis na kayo, ibalita ninyo kay Juan kung
ano ang inyong nakita at narinig. Ang mga bulag
ay nakatatanggap ng paningin, ang mga pilay

ay nakakalakad, ang mga ketongin ay nalilinis,
ang mga bingi ay nakaririnig, ang mga patay
ay nabuhay, at ibinabahagi ang magandang
balita sa mga taong mahihirap. 23 Pinagpala
ang taong hindi tumitigil sa pananampalataya sa
akin dahil sa aking mga ginawa.” 24 Pagkatapos
nang umalis ang mga tagapagbalita ni Juan, si
Jesus ay nagsimulang magsalita sa maraming tao
tungkol kay Juan, “Ano ang ipinunta ninyo sa
disyerto upang makita, isang tambo na inaalog
ng hangin? 25 Ngunit ano ang ipinunta ninyo
upang makita, isang taong nakadamit ng marilag
na kasuotan? Tingnan ninyo, ang mga taong
nagsusuot ng marilag na damit at namumuhay
sa karangyaan ay nakatira sa palasyo ng mga
hari. 26 Ngunit ano ang ipinunta ninyo upang
makita, isang propeta? Oo, sinasabi ko sa inyo,
at higit pa sa isang propeta. 27 Siya ang tinutukoy
sa nasusulat, 'Tingnan mo, aking ipinapadala
ang aking mensahero na mauuna sa iyo, na
siyang maghahanda sa iyong daraanan bago
ka dumating.' 28 Sinasabi ko sa inyo, sa mga
ipinanganak ng mga babae, walang mas hihigit
kay Juan, ngunit ang pinakamababang tao sa
kaharian ng Diyos ay mas higit pa sa kaniya.”
29 Nang marinig ito ng lahat ng tao, kabilang
ang mga maniningil ng buwis, ipinahayag nila
na ang Diyos ay matuwid. Sila ay kabilang
sa mga nabautismuhan sa bautismo ni Juan.
30 Ngunit ang mga Pariseo at ang mga dalub-
hasa sa kautusan ng mga Judio, na hindi niya
nabautismuhan, ay tinanggihan ang karunungan

ng Diyos para sa kanilang mga sarili. 31 “Sa ano
ko ihahambing ang mga tao sa salinlahing ito?
Ano ang katulad nila? 32 Katulad sila ng mga
batang naglalaro sa pamilihan, na umuupo at
tumatawag sa bawat isa at sinasabi, 'Tumugtog
kami ng plauta para sa inyo, ngunit hindi kayo
sumayaw. Nagdalamhati kami, ngunit hindi
kayo umiyak.' 33 Sapagkat naparito si Juan na
Tagapagbautismo na hindi kumakain ng tinapay
at hindi umiinom ng alak, at inyong sinabi, 'Siya
ay may demonyo.' 34 Ang Anak ng Tao ay dumat-
ing na kumakain at uminom at inyong sinabi,
'Masdan ninyo, siya ay isang napakatakaw na
tao at isang manginginom, isang kaibigan ng
mga maniningil ng buwis at mga makasalanan!'
35 Ngunit ang karunungan ay napawalang-sala
ng lahat ng kaniyang mga anak.” 36 Ngayon,
may isang Pariseo ang nakiusap kay Jesus na
makisalo siya sa kaniya. Kaya nang pumasok si
Jesus sa bahay ng Pariseo, sumandal siya sa mesa
upang kumain. 37 Masdan ito, may isang babae
sa lungsod na makasalan. Nalaman niya na si
Jesus ay nakasandal sa hapagkainan sa bahay
ng Pariseo, at nagdala siya ng isang alabastro
ng pabango. 38 Tumayo siya sa likuran ni Jesus
malapit sa kaniyang mga paa at umiyak. At
sinimulan niyang basain ng kaniyang mga luha
ang kaniyang mga paa, at pinunasan ang mga
ito ng kaniyang buhok, hinalikan ang kaniyang
mga paa, at binuhusan ang mga ito ng pabango.
39 Nang makita ito ng Pariseong nag-anyaya
kay Jesus, inisip niya sa kaniyang sarili, na
nagsasabi, “Kung ang taong ito ay isang propeta,

malalaman niya sana kung sino at anong klaseng
babae ang humahawak sa kaniya, na siya ay
isang makasalanan.” 40 Sumagot si Jesus at sinabi
sa kaniya, “Simon, mayroon akong sasabihin sa
iyo.” Sinabi niya, “Sabihin mo, Guro!” 41 Sinabi
ni Jesus, “May dalawang tao na may utang sa
isang taong nagpapahiram. Ang isa ay may
utang ng limang daang denaryo, at ang isa ay
may utang ng limampung denaryo. 42 Dahil sila
ay walang pera na pangbayad, sila ay pareho
niyang pinatawad. Kaya, sino sa kanila ang higit
na magmamahal sa kanya?” 43 Sinagot siya ni
Simon at sinabi, “Sa palagay ko ay ang pinatawad
niya nang lubos.” Sinabi ni Jesus sa kaniya,
“Tama ang iyong paghatol.” 44 Humarap si Jesus
sa babae at sinabi niya kay Simon, “Nakikita
mo itong babae. Ako ay pumasok sa iyong
bahay. Hindi mo ako binigyan ng tubig para
sa aking mga paa, ngunit siya, ay binasa niya
ang aking mga paa sa pamamagitan ng kaniyang
mga luha, at pinunasan ang mga ito ng kaniyang
buhok. 45 Hindi mo ako binigyan ng isang halik,
ngunit siya, mula nang ako ay dumating, ay hindi
tumigil sa paghalik sa aking mga paa. 46 Hindi
mo binuhusan ng langis ang aking ulo, ngunit
binuhusan niya ng pabango ang aking mga paa.
47 Dahil dito, sinasabi ko sa iyo na siya na may
maraming kasalanan at pinatawad nang lubos,
ay nagmahal din nang lubos. Ngunit siya na
pinatawad lamang nang kaunti, ay nagmamahal
lamang nang kaunti.” 48 At sinabi niya sa babae,
“Napatawad na ang iyong mga kasalanan.”

49 Ang mga magkakasamang nakasandal sa hapag kainan, nagsimulang magsalita sa kanilang mga sarili, “Sino ito na nagpapatawad pa ng
mga kasalanan?” 50 At sinabi ni Jesus sa babae,
“Ang iyong pananampalataya ang nagligtas sa iyo. Humayo ka nang payapa.”

8

1 Pagkatapos, nangyari agad na si Jesus ay nagsimulang maglakbay sa iba't ibang mga lungsod at mga nayon, nangangaral at nagpapahayag ng magandang balita tungkol sa kaharian ng Diyos at ang Labindalawa ay sumama sa kaniya,
2 at gayundin ang mga ilang kababaihan na napagaling mula sa mga masasamang espiritu at mga karamdaman. Sila ay sina Maria na tinatawag na Magdalena, na mula sa kaniya ay
pitong demonyo ang pinalayas, 3 si Juana ang
asawa ni Cusa, na tagapangasiwa ni Herodes, si Susana at marami pang ibang mga kababaihan na nagbigay sa kanilang pangangailangan mula sa kanilang sariling mga pinagkukunan.
4 Ngayon, nang ang napakaraming bilang ng tao ay nagtipun-tipon, kasama ang mga tao na pumupunta sa kaniya mula sa iba't-ibang mga lungsod, siya ay nagsalita sa kanila gamit ang
isang talinghaga. 5 “May isang manghahasik
na lumabas upang maghasik ng mga butil. Sa kaniyang paghahasik, ang ilang mga butil ay nahulog sa tabi ng daan at ang mga ito ay natapakan, at nilamon ang mga ibon sa langit
ang mga ito. 6 Ang ibang mga butil ay nahulog
sa mabatong lupa, at agad sa kanilang pagtubo,

ang mga ito ay nalanta dahil sa kawalan ng
halumigmig. 7 Ang ibang mga butil naman ay
nahulog sa mga matitinik na halaman, at ang
mga matitinik na halaman ay tumubo kasabay
ng mga butil at sinakal ang mga ito. 8 Ngunit ang
ilang mga butil ay nahulog sa mabuting lupa at
namunga ng higit pa sa isandaan." Pagkatapos
na sabihin ni Jesus ang mga bagay na ito, siya
ay nangusap, "Sinuman ang may taingang pan-
dinig, makinig siya." 9 Pagkatapos, ang kaniyang
mga alagad ay nagtanong kung ano ang ibig
sabihin ng talinghagang ito. 10 Sinabi ni Jesus
sa kanila, "Ipinagkaloob sa inyo ang karapatang
maunawaan ang mga hiwaga sa kaharian ng
Diyos, ngunit ang ibang mga tao ay tuturuan
lamang sa mga talinghaga, kaya tumingin man
sila ay hindi talaga sila makakakita, at makinig
man sila ay hindi talaga sila makakaunawa.
11 Ngayon, ito ang ibig sabihin ng talinghaga.
Ang butil ay ang salita ng Diyos. 12 Ang mga butil
na nahulog sa tabi ng daan ay ang mga taong
nakarinig ng salita ngunit ang diyablo ay dumat-
ing at kinuha ang salita mula sa kanilang puso
upang sila ay hindi manampalataya at mailigtas.
13 At ang mga nahulog sa mabatong lupa ay
ang mga tao na, nang marinig nila ang salita,
tinanggap nila ito nang may galak, ngunit sila ay
walang anumang mga ugat; sila ay maniniwala
nang panandalian at pagkatapos, sa panahon
ng pagsubok, sila ay tumiwalag. 14 Ang mga
butil na nahulog sa mga matitinik na halaman
ay ang mga taong nakarinig ng salita ngunit sa
kanilang pagtahak ng daan, sila ay nasakal ng

kanilang mga alalahanin at mga kayamanan at
mga kaligayahan sa buhay na ito, kaya wala
silang bungang madala sa paglago. 15 Ngunit
ang mga butil na nahulog sa mabuting lupa,
ito ay ang mga tao na may tapat at mabuting
puso, pagkatapos nilang marinig ang salita, ito
ay kanilang pinanghawakan nang mabuti at
nagbunga nang may pagtitiyaga. 16 Ngayon,
walang sinuman, na kung kaniyang sisindihan
ang ilawan ay tatakpan ito ng mangkok o ilalagay
ito sa ilalim ng kama. Sa halip ito ay kaniyang
ilalagay sa patungan ng ilawan, upang ang lahat
ng papasok ay makikita ang liwanag. 17 Sapagkat
walang nakatago na hindi malalaman, ni anu-
mang lihim na hindi malalaman at mabubunyag
sa liwanag. 18 Kaya mag-ingat kung paano kayo
makinig, dahil kung sinuman ang mayroon, siya
ay bibigyan pa ng mas marami, at kung sinuman
ang wala ay kukunin kahit na ang inaakala
niyang mayroon siya." 19 Pagkatapos, ang ina
at mga kapatid na lalaki ni Jesus ay lumapit
sa kaniya, ngunit sila ay hindi makalapit dahil
sa napakaraming tao. 20 At ito ay sinabi sa
kaniya, "Ang iyong ina at ang iyong mga kapatid
na lalaki ay nakatayo sa labas, ninanais kang
makita." 21 Ngunit sumagot si Jesus at sinabi sa
kanila, "Ang aking ina at ang aking mga kapatid
na lalaki ay ang mga nakikinig ng salita ng Diyos
at sinusunod ito." 22 Ngayon, nangyari isa sa
mga araw na iyon na si Jesus at ang kaniyang
mga alagad ay sumakay sa isang bangka, at
sinabi niya sa kanila, "Pumunta tayo sa kabilang

dako ng lawa.” At sila ay naglayag. 23 Ngunit
sa kanilang paglalayag, si Jesus ay nakatulog,
at isang bagyo na may napakalakas na hangin
ang dumating sa buong lawa, at ang kanilang
bangka ay nagsimulang mapuno ng tubig, at sila
ay nasa matinding panganib. 24 At lumapit ang
mga alagad ni Jesus sa kaniya at siya ay ginising,
nagsasabi, “Panginoon! Panginoon! Tayo ay
nasa bingit ng kamatayan!” Siya ay gumising
at sinaway ang hangin at ang nagngangalit na
tubig at ang mga ito ay humupa, at nagkaroon
ng kapanatagan. 25 Pagkatapos, sinabi niya sa
kanila, “Nasaan ang inyong pananampalataya?”
Sa pagkatakot, sila ay lubos na namangha, at
sinabi sa isa't isa. “Sino nga kaya ito, na
kaniyang nauutusan kahit na ang mga hangin at
tubig at ang mga ito ay sumusunod sa kaniya?”
26 Dumating sila sa rehiyon ng Geraseno, na
katapat ng Galilea. 27 Nang nakababa si Jesus
sa lupa, may isang lalaki mula sa lungsod ang
sumalubong sa kaniya at ang lalaking ito ay may
mga demonyo. Sa matagal na panahon, siya ay
walang suot na damit at hindi tumira sa isang
bahay, sa halip, ay sa mga libingan. 28 Nang
makita niya si Jesus, sumigaw siya at lumuhod
sa harap niya. Sa malakas na tinig kaniyang
sinabing, “Ano ang kinalaman ko sa iyo, Jesus,
Anak ng Kataas-taasang Diyos? Nakikiusap ako
sayo, huwag mo akong pahirapan.” 29 Sapagkat
inuutusan ni Jesus ang maruming espiritu na
umalis sa lalaking iyon, dahil maraming beses
na siyang sinaniban nito. Kahit na siya ay
nakagapos sa mga kadena at mga tanikala at

binabantayan nang mabuti, napuputol niya ang
mga gapos at dinadala ng demonyo sa ilang.
30 At nagtanong sa kaniya si Jesus, “Ano ang
iyong pangalan?” At siya ay sumagot, “Pulu-
tong”, dahil maraming demonyo ang sumanib
sa kaniya. 31 Patuloy silang nagsusumamo sa
kaniya na huwag silang utusang itapon sa bangin
na napakalalim. 32 Ngayon, may kawan ng
mga baboy na kumakain sa burol, at nakiusap
ang mga demonyo na payagan silang pasukin
ang mga baboy. Pinahintulutan niya silang
gawin ito. 33 Kaya ang mga demonyo ay lum-
abas sa lalaki at pumasok sa mga baboy, at
ang kawan ng baboy ay tumakbo nang mabilis
pababa ng matarik na burol papunta sa lawa
at nalunod. 34 Nang makita ng mga lalaki
na nagbabantay sa mga baboy ang nangyari,
tumakbo sila at ibinalita ito sa lungsod at sa
kabukiran. 35 Kaya ang mga taong nakarinig
tungkol dito ay lumabas upang makita kung ano
ang nangyari, at sila ay pumunta kay Jesus at
nakita nila ang lalaki na pinalaya mula sa mga
demonyo. Siya ay nakadamit at nasa matinong
pag-iisip, nakaupo sa paanan ni Jesus at sila ay
natakot. 36 Pagkatapos, ang mga nakakita sa
nangyari ay sinabi sa iba kung paanong ang
lalaking dating nasasaniban ng mga demonyo
ay nailigtas. 37 Lahat ng taong nasa rehiyon ng
Geraseno at sa palibot na mga lugar ay humiling
kay Jesus na lumayo sa kanila, sapagkat sila
ay nabalot ng matinding takot. Kaya siya ay
sumakay sa bangka upang bumalik. 38 Ang

lalaki na napalaya mula sa mga demonyo ay nag-
makaawa kay Jesus na siya ay hayaang sumama
kasama niya, ngunit siya ay pinaalis ni Jesus,
na sinasabing, 39 “Bumalik ka sa iyong bahay
at sabihin ang lahat ng mga kahanga-hangang
bagay na ginawa ng Diyos para sa iyo.” Ang
lalaki ay umalis, ipinahayag sa buong lungsod
ang lahat ng mga kamangha-manghang bagay na
ginawa ni Jesus para sa kaniya. 40 Sa pagbabalik
ni Jesus, sinalubong siya ng napakaraming tao,
dahil sa sila ay naghihintay sa kaniya. 41 Masdan
ito, may isang lalaki na dumating na nagngan-
galang Jairo, at siya ay isa sa mga pinuno ng
sinagoga. Si Jairo ay lumuhod sa paanan ni Jesus
at nakiusap na pumunta sa kaniyang bahay,
42 dahil sa siya ay may kaisa-isang anak na babae,
na nasa labindalawang taon ang edad, at siya ay
nag-aagaw-buhay. Ngunit nang papunta siya kay
Jesus, maraming tao ang nagsisiksikan sa kaniya.
43 Isang babae ang naroroon na labindalawang
taon nang dinudugo at ginugol ang lahat ng
kaniyang pera sa mga manggagamot, ngunit
hindi siya mapagaling ng kahit sinuman sa
kanila. 44 Siya ay pumunta sa likuran ni Jesus at
hinipo ang laylayan ng kaniyang damit, at agad
na huminto ang kaniyang pagdurugo. 45 Sinabi
ni Jesus, “Sino ang humipo sa akin?” Nang ang
lahat ay tumanggi, sinabi ni Pedro, “Panginoon,
napakaraming tao ang nagsisiksikan sa inyo at
sila ay nanggigitgit sa inyo. 46 Ngunit sinabi
ni Jesus, “May isa ngang humipo sa akin, dahil
alam ko na may kapangyarihang lumabas sa
akin.” 47 Nang makita ng babae na hindi niya

maitago ang kaniyang ginawa, siya ay lumapit na
nanginginig. Habang lumuluhod sa harap ni Je-
sus, ipinahayag niya sa harap ng lahat ng tao ang
dahilan ng paghipo niya sa kaniya at kung paano
siya gumaling agad. 48 Pagkatapos, sinabi niya sa
kaniya, “Anak, ang iyong pananampalataya ang
siyang nagpagaling sa iyo. Humayo ka nang may
kapayapaan.” 49 Habang siya ay patuloy pang
nagsasalita, may isang lumapit mula sa bahay
ng pinuno ng sinagoga, na nagsasabi, “Ang iyong
anak na babae ay patay na. Huwag mong gam-
balain ang guro.” 50 Ngunit nang marinig iyon ni
Jesus, siya ay sumagot sa kaniya, “Huwag kang
matakot. Manampalataya ka lang, at siya ay
maliligtas.” 51 Pagkatapos, nang siya ay dumating
sa bahay, hindi niya pinayagan ang sinuman
na pumasok kasama niya, maliban kina Pedro,
Juan, at Santiago, ang ama ng batang babae, at
ang kaniyang ina. 52 Ngayon, lahat ng taong
naroroon ay nagluluksa at tumataghoy para
sa kaniya, ngunit sinabi niya, “Huwag kayong
tumaghoy. Hindi siya patay, ngunit natutulog
lamang.” 53 Ngunit siya ay pinagtawanan nila
nang may pangungutya, sa pagkakaalam na siya
ay patay na. 54 Ngunit hinawakan niya ang
batang babae sa kaniyang mga kamay, tumawag,
na nagsasabing, “Bata, tumayo ka.” 55 Ang
espiritu ng bata ay bumalik, at siya ay agad na
bumangon. Nag-utos si Jesus na bigyan siya ng
makakain. 56 Namangha ang mga magulang ng
bata, ngunit inutusan sila ni Jesus na huwag
sabihin kanino man kung ano ang nangyari.

9

1 Tinawag niya ang Labindalawa at binigyan
sila ng kapangyarihan at karapatan laban sa
lahat ng mga demonyo at upang magpagaling ng
mga sakit. 2 Sila ay isinugo niya upang ipangaral
ang kaharian ng Diyos at upang pagalingin
ang mga may sakit. 3 Sinabi niya sa kanila,
"Huwag kayong magdadala ng anuman para sa
inyong paglalakbay—maging tungkod, o pitaka,
o tinapay o salapi—ni magdala ng dalawang
panloob na tunika." 4 Saanmang bahay kayo
pumasok, manatili kayo doon hanggang sa pag-
alis ninyo sa lugar na iyon. 5 Para naman sa mga
hindi tatanggap sa inyo, kung kayo ay aalis sa
lungsod na iyon, pagpagin ninyo ang alikabok sa
inyong mga paa bilang patotoo laban sa kanila."
6 Pagkatapos sila ay umalis at pumunta sa mga
nayon, ipinapahayag ang magandang balita at
nagpapagaling ng mga tao sa lahat ng dako.
7 At ngayon, narinig ni Herodes na tetrarka
ang tungkol sa lahat ng mga nangyayari at siya
ay lubhang nabahala, sapagkat sinasabi ng iba
na si Juan na Tagapagbautismo ay nabuhay
muli mula sa kamatayan, 8 at sinabi ng iba na
nagpakita si Elias, at sabi ng iba na isa sa mga
sinaunang propeta ang muling nabuhay. 9 Sinabi
ni Herodes, "Pinapugutan ko si Juan, ngunit
patungkol kanino itong mga bagay na naririnig
ko?" At sinubukan ni Herodes na gumawa
ng paraan upang makita si Jesus. 10 Nang
bumalik ang mga isinugo ni Jesus, sinabi nila
sa kaniya ang lahat ng kanilang mga ginawa.
Pagkatapos, isinama niya sila sa isang lungsod

na tinatawag na Betsaida. 11 Ngunit narinig ito
ng mga tao at sumunod sa kaniya, at sila ay
tinanggap niya, at siya ay nagsalita sa kanila
tungkol sa kaharian ng Diyos, at pinagaling
ang mga nangailangan ng kagalingan. 12 Nang
patapos na ang araw, lumapit sa kaniya ang
Labindalawa at sinabi, “Pauwiin mo na ang mga
tao upang sila ay makapunta sa mga kalapit
na nayon at kabukiran upang makapaghanap
ng matutuluyan at makakain sapagkat tayo ay
nasa ilang na lugar.” 13 Ngunit sinabi niya sa
kanila, “Bigyan ninyo sila ng makakain.” Sinabi
nila, “Ang mayroon po tayo ay hindi hihigit sa
limang tinapay at dalawang isda, maliban na
lamang kung kami ay bibili ng pagkain para sa
mga taong ito. 14 Mayroong nasa limanlibong
lalaki ang naroon. Sinabi niya sa kaniyang mga
alagad, “Paupuin ninyo sila sa grupong may
tiglilimampung bilang.” 15 At ginawa nila iyon
at lahat ng mga tao ay umupo. 16 Kinuha niya
ang limang tinapay at dalawang isda, at habang
nakatingin sa langit, pinagpasalamatan niya ang
mga ito, at pinagpira-piraso, at ibinigay niya
ito sa kaniyang mga alagad upang ipamahagi
sa mga tao. 17 Silang lahat ay nakakain at
nabusog, at ang mga tira sa mga pagkain ay
pinulot at napuno ang labindalawang basket.
18 Nangyari nga, na habang siya ay mag-isang
nananalangin, kasama ang kaniyang mga alagad, at sila ay kaniyang tinanong na sinasabi,
“Ano ang sinasabi ng maraming tao kung sino
ako?” 19 Sumagot sila at nagsabi, “Si Juan na
Tagapagbautismo, ngunit ang iba ay nagsasabing

ikaw ay si Elias, ang iba ay nagsasabing isa ka
sa mga propeta mula noong unang panahon na
nabuhay muli." [20] Sinabi niya sa kanila, "Ngunit
sino ako para sa inyo?" Sumagot si Pedro at sin-
abi, "Ang Cristo na nagmula sa Diyos." [21] Ngunit
nagbigay siya ng babala sa kanila, binilin sa
kanila ni Jesus na huwag nila itong ipagsabi sa
kahit kaninuman, [22] sinasabi niya na ang Anak
ng Tao ay kailangang dumanas ng maraming
bagay at hindi tatanggapin ng mga nakatatanda,
mga punong-pari at mga eskriba, at siya ay pa-
patayin, at sa ikatlong araw ay bubuhayin muli.
[23] Sinabi niya sa kanilang lahat, "Kung sinuman
ang may gustong sumunod sa akin, kailangan
niyang tanggihan ang kaniyang sarili, pasanin
niya ang kaniyang krus araw-araw, at sumunod
sa akin. [24] Sinumang sumubok na iligtas ang
kaniyang buhay ay mawawalan nito, at kung
sinuman ang mawawalan ng kaniyang buhay
alang-alang sa akin ay maliligtas ito. [25] Ano ang
mapapala ng tao kung makamit niya ang buong
mundo, ngunit mawawala o mapapahamak na-
man ang kaniyang sarili? [26] Ang sinuman na
ikakahiya ako at ang aking mga salita, siya din
ay ikakahiya ng Anak ng Tao kapag siya ay du-
mating na nasa kaniyang sariling kaluwalhatian,
at sa kaluwalhatian ng Ama, at ng mga banal na
anghel. [27] Ngunit katotohanang sinasabi sa inyo,
mayroong iba sa inyong nakatayo dito, na hindi
makatitikim ng kamatayan hanggang sa makita
nila ang kaharian ng Diyos." [28] At nangyari,
pagkalipas ng mga walong araw pagkatapos

sabihin ni Jesus ang mga salitang ito, dinala
niya sina Pedro, Juan, at Santiago, at umakyat
ng bundok upang manalangin. 29 Habang siya
ay nananalangin, nag-iba ang anyo ng kaniyang
mukha, ang kaniyang damit ay naging puti at
nagniningning. 30 Masdan ito, may dalawang
lalaking nakikipag-usap sa kaniya! Sila ay sina
Moises at Elias 31 na nag-anyong maluwalhati.
Nagsalita sila patungkol sa kaniyang paglisan na
malapit na niyang maisakatuparan sa Jerusalem.
32 Ngayon, si Pedro at ang kaniyang mga kasama
ay mahimbing na natutulog. Ngunit nang sila ay
magising, nakita nila ang kaniyang kaluwalha-
tian, at ang dalawang lalaking nakatayo kasama
niya. 33 At nangyari nga, habang ang mga lalaki
ay papalayo na kay Jesus, sinabi ni Pedro sa
kaniya, “Panginoon, mabuti at nandito kami at
marapat na magtayo kami ng tatlong kanlungan,
isa para sa iyo, isa para kay Moises, at isa para
kay Elias.” Hindi niya naintindihan kung ano ang
kaniyang mga sinasabi. 34 Pagkatapos, habang
sinasabi niya ang mga bagay na ito, may ulap
na dumating at nililiman sila; at sila ay natakot
habang sila ay napapalibutan ng ulap. 35 Isang
tinig ang nanggaling sa ulap, na nagsasabi, “Ito
ang aking Anak na pinili. Makinig kayo sa
kaniya.” 36 Nang matapos ang tinig, mag-isa na
si Jesus. Sila ay tumahimik, at sa mga araw
na iyon ay wala silang pinagsabihan sa mga
bagay na kanilang nakita. 37 At nangyari nga
sa sumunod na araw, nang nakababa sila sa
bundok, sumalubong sa kaniya ang napakaram-

ing tao. 38 Masdan ito, mayroong isang ama na
sumisigaw mula sa maraming tao na nagsasabi,
“Guro, nagmamakaawa ako na tingnan ninyo
ang aking anak na lalaki, sapagkat siya ay nag-
iisa kong anak. 39 Sinasaniban siya ng isang
espiritu, at bigla siyang sumisigaw, kaya siya ay
nangingisay na bumubula ang bibig. Pahirapan
itong umalis sa kaniya, lubha siyang sinasaktan
nito kapag ito ay umaalis. 40 Nagmakaawa ako
sa iyong mga alagad na piliting palabasin ito sa
kaniya, ngunit hindi nila magawa.” 41 Sumagot
si Jesus at sinabi, “Kayong mga hindi nananam-
palataya at masamang salinlahi, gaano katagal
ko kailangang manatili sa inyo at pagtiisan kayo?
Dalhin mo dito ang iyong anak.” 42 Habang
lumalapit ang batang lalaki ay ihinagis siya ng
demonyo pababa at pinangisay nang marahas.
Ngunit sinaway ni Jesus ang maruming espiritu,
at pinagaling ang batang lalaki, at ibinalik siya
sa kaniyang ama. 43 Silang lahat ay namangha
sa kadakilaan ng Diyos. Ngunit habang sila ay
namamangha parin sa mga bagay na kaniyang
ginawa, sinabi niya sa kaniyang mga alagad,
44 “Palalimin ninyo ang mga salitang ito sa
inyong mga tainga, sapagkat ang Anak ng Tao
ay ibibigay sa mga kamay ng mga tao.” 45 Ngunit
hindi nila naintindihan ang ibig sabihin ng mga
pahayag na ito, at ito ay lingid sa kanila, kaya
hindi nila ito maintindihan. Natakot silang mag-
tanong sa kaniya tungkol sa pahayag na iyon.
46 Pagkatapos, isang pagtatalo ang nagsimula sa
kanila tungkol sa kung sino ang magiging lubos
na dakila. 47 Ngunit nang malaman ni Jesus

ang kanilang mga pangangatwiran sa kanilang
mga puso, kumuha siya ng isang bata at nilapit
sa kaniyang tabi, 48 at sinabi sa kanila, “Kung
sinuman ang tumanggap sa isang maliit na
batang katulad nito sa aking pangalan, siya rin
ay tumatanggap sa akin, at kung sinuman ang
tumatanggap sa akin, siya rin ay tumatanggap sa
kaniya na nagsugo sa akin. Dahil kung sinuman
ang pinakamababa sa inyong lahat ay siyang
dakila.” 49 Sumagot si Juan at sinabi, “Panginoon,
may nakita kaming isang tao na nagpapalayas ng
demonyo gamit ang iyong pangalan at pinigilan
namin siya sapagkat siya ay hindi sumusunod sa
atin.” 50 Ngunit sinabi ni Jesus sa kaniya, “Huwag
ninyo siyang pigilan, sapagkat siya na hindi
laban sa inyo ay kasama ninyo.” 51 Nangyari
ng habang papalapit na ang kaniyang pag-akyat
sa langit, lubos niyang inihanda ang kaniyang
sarili na pumunta sa Jerusalem. 52 Nagpadala
siya ng mga mensahero bago siya pumunta, at
sila ay pumunta at nakarating sa isang Samari-
tanong bayan upang maghanda para sa kaniya.
53 Ngunit siya ay hindi tinanggap ng mga tao
roon, sapagkat nagpasya siyang pumunta sa
Jerusalem. 54 Pagkatapos, nang makita ito ng
kaniyang mga alagad na sina Santiago at Juan,
sinabi nila, “Panginoon, nais mo bang iutos nam-
ing bumaba ang apoy mula sa langit at puksain
sila?” 55 Ngunit hinarap niya sila at sinaway sila.
56 Pagkatapos, sila ay pumunta sa ibang nayon.
57 Habang sila ay papunta sa kanilang daraanan,
may nagsabi sa kaniya, “Ako ay susunod sa

iyo saan ka man pumunta.” 58 Sinabi ni Jesus
sa kaniya, “Ang mga asong-gubat ay may mga
lungga, ang mga ibon sa himpapawid ay may
mga pugad, ngunit ang Anak ng Tao ay walang
malatagan ng kaniyang ulo.” 59 At sinabi niya
sa isa pang tao, “Sumunod ka sa akin.” Ngunit
sinabi niya, “Panginoon, hayaan mong ilibing
ko muna ang aking ama.” 60 Ngunit sumagot
siya sa kaniya, “Hayaan ninyo ang patay na
maglibing sa sarili nilang mga patay, ngunit kayo
ay humayo at ipahayag sa lahat ng dako ang
kaharian ng Diyos.” 61 Isa pang tao naman ay
nagsabi din, “Ako ay susunod sa iyo, Panginoon,
ngunit hayaan mo muna akong magpaalam sa
kanila na nasa aking bahay.” 62 Ngunit si Jesus ay
sumagot sa kaniya, “Walang sinumang naglalagay
ng kaniyang mga kamay sa araro at tumitingin
sa likuran, ang karapat-dapat para sa kaharian
ng Diyos.”

10

1 Ngayon, pagkatapos ng mga bagay na ito, ang
Panginoon ay naghirang ng pitumpung iba pa,
at isinugo sila nang dalawahan para mauna sa
kaniya sa bawat lungsod at lugar na ninanais
niyang puntahan. 2 Sinabi niya sa kanila,
“Marami ang aanihin, ngunit ang manggagawa
ay kakaunti. Kaya nga madaliing manalangin
sa Panginoon ng ani, upang magpadala siya ng
manggagawa sa kaniyang ani. 3 Humayo kayo sa
inyong lakad. Tingnan, Sinusugo ko kayo bilang
mga tupa sa gitna ng mga lobo. 4 Huwag kayong

magdala ng lalagyan ng pera, lalagyang panglak-
bay, ni mga sandalyas, at huwag ninyong batiin
ang sinuman sa daan. 5 Anumang mga bahay na
inyong tutuluyan, una ninyong sabihin, 'Magka-
roon nawa ng kapayapaan sa bahay na ito.'
6 Kung ang isang taong payapa ay naroon, ang
inyong kapayapaan ay mapapasakaniya, ngunit
kung hindi, ito ay babalik sa iyo. 7 Manatili
kayo sa bahay na iyon, kumain at uminom ng
anumang ibigay nila, sapagkat ang manggagawa
ay karapat-dapat sa kaniyang sahod. Huwag kay-
ong magpalipat-lipat ng bahay. 8 Sa lungsod na
inyong tutuluyan, at kayo ay tinanggap, kumain
kayo ng anumang ihain sa inyong harapan, 9 at
pagalingin ninyo ang may sakit na naroroon.
Sabihin niyo sa kanila, 'Ang kaharian ng Diyos ay
malapit na sa inyo.' 10 Ngunit sa anumang mga
lungsod na inyong pupuntahan, at hindi nila
kayo tinanggap, pumunta kayo sa mga lansangan
nito at sabihin, 11 'Kahit ang alikabok mula sa
inyong lungsod na kumapit sa aming mga paa
ay aming pinupunasan laban sa inyo! Ngunit
alamin ito, ang kaharian ng Diyos ay malapit
na.' 12 Sinasabi ko sa inyo na sa araw ng
paghuhukom, higit na mapagtitiisan ang Sodoma
kaysa sa lungsod na iyon. 13 Aba sa inyo,
Corazin! Aba sa inyo Betsaida! Kung ang
makapangyarihang mga gawa na nagawa sa inyo
ay nagawa sa Tiro at Sidon, matagal na sana
silang nagsisi, na nakaupo sa telang magaspang
at sa mga abo. 14 Ngunit mapagtitiisan pa ang
Tiro at Sidon sa panahon ng paghuhukom kaysa

sa inyo. 15 Ikaw, Capernaum, naiisip mo ba na
ikaw ay itataas sa langit? Hindi, kayo ay ibababa
sa Hades. 16 Ang nakikinig sa inyo ay nakikinig
sa akin, at ang tumatanggi sa inyo ay tumatanggi
sa akin, at ang tumatanggi sa akin ay tumatanggi
sa nagsugo sa akin." 17 Bumalik ang pitumpu na
may kagalakan, nagsasabing, "Panginoon, kahit
ang mga demonyo ay nagpasakop sa amin sa
iyong pangalan." 18 Sinabi ni Jesus sa kanila,
"Pinanood ko si Satanas na nahulog mula sa lan-
git gaya ng kidlat. 19 Tingnan, binigyan ko kayo
ng kapangyarihan na tapakan ang mga ahas, at
ang mga alakdan, at sa lahat ng kapangyarihan
ng kaaway, at walang makapananakit sa inyo
sa anumang paraan. 20 Gayon pa man huwag
kayong magalak lamang sa mga ito, na ang mga
espiritu ay sumusunod sa inyo, ngunit higit na
magalak na ang inyong mga pangalan ay naka-
sulat sa langit." 21 Sa parehong oras na iyon, siya
ay nagalak nang lubusan sa Banal na Espiritu,
at sinabi, "Pinupuri kita, O Ama, Panginoon ng
langit at lupa, dahil itinago mo ang mga bagay
na ito mula sa matatalino at nakakaunawa, at
ipinahayag ang mga ito sa mga walang muwang,
tulad ng mga maliliit na bata. Oo, Ama, sapagkat
ito ay nakalulugod sa inyong paningin." 22 "Ang
lahat ng mga bagay ay ipinagkatiwala sa akin
mula sa aking Ama, at walang nakakakilala sa
Anak maliban sa Ama, at walang nakakakilala sa
Ama maliban sa Anak, at kanino man na naisin
ng Anak na ipahayag siya." 23 Nang humarap
siya sa mga alagad, sinabi niya nang bukod,
"Pinagpala ang mga nakakakita sa mga bagay na

nakikita ninyo. 24 Sinasabi ko sa inyo, maraming
mga propeta at mga hari na hinangad na makita
ang mga bagay na inyong nakikita, at hindi nila
ito nakita, at marinig ang mga bagay na inyong
naririnig, at hindi nila narinig." 25 Masdan
ito, may isang guro ng kautusan ng Judio na
tumindig at sinubukan siya, sinabi, "Guro, anong
dapat kong gawin upang magmana ng walang
hanggang buhay?" 26 Sinabi ni Jesus sa kaniya,
"Ano ang nakasulat sa kautusan? Paano mo ito
binabasa?" 27 Sumagot na nagsabi siya, "Ibigin
mo ang Panginoon mong Diyos nang buong puso,
nang buong kaluluwa, nang buong lakas, at nang
buong kaisipan, at ang iyong kapwa gaya ng
iyong sarili." 28 Sinabi ni Jesus sa kaniya, "Tama
ang iyong sinabi. Gawin mo ito, at mabubuhay
ka." 29 Ngunit ang guro na naghahangad na
na bigyang katuwiran ang kaniyang sarili, ay
nagsabi kay Jesus, "At sino ang aking kapwa?"
30 Sumagot na nagsabi si Jesus, "May isang tao
na bumaba sa Jerico mula sa Jerusalem. Nahulog
siya sa kamay ng mga magnanakaw, na sumam-
sam sa kaniyang mga ari-arian, at binugbog siya,
at iniwan siyang halos patay na. 31 Nagkataon
na may isang pari ang bumaba sa daang iyon,
at nang siya ay nakita nito, siya ay dumaan sa
kabila ng daan. 32 Gayon din naman sa isang
Levita, nang siya ay dumating sa lugar at nakita
siya, ay dumaan sa kabila ng daan. 33 Ngunit
isang Samaritano, sa kaniyang paglalakbay, ay
dumating sa kinaroroonan niya. Nang makita
siya, siya ay nahabag. 34 Lumapit siya sa kaniya

at binendahan ang kaniyang mga sugat, nilagyan
ng langis at alak ang mga ito. Sinakay siya sa
kaniyang sariling hayop, at dinala siya sa bahay-
panuluyan, at inalagaan siya. 35 Nang sumunod
na araw, siya ay kumuha ng dalawang denaryo,
at ibinigay sa katiwala ng bahay-panuluyan, at
sinabi, 'Alagaan mo siya at anumang magagas-
tos mong labis, sa aking pagbalik, babayaran
kita.' 36 Sino sa tatlong ito, sa tingin mo, ang
naging isang kapwa sa kaniya na nahulog sa
mga magnanakaw?" 37 Sinabi ng guro, "Ang
nagpakita ng awa sa kaniya." Sinabi ni Jesus sa
kaniya, "Humayo ka at gayon din ang gawin mo."
38 Ngayon sa pagpapatuloy ng kanilang paglalak-
bay, siya ay pumunta sa isang nayon, at isang
babaeng nagngangalang Marta ang tumanggap
sa kaniya sa loob ng kaniyang bahay. 39 Mayroon
siyang isang kapatid na nagngangalang Maria,
na nakaupo sa paanan ng Panginoon at nakinig
sa kaniyang salita. 40 Ngunit si Marta ay sobrang
abala sa paghahanda ng pagkain. Lumapit siya
kay Jesus, at sinabi, "Panginoon, pababayaan
mo ba na iniwan ako ng aking kapatid na mag-
isang maglingkod? Kaya sabihin mo sa kaniya na
tulungan ako." 41 Ngunit sumagot ang Panginoon
at sinabi sa kaniya, "Marta, Marta, masyado
kang abala tungkol sa maraming bagay, 42 ngunit
iisang bagay lamang ang kinakailangan. Pinili
ni Maria kung ano ang pinakamabuti, na hindi
makukuha mula sa kaniya."

11

1 At nangyari nang si Jesus ay nananalan-

gin sa isang lugar, sinabi sa kaniya ng isa sa
kaniyang mga alagad, “Panginoon, turuan mo
kaming manalangin na gaya ng tinuro ni Juan sa
kaniyang mga alagad.” 2 Sinabi ni Jesus sa kanila,
“Kung kayo ay mananalangin, sabihin ninyo,
'Ama, sambahin ang iyong pangalan. Ang kahar-
ian mo ay dumating. 3 Bigyan mo kami ng aming
tinapay sa araw-araw. 4 Patawarin mo kami
sa aming mga kasalan gaya ng pagpapatawad
namin sa may pagkakautang sa amin. Huwag
mo kaming itungo sa tukso.'” 5 Sinabi ni Jesus sa
kanila, “Sino sa inyo ang mayroong kaibigan, at
pupunta ka sa kaniya sa hating gabi, at sasabihin
mo sa kaniya, 'Kaibigan, pahiramin mo ako ng
tatlong tinapay, 6 sapagkat kararating lamang
ng isang kaibigan ko mula sa paglalakbay at
wala akong anumang maihahanda sa kaniya.'
7 At ang nasa loob na sasagot na magsasabi na,
'Huwag mo akong gambalain. Sarado na ang
pinto, ako at ang aking mga anak ay nakahiga
na. Hindi ako makabangon at makapagbigay
sa iyo ng tinapay.' 8 Sinasabi ko sa inyo, kahit
na siya ay hindi bumangon at magbigay sa iyo
ng tinapay dahil ikaw ay kaibigan niya, ngunit
dahil sa iyong hindi nahihiyang pagpupumilit,
siya ay babangon at bibigyan ka ng tinapay ayon
sa dami ng iyong kailangan. 9 Sinasabi ko rin sa
inyo, humingi kayo at ito ay maibibigay sa inyo,
maghanap at inyong matatagpuan. Kumatok, at
ito ay mabubuksan para sa inyo. 10 Sapagkat
ang bawat tao na humihingi ay makatatanggap
at ang tao na naghahanap ay makatatagpo at sa

tao na kumakatok, ito ay mabubuksan. [11] Aling
ama sa inyo, kung ang iyong anak na lalaki ay
humingi ng isda ay bibigyan mo ng ahas sa halip
na isda? [12] O kung siya ay humingi ng itlog,
bibigyan mo ba siya ng alakdan? [13] Kaya, kung
kayong masasama ay marunong magbigay ng
mabubuting kaloob sa inyong mga anak, gaano
pa kaya ang inyong Ama mula sa langit na
ibibigay ang Banal na Espiritu sa mga humihingi
sa kaniya?" [14] Pagkatapos, si Jesus ay nagpa-
palayas ng demonyo at ito ay pipi. At nangyari
nang lumabas ang demonyo, nagsalita ang pipi.
Namangha ang napakaraming tao! [15] Ngunit
sinabi ng ilang mga tao, "Sa pamamagitan ni
Beelzebub, ang pinuno ng mga demonyo, siya ay
nagpapalayas ng mga demonyo." [16] Sinubok siya
ng iba at naghanap sa kaniya ng palatandaan
mula sa langit. [17] Ngunit alam ni Jesus ang kani-
lang iniisip at sinabi sa kanila, "Bawat kaharian
na nagkakabaha-bahagi laban sa kaniyang sarili
ay napababayaan at ang bahay na nagkakabaha-
bahagi laban sa kaniyang sarili ay bumabagsak.
[18] Kung si Satanas ay nagkakabaha-bahagi la-
ban sa kaniyang sarili, paano mananatili ang
kaniyang kaharian? Sapagkat sinasabi ninyo na
ako ay nagpapalayas ng demonyo sa pamamag-
itan ni Beelzebub. [19] Kung ako ay nagpapalayas
ng mga demonyo sa pamamagitan ni Beelzebub,
sa pamamagitan nino nagpapalayas ang inyong
mga tagasunod? Dahil dito, sila ang inyong
magiging mga hukom. [20] Ngunit kung ako ay
nagpapalayas ng mga demonyo sa pamamagitan

ng daliri ng Diyos, kung gayon ang kaharian
ng Diyos ay dumating sa inyo. 21 Kung ang
isang malakas na tao na lubos na armado ay
binabantayan ang kaniyang bahay, ang kaniyang
mga ari-arian ay ligtas 22 ngunit kung siya ay
dinaig ng mas malakas sa kaniya, kukunin ng
mas malakas ang kaniyang baluti at nanakawin
ang pag-aari ng tao. 23 Ang hindi ko kasama
ay laban sa akin at ang hindi nagtitipon na
kasama ako ay naghihiwa-hiwalay. 24 Kung
ang maruming espiritu ay umalis mula sa isang
tao, ito ay dumadaan sa mga tuyong lugar at
maghahanap ng mapagpapahingaan. Nang wala
itong mahanap, sasabihin nito, 'Ako ay babalik
sa aking bahay kung saan ako nanggaling.' 25 Sa
kaniyang pagbabalik, natagpuan nito ang bahay
na iyon na nawalisan at maayos. 26 Pagkatapos,
ito ay nagpatuloy at nagsama ng pitong iba pang
espiritu na mas masama pa sa kaniya at puma-
sok silang lahat para tumira doon. Kaya ang
kalagayan ng tao ay naging mas malubha kaysa
noong una. 27 Nangyari na, habang sinasabi
niya ang mga bagay na ito, may isang babae
na sumigaw sa gitna ng napakaraming tao at
nagsabi sa kaniya, “Pinagpala ang sinapupunan
na nagsilang sa iyo at ang nagpasuso sa iyo.”
28 Ngunit sinabi niya, “Higit pa na pinagpala ang
mga nakarinig ng salita ng Diyos at iningatan
ito.” 29 Nang nagtitipon ang napakaraming tao,
sinimulan niyang sabihin, “Ang salinlahi na
ito ay masamang salinlahi. Naghahanap ito
ng palatandaan ngunit walang palatandaan na

maibibigay dito, kung hindi ay ang palatandaan
ni Jonas. 30 Sapagkat katulad ni Jonas na naging
palatandaan sa mga taga-Nineveh, ganoon din
na ang Anak ng Tao ay magiging palatandaan
sa salinlahi na ito. 31 Ang Reyna ng Timog
ay tatayo sa paghuhukom kasama ng mga tao
sa salinlahi na ito at sila ay hahatulan niya,
sapagkat siya ay nanggaling sa dulo ng mundo
upang makinig sa karunungan ni Solomon, at
tingnan ninyo, narito ang higit na dakila kaysa
kay Solomon. 32 Ang mga tao ng Nineveh ay
tatayo sa paghuhukom kasama ng mga tao sa
salinlahi na ito at hahatulan ito, sapagkat sila
ay nagsisi sa pangangaral ni Jonas, at tingnan
ninyo, narito ang higit na dakila kaysa kay Jonas.
33 Wala kahit sino na matapos sindihan ang
ilawan ay ilalagay ito sa madilim na silid o sa
ilalim ng basket, kung hindi ay sa patungan ng
ilawan para magkaroon ng ilaw ang pumapasok.
34 Ang iyong mata ay ilawan ng iyong katawan.
Kapag ang iyong mata ay malinaw, ang buong
katawan ay napupuno ng liwanag. Ngunit kung
ang iyong mata ay malabo, ang iyong buong
katawan ay puno ng kadiliman. 35 Samakatuwid
kayo ay mag-ingat na ang liwanag na nasa inyo
ay hindi kadiliman. 36 Kung ganoon nga, na ang
iyong buong katawan ay puno ng liwanag, na
walang bahagi nito na nasa kadiliman, ang iyong
buong katawan ay magiging tulad ng ilawan na
kumikinang ang liwanag sa iyo." 37 Nang mata-
pos siyang magsalita, isang Pariseo ang humiling
sa kaniya na kumain kasama niya sa kaniyang
bahay, kung kaya pumasok si Jesus at sumandal.

38 At ang Pariseo ay nagulat dahil hindi muna
siya naghugas bago ang hapunan. 39 Ngunit
sinabi ng Panginoon sa kaniya, “Kayong mga
Pariseo, nililinis ninyo ang labas ng mga tasa
at mga mangkok, ngunit ang inyong loob ay
puno ng kasakiman at kasamaan. 40 Kayong mga
walang saysay na tao! Hindi ba ang gumawa ng
labas ay siya ring gumawa ng loob? 41 Ibigay
ninyo sa mga mahihirap ang nasa loob at ang
lahat ng bagay ay magiging malinis para sa
inyo. 42 Sa aba ninyong mga Pariseo, sapagkat
ibinibigay ninyo ang ikapu ng yerbabuena at
ruda at ang bawat ibang halaman sa hardin
ngunit pinababayaan ninyo ang katarungan at
ang pag-ibig ng Diyos. Kinakailangan na kumilos
nang may katarungan at may pagmamahal sa
Diyos na hindi rin pinababayaan na gawin ang
ibang mga bagay. 43 Sa aba ninyong mga Pariseo,
sapagkat gustong gusto ninyo ang mga upuan
sa unahan sa mga sinagoga at mga magalang
na pagbati sa mga pamilihan. 44 Sa aba ninnyo
sapagkat kayo ay katulad ng libingan na walang
marka na nilalakaran ng mga tao nang hindi
nila nalalaman.” 45 At isang tagapagturo ng mga
kautusan ng Judio ang sumagot sa kaniya at
nagsabi, “Guro, ang sinabi mo ay isang insulto
rin sa amin.” 46 Sinabi ni Jesus, “Sa aba ninyo,
mga tagapagturo ng kautusan! Sapagkat ipina-
papasan ninyo sa mga tao ang mga pasanin na
mahirap dalhin ngunit hindi man lang ninyo
hinahawakan ang mga pasanin na iyon sa isa
sa inyong sariling mga daliri. 47 Sa aba ninyo,
sapagkat nagtatayo kayo ng mga bantayog para

sa libingan ng mga propeta subalit ang inyong
mga ninuno ang pumatay sa kanila. 48 Kaya kayo
ay mga saksi at nagpahintulot sa ginawa ng iny-
ong mga ninuno dahil tunay nga na pinatay nila
ang mga propeta na siyang pinatayuan ninyo ng
mga bantayog. 49 Sa kadahilanan ding ito, sinabi
ng karunungan ng Diyos, 'Ako ay magpapadala
sa kanila ng mga propeta at mga apostol, at
uusigin nila at papatayin ang iba sa kanila.'
50 Kung gayon ang salinlahi na ito ang may
pananagutan sa lahat ng dugo ng mga propeta
na dumanak mula sa simula ng mundo, 51 mula
sa dugo ni Abel hanggang sa dugo ni Zacarias,
na pinatay sa pagitan ng altar at santuwaryo.
Oo, sinasabi ko sa inyo, ang salinlahi na ito
ang may pananagutan. 52 Sa aba ninyong mga
tagapagturo ng mga kautusan ng Judio sapagkat
kinuha ninyo ang susi ng kaalaman, kayo mismo
ay hindi pumapasok at hinahadlangan ninyo ang
mga pumapasok." 53 Pagkatapos umalis ni Jesus
doon, ang mga eskriba at ang mga Pariseo ay tu-
tol sa kaniya at nakipagtalo sa kaniya tungkol sa
maraming bagay, 54 sinusubukan siyang hulihin
sa kaniyang mga salita.

12

1 Samantala, nang ang libu-libong mga tao
ay nagkatipon-tipon, na halos ang bawat isa ay
nagkakatapak-tapakan, sinimulan muna niyang
sabihin sa kaniyang mga alagad, "Mag-ingat sa
lebadura ng mga Pariseo, na ang pagkukunwari.
2 Ngunit walang nakatago ang hindi maisisi-
walat, at walang lihim ang hindi malalaman.

3 Kaya kung anuman ang inyong nasabi sa
kadiliman ay maririnig sa liwanag, at anuman
ang inyong ibinulong sa pinakaloob ng mga
silid ay maihahayag sa ibabaw ng mga bubong.
4 Sinasabi ko sa inyo aking mga kaibigan, huwag
kayong matakot sa mga pumapatay ng katawan,
at pagkatapos iyon, ay wala na silang magagawa.
5 Ngunit babalaan ko kayo tungkol sa dapat niny-
ong katakutan. Katakutan ang taong pagkatapos
pumatay ay may kapangyarihang itapon kayo sa
impiyerno. Oo, sinasabi ko sa inyo, katakutan
siya. 6 Hindi ba ang limang mga maya ay
ipinagbibili sa dalawang maliit na barya? Ganun
pa man, wala ni isa sa kanila ang nalilimutan
sa paningin ng Diyos. 7 Ngunit kahit ang mga
buhok ninyo sa ulo ay bilang na lahat. Huwag
matakot. Higit kayong mas mahalaga kaysa sa
maraming maya. 8 Sinasabi ko sa inyo, ang
bawat taong kumikilala sa akin sa harap ng mga
tao, kikilalanin din siya ng Anak ng Tao sa harap
ng mga anghel ng Diyos, 9 ngunit ang magkaila
sa akin sa harap ng mga tao ay ikakaila sa harap
ng mga anghel ng Diyos. 10 Ang bawat taong
magsasabi ng salita laban sa Anak ng Tao, ito
ay patatawarin, ngunit ang lumapastangan sa
Banal na Espiritu, ay hindi patatawarin. 11 Kung
kayo ay dinala nila sa harap ng mga sinagoga, ng
mga pinuno, at mga may kapangyarihan, huwag
kayong matakot kung paano kayo magsasalita
upang ipagtanggol ang inyong sarili, o kung ano
ang inyong sasabihin, 12 dahil ang Banal na
Espiritu ang magtuturo sa inyo sa oras na iyon

kung ano ang dapat ninyong sabihin. 13 At isang
lalaki mula sa napakaraming tao ang nagsabi
sa kaniya, “Guro, sabihin mo sa aking kapatid
na paghatian na namin ang mana”, 14 Sinabi
ni Jesus sa kaniya, “Ginoo, sino ang naglagay
sa akin upang maging hukom o tagapamagitan
ninyo?” 15 At sinabi niya sa kanila, “Mag-ingat na
kayo ay hindi masakop ng lahat ng kasakimang
pagnanasa, dahil ang buhay ng isang tao ay hindi
batay sa kasaganaan ng kaniyang mga ari-arian.”
16 Pagkatapos, nagsabi sa kanila si Jesus ng isang
talinghaga, na nagsasabi, “Ang bukid ng isang
mayamang tao ay umani ng masagana, 17 at
nangatwiran sa kaniyang sarili, na nagsasabi,
“Ano ang aking gagawin, dahil wala na akong
paglagyan ng aking mga ani?' 18 Sinabi niya,
'Ito ang aking gagawin. Gigibain ko ang aking
mga kamalig at tatayuan ko ng mas malalaki at
doon ko ilalagay ang lahat ng aking butil at iba
pang mga ari-arian. 19 Sasabihin ko sa aking
kaluluwa, “Kaluluwa, marami kang mga ari-
arian na naitago sa maraming taon. Magpahinga
ng mabuti, kumain, uminom, at magpakasaya.'”
20 Ngunit sinabi ng Diyos sa kaniya, 'Hangal na
tao, ang iyong kaluluwa ay kukunin ngayong
gabi, at ang mga bagay na iyong inihanda,
kanino mapupunta ang mga ito? 21 Ganyan ang
isang tao na nag-iipon ng kayamanan para sa
kaniyang sarili at hindi mayaman para sa Diyos.”
22 Sinabi ni Jesus sa kaniyang mga alagad, “Kaya
sinasabi ko sa inyo, huwag kayong mabahala
tungkol sa inyong buhay—kung ano ang inyong

kakainin, o tungkol sa inyong katawan—kung
ano ang inyong susuotin. 23 Sapagkat ang buhay
ay mas higit kaysa sa pagkain at ang katawan
ay mas higit kaysa sa mga damit. 24 Isipin ninyo
ang mga uwak, hindi sila naghahasik o umaani.
Wala silang bodega o kamalig, ngunit sila ay
pinapakain ng Diyos. Gaano na lamang kayo
kahalaga kaysa sa mga ibon! 25 At sino sa inyo
ang sa pag-aalala ay makapagdaragdag ng kahit
isang kubit sa haba ng kaniyang buhay? 26 Kung
gayon na hindi ninyo magawa ang kahit pinaka-
maliit na bagay, bakit kayo nababahala sa ibang
mga bagay? 27 Isipin ninyo ang mga liryo—kung
paano sila lumalaki. Sila ay hindi nagtatrabaho o
ni nagsusulid man lang. Gayon pa man, sinasabi
ko sa inyo, kahit si Solomon sa lahat ng kaniyang
kaluwalhatian ay hindi nakapagdamit na tulad
ng isa sa mga ito. 28 Kung dinamitan nga ng
Diyos ang damo sa bukid, na nananatili ngayon,
at bukas ay itatapon sa pugon, gaano pa kayo na
kaniyang dadamitan, O kayong mga maliit ang
pananampalataya! 29 Huwag hanapin kung ano
ang inyong kakainin, at kung ano ang inyong
iinumin, at huwag kayong mabahala. 30 Dahil
ang mga bagay na ito ang hinahanap ng lahat ng
mga bansa sa mundo, at alam ng inyong Ama na
kailangan ninyo ang mga bagay na ito. 31 Ngunit
hanapin ang kaniyang kaharian, at ang lahat ng
bagay na ito ay maidadagdag sa inyo. 32 Huwag
matakot, maliit na kawan, dahil ang inyong Ama
ay lubos na nalulugod na ibigay sa inyo ang
kaharian. 33 Ipagbili ang inyong mga ari-arian at

ibigay ito sa mahihirap. Gumawa kayo ng inyong
mga sariling mga pitaka na hindi nasisira—mga
kayamanan sa kalangitan na hindi nawawala,
na hindi nilalapitan ng magnanakaw, at hindi
sinisira ng tanga. 34 Sapagkat kung nasaan ang
inyong kayamanan ay naroon din ang inyong
puso. 35 Isuksok ninyo ang inyong mahabang
damit sa inyong sinturon, at panatilihing nag-
aapoy ang inyong mga ilawan, 36 at maging
katulad kayo ng mga taong naghihintay sa kani-
lang amo na bumalik mula sa kasalan, upang
kung siya ay bumalik at kumatok, agad nilang
bubuksan ang pinto para sa kaniya. 37 Pinagpala
ang mga lingkod na iyon, na masusumpungan
ng amo na nagbabantay sa kaniyang pagbabalik.
Totoo, sinasabi ko sa inyo na isusuksok niya
ang mahaba niyang damit sa kaniyang sinturon,
pauupuin sila para sa pagkain, at lalapit at
pagsisilbihan sila. 38 Kung ang amo ay dadating
sa pangalawang pagbantay sa gabi o kahit sa
pangatlong pagbantay at nakita silang handa,
pinagpala ang mga lingkod na iyon. 39 Dagdag
pa nito alamin ninyo ito, na kung alam ng amo
ang oras ng pagdating ng magnanakaw, hindi
niya hahayaang mapasok ang kaniyang tahanan.
40 Maging handa din, dahil hindi niyo alam ang
oras ng pagdating ng Anak ng Tao.” 41 Sinabi
ni Pedro, “Panginoon, sa amin mo lamang ba
sinasabi ang talinghagang ito o para rin sa
lahat?” 42 Sinabi ng Panginoon, “Sino ngayon ang
tapat at matalinong tagapamahala na itatakda
ng kaniyang panginoon para sa ibang lingkod

upang ibigay sa kanila ang kanilang bahagi
ng pagkain sa tamang panahon? 43 Pinagpala
ang lingkod na iyon, na masusumpungan ng
kaniyang panginoon na gumagawa niyan sa
kaniyang pagdating. 44 Totoong sinasabi ko
sa inyo na siya ay gagawing tagapamahala sa
lahat ng kaniyang ari-arian. 45 Ngunit kung
sinasabi ng lingkod na iyon sa kaniyang puso,
“Matatagalan pa ang pagbabalik ng aking pangi-
noon,' at sinimulan niyang bugbugin ang mga
lalaki at babaeng lingkod, at kakain at iinom, at
malalasing, 46 ang panginoon ng lingkod na iyon
ay darating sa araw na hindi niya inaasahan,
at sa oras na hindi niya nalalaman, at siya
ay pagpipira-pirasuhin at magtatalaga siya ng
lugar para sa kaniya kasama ang mga hindi
tapat. 47 Ang lingkod na iyon, na alam ang
kalooban ng kaniyang panginoon at hindi naging
handa o ginawa ang ayon sa kaniyang kalooban,
ay mabubugbog nang madami. 48 Ngunit ang
hindi nakakaalam, at gumawa ng mga bagay
na karapat-dapat sa pagbugbog, ay mabubug-
bog nang kaunti. Ang lahat ng binigyan ng
marami, marami din ang hihingiin sa kaniya,
at ang pinagkatiwalaan ng marami, marami
ang hihingiin nila sa kaniya. 49 Pumarito ako
upang magbaba ng apoy sa mundo, at ninanais
ko na ito ay magningas. 50 Ngunit mayroon
akong bautismo na kailangang danasin, at labis
akong namimighati hanggang sa ito ay matapos!
51 Iniisip ba ninyo na ako ay naparito upang
magdala ng kapayapaan sa mundo? Hindi,
sinasabi ko sa inyo, sa halip ay pagkabaha-

bahagi. 52 Dahil mula ngayon may lima sa
isang tahanan na magkakabaha-bahagi—tatlong
tao laban sa dalawa at dalawang tao laban sa
tatlo. 53 Sila ay magkakabaha-bahagi, ama laban
sa anak na lalaki at anak na lalaki laban sa
ama; ina laban sa anak na babae at anak na
babae laban sa ina; ang biyenan na babae laban
sa manugang na babae at manugang na babae
laban sa biyenan na babae. 54 Sinasabi din
ni Jesus sa napakaraming tao, “Kung nakikita
ninyong namumuo ang ulap sa kanluran, agad
ninyong sinasabi, 'May ulan na paparating',
at gayon ang nangyayari. 55 At kung iihip
ang hangin sa timog, sinasabi ninyo, 'Magkaka-
roon ng matinding init,' at ito ay nangyayari.
56 Mga mapagkunwari, alam ninyo kung paano
ipakahulugan ang anyo ng mundo at kalangi-
tan, ngunit paanong hindi ninyo alam bigyang-
kahulugan ang kasalukuyang panahon? 57 Bakit
hindi ninyo hatulan kung ano ang tama para sa
inyong mga sarili? 58 Sapagkat kung ikaw ay
pupunta sa harapan ng hukom kasama ang iyong
kaaway, sa daan ay sikapin mong ayusin ang
hindi pagkakaintindihan sa kaniya upang hindi
ka niya kaladkarin sa hukom, upang hindi ka
dalhin ng hukom sa opisyal at hindi ka ilagay ng
opisyal sa bilangguan. 59 Sinasabi ko sa iyo, hindi
ka makakalaya mula doon hanggang mabayaran
mo ang kahuli-hulihang salapi.”

13

1 Nang panahong iyon, sinabi sa kaniya ng
ilang tao na naroon ang tungkol sa mga taga-

Galilea, na ang dugo ng mga ito'y inihalo ni Pilato
sa kanilang mga sariling alay. 2 Sumagot si Jesus
at sinabi sa kanila, “Sa tingin ba ninyo ay mas
makasalanan ang mga taga-Galilea na ito kaysa
sa ibang mga taga-Galilea dahil nagdusa sila sa
ganitong paraan? 3 Hindi, sinasabi ko sa inyo.
Ngunit kung hindi kayo magsisisi, mamamatay
kayong lahat sa ganoon ding paraan. 4 O iyong
labing walong tao sa Siloam na nabagsakan
ng tore at namatay, sa tingin ba ninyo ay
mas makasalanan sila kaysa sa ibang tao sa
Jerusalem? 5 Hindi, sinasabi ko. Ngunit kung
hindi kayo magsisisi, lahat kayo ay mamatay
din.” 6 Sinabi ni Jesus ang talinghagang ito,
“May isang taong may isang puno ng igos na
nakatanim sa kaniyang ubasan at dumating
siya at naghanap ng bunga nito ngunit wala
siyang matagpuan. 7 Sinabi niya sa hardinero,
'Tingnan mo, tatlong taon na akong pumaparito,
at sinubukang maghanap ng bunga ng puno ng
igos na ito ngunit wala akong natagpuan. Putulin
mo ito. Bakit hahayaang sayangin nito ang lupa?'
8 Sumagot ang hardinero at sinabi, 'Pabayaan
mo muna ito sa taong ito hanggang sa aking
mahukayan ang palibot nito at malagyan ito ng
pataba. 9 Kung mamunga ito sa susunod na taon,
mabuti; ngunit kung hindi, putulin mo ito!”'
10 Ngayon, nagtuturo si Jesus sa isa sa mga sina-
goga sa Araw ng Pamamahinga. 11 Masdan, may
isang babaeng naroon na labing-walong taon
nang may masamang espiritu ng panghihina, at
siya ay baluktot at hindi siya lubusang makatayo.

12 Nang makita siya ni Jesus, tinawag niya ito at
sinabi, “Babae, napalaya ka na mula sa iyong
panghihina.” 13 Ipinatong niya ang kaniyang
mga kamay sa babae, at kaagad siyang naunat at
niluwalhati niya ang Diyos. 14 Ngunit nagalit ang
pinuno ng sinagoga dahil nagpagaling si Jesus
sa Araw ng Pamamahinga. Kaya sumagot ang
pinuno at sinabi sa maraming mga tao, “May
anim na araw kung saan kinakailangang mag-
trabaho. Pumarito kayo at mapagaling sa mga
araw na iyon, huwag sa Araw ng Pamamahinga.”
15 Sinagot siya ng Panginoon at sinabi, “Mga
mapagkunwari! Hindi ba kinakalag ng bawat
isa sa inyo ang tali ng kaniyang asno o baka
mula sa sabsaban nito upang painumin sa Araw
ng Pamamahinga? 16 Kaya ito ring babaeng
anak ni Abraham, na labing-walong taon nang
iginapos ni Satanas, hindi ba nararapat kalagan
ang kaniyang gapos sa Araw ng Pamamahinga?”
17 Nang sinabi niya ang mga bagay na ito, lahat
ng sumalungat sa kaniya ay napahiya, ngunit
nagagalak ang maraming tao sa mga maluwal-
hating bagay na kaniyang ginawa. 18 At sinabi
ni Jesus, “Ano ang katulad ng kaharian ng Diyos,
at ano ang maaari kong ihambing dito? 19 Ito
ay tulad ng isang buto ng mustasa na kinuha ng
isang tao at inihagis sa kaniyang halamanan, at
ito ay tumubo at naging isang malaking puno,
at namugad sa mga sanga nito ang mga ibon sa
langit.” 20 Muli, sinabi niya, “Saan ko maaaring
ihambing ang salita ng Diyos? 21 Ito ay tulad ng
lebadura na kinuha ng isang babae at inihalo

sa tatlong takal ng harina hanggang sa ito ay
umalsa.” 22 Binisita ni Jesus ang bawat bayan at
baryo sa daan patungong Jerusalem at tinuruan
sila. 23 May nagsabi sa kaniya, “Panginoon,
kakaunti lamang bang tao ang maliligtas?” Kaya
sinabi niya sa kanila, 24 “Pagsikapan ninyong
pumasok sa makipot na pintuan, dahil marami
ang susubok ngunit hindi sila makakapasok.
25 Kapag tumayo na ang may-ari ng bahay at
isinara ang pintuan, at kayo ay tatayo sa labas at
kakalabugin ang pinto at sasabihin, 'Panginoon,
Panginoon, papasukin mo kami.' At siya ay
sasagot at sasabihin sa inyo, 'Hindi ko kayo
kilala o kung taga-saan kayo.' 26 Pagkatapos ay
inyong sasabihin, 'Kami ay kumain at uminom
sa iyong harapan at nagturo ka sa aming mga
lansangan.' 27 Ngunit sasagot siya, 'Sinasabi ko
sa inyo, hindi ko alam kung taga-saan kayo.
Lumayo kayo sa akin, kayong mga gumagawa
ng masama!' 28 Magkakaroon ng pagnanangis
at pagngangalit ng ngipin kapag nakita ninyo
sina Abraham, Isaac, Jacob at ang lahat ng
propeta sa kaharian ng Diyos, ngunit kayo—kayo
ay itinapon sa labas. 29 Darating sila mula sa
silangan, kanluran, hilaga, at timog at sila ay
uupo sa hapag-kainan sa kaharian ng Diyos. 30 At
alamin ninyo ito, ang mga pinakahuli ay ang
mga una, at ang una ay magiging huli.” 31 Hindi
nagtagal, may ilang mga Pariseong dumating at
sinabi sa kaniya, “Pumunta ka at umalis dito
dahil nais kang patayin ni Herodes.” 32 Sinabi
ni Jesus, “Pumunta kayo at sabihin sa asong-

gubat na iyon, 'Tingnan mo, nagpapalayas ako
ng mga demonyo at nagpapagaling ako ngayon
at bukas, at sa ikatlong araw ay maaabot ko ang
aking layunin.' 33 Gayunman, kinakailangan na
ako ay magpatuloy ngayon, bukas at sa susunod
na araw, sapagkat hindi katanggap-tanggap na
pumatay ng isang propeta sa labas ng Jerusalem.
34 Jerusalem, Jerusalem, na pumapatay ng mga
propeta at bumabato sa mga ipinadala sa iyo.
Kaydalas kong ninais na tipunin ang iyong mga
anak tulad ng pagtitipon ng inahing manok sa
kaniyang mga sisiw sa ilalim ng kaniyang mga
pakpak, ngunit hindi mo ito ninais. 35 Tingnan
mo, iniwan ang iyong bahay. Sinasabi ko sa iyo,
hindi mo ako makikita hanggang sabihin mo,
'Pinagpala siya na dumarating sa pangalan ng
Panginoon.”'

14

1 Nangyari sa isang Araw ng Pamamahinga,
nang pumunta si Jesus sa bahay ng isa sa mga pi-
nuno ng mga Pariseo upang kumain ng tinapay,
na minamanmanan nila si Jesus. 2 Masdan ito,
doon sa kaniyang harapan ay may isang lalaking
nagdurusa dahil sa pamamanas. 3 Tinanong
ni Jesus ang mga dalubhasa sa kautusan ng
Judio at ang mga Pariseo, “Naaayon ba sa batas
na magpagaling sa Araw ng Pamamahinga o
hindi?” 4 Ngunit nanatili silang tahimik. Kaya
hinawakan siya ni Jesus, pinagaling siya at
pinaalis. 5 Sinabi niya sa kanila, “Sino sa inyo
ang may isang lalaking anak o isang baka na ka-
pag mahulog sa balon sa Araw ng Pamamahinga,

ang hindi kaagad mag-aahon sa kaniya?” 6 Hindi
sila nakapagbigay ng sagot sa mga bagay na ito.
7 Nang mapansin ni Jesus kung paano pinili ng
mga inanyayahan ang mga upuang pandangal,
nagsabi siya ng isang talinghaga, sinasabi sa
kanila, 8 “Kapag inanyayahan ka ng isang tao sa
isang kasalan, huwag kang umupo sa mga up-
uang pandangal dahil maaaring may isang taong
naanyayahan na mas pinararangalan kaysa sa
iyo. 9 Kapag dumating ang taong nag-anyaya sa
inyong dalawa, sasabihin niya sa iyo, 'Ibigay mo
sa taong ito ang iyong upuan,' at sa kahihiyan
lilipat ka sa kababababaang dako. 10 Ngunit ka-
pag ikaw ay inanyayahan, pumunta ka at umupo
sa kababababaang dako, upang kung dumating
ang taong nag-anyaya sa iyo, maaari niyang
sabihin sa iyo, 'Kaibigan, lumipat ka sa mas
mataas.' At ikaw ay mapararangalan sa harapan
ng lahat ng kasalo mo sa hapag. 11 Sapagkat
ang bawat nagmamataas ay maibababa at siya
na nagpapakababa ay maitataas. 12 Sinabi rin
ni Jesus sa taong nag-anyaya sa kaniya, “Ka-
pag naghanda ka ng pananghalian o hapunan,
huwag mong anyayahan ang iyong mga kaibi-
gan, o ang iyong mga kapatid, o ang iyong mga
kamag-anak o ang mga mayayaman mong kapit-
bahay, sapagkat maaari ka din nilang anyayahan
at ikaw ay mababayaran. 13 Ngunit kapag ikaw
ay maghahanda ng salu-salo, anyayahan mo ang
mga mahihirap, ang mga lumpo, ang mga pilay,
at ang mga bulag, 14 at ikaw ay pagpapalain
dahil hindi ka nila mababayaran. Sapagkat
ikaw ay mababayaran sa muling pagkabuhay

ng mga matuwid.” [15] Nang marinig ng isa sa
mga taong kasalo ni Jesus ang mga bagay na ito,
sinabi niya kay Jesus, “Pinagpala siya na kakain
ng tinapay sa kaharian ng Diyos!” [16] Ngunit
sinabi ni Jesus sa kaniya, “May isang taong
naghanda ng malaking hapunan at inanyayahan
ang marami. [17] Nang maihanda na ang hapunan,
inutusan niya ang kaniyang utusan na sabihin sa
mga naanyayahan, 'Halikayo, dahil nakahanda
na ang lahat.' [18] Silang lahat ay pare-parehong
nagsimulang magdahilan. Sabi ng una sa kaniya,
'Bumili ako ng bukid at kinakailangan kong
umalis at tingnan ito.' Pakiusap ipagpaumanhin
mo ako.' [19] At sinabi naman ng isa, 'Bumili ako
ng limang pares na baka, at pupunta ako upang
subukan ang mga ito. Pakiusap ipagpaumanhin
mo ako.' [20] At sabi naman ng isang lalaki,
'Kakakasal ko pa lamang sa aking asawa, at kaya
hindi ako makakadalo.' [21] Dumating ang utusan
at sinabi sa kaniyang panginoon ang mga bagay
na ito. Pagkatapos, nagalit ang panginoon ng
bahay at sinabi sa kaniyang utusan, 'Bilisan mo,
pumunta ka sa mga kalye at sa mga daanan ng
lungsod at dalhin mo dito ang mga mahihirap,
ang mga bulag, at ang mga pilay.' [22] Sinabi ng
utusan, 'Panginoon, ang iyong iniutos ay nagawa
na, ngunit mayroon pa ring silid.' [23] Sinabi
ng panginoon sa utusan, 'Pumunta ka sa mga
kalsada at sa mga bakuran at pilitin mo silang
pumasok, upang mapuno ang aking bahay.
[24] Sapagkat sinasabi ko sa iyo, wala sa mga
taong naunang naanyayahan ang makakatikim

ng aking hapunan.'” 25 Ngayon maraming tao
ang sumasama sa kaniya, at bumaling siya at
sinabi sa kanila, 26 “Kung sinuman ang lumapit
sa akin at hindi namumuhi sa kaniyang sariling
ama, ina, asawa, anak, mga kapatid—oo, at
pati ang kaniyang sariling buhay—hindi siya
maaaring maging alagad ko. 27 Ang sinumang
hindi magbubuhat ng kaniyang sariling krus
at sumunod sa akin ay hindi maaaring mag-
ing alagad ko. 28 Sapagkat sino sa inyo, ang
naghahangad na magtayo ng isang tore, ang
hindi muna mauupo at bibilangin ang gastos
upang kuwentahin kung nasa kaniya ang mga
kailangan niya upang ito ay tapusin? 29 Kung
hindi, kapag nagtayo siya ng pundasyon at hindi
ito natapos, sisimulan siyang kutyain ng lahat ng
mga makakakita nito, 30 sinasabi, 'Ang taong ito
ay nagsimulang magtayo at hindi niya natapos.'
31 O anong hari, sa kaniyang pagpunta upang
sagupain sa digmaan ang isa pang hari, ang hindi
muna mauupo at hihingi ng payo kung kaya ba
niya kasama ang sampung libong tao na labanan
ang isa pang hari na dumarating laban sa kaniya
na may kasamang dalawampung libong tao?
32 At kung hindi, habang malayo pa ang hukbo na
iyon, magpapadala siya ng kinatawan at hihingi
ng mga kailangan sa pagkakasundo. 33 Kaya,
hindi maaaring maging alagad ko ang sinuman
sa inyo na hindi magsusuko ng lahat ng nasa
kaniya. 34 Ang asin ay mabuti, ngunit kung
nawala ang lasa ng asin, paano ito magiging
maalat muli? 35 Ito ay wala nang pakinabang sa

lupa o kahit pa sa tumpok ng dumi. Itinatapon ito. Siya na may tainga upang makarinig, makinig.”

15

1 Ngayon, ang lahat ng mga maniningil
ng buwis at iba pang mga makasalanan ay
lumalapit kay Jesus upang makinig sa kaniya.
2 Nagbulung-bulungan ang mga Pariseo at mga
eskriba sa isa't isa, sinasabi, “Malugod na
tinatanggap ng taong ito ang mga makasalanan,
at kumakain pa kasama nila.” 3 Sinabi ni Jesus
ang talinghagang ito sa kanila, sinasabi, 4 “Sino
sa inyo, kung mayroon siyang isang daang tupa
at pagkatapos nawala ang isa sa kanila, ang
hindi iiwanan ang siyamnapu't siyam sa ilang,
at hahanapin ang nawawala hanggang sa matag-
puan niya ito? 5 Pagkatapos, kapag natagpuan
niya ito, pinapasan niya ito sa kaniyang mga
balikat at nagagalak. 6 Pagdating niya sa bahay,
tinitipon niya ang kaniyang mga kaibigan at
mga kapitbahay, sinasabi sa kanila, 'Makisaya
kayo sa akin, sapagkat natagpuan ko ang ak-
ing nawawalang tupa.' 7 Sinasabi ko sa inyo
na gayon din, magkakaroon ng kagalakan sa
langit sa isang makasalanang nagsisisi, higit pa
sa siyamnapu't siyam na taong matuwid na
hindi kailangang magsisi. 8 O sinong babaing
may sampung pilak na barya, kung mawalan
siya ng isang barya, ang hindi magsisindi ng
ilawan, magwawalis sa bahay, at masikap na
maghahanap hanggang sa matagpuan niya ito?
9 At kapag natagpuan niya ito, tinitipon niya

ang kaniyang mga kaibigan at mga kapitbahay,
sinasabi, 'Makisaya kayo sa akin, sapagkat natag-
puan ko ang baryang nawala ko.' 10 Gayon
din, sinasabi ko sa inyo, may kagalakan sa
kinaroroonan ng mga anghel ng Diyos sa isang
makasalanang nagsisisi. 11 Pagkatapos, sinabi
ni Jesus, “May isang lalaking may dalawang
lalaking anak, 12 at sinabi ng nakababata sa
kanila sa kaniyang ama, 'Ama, ibigay mo na
sa akin ngayon ang ari-arian na nararapat na
manahin ko.' Kaya hinati niya ang kaniyang
kayamanan sa pagitan nila. 13 Pagkaraan ng
ilang mga araw, tinipon ng nakababatang anak
ang lahat ng kaniyang pag-aari at pumunta sa
isang malayong bansa, at doon ay winaldas
niya ang kaniyang pera sa pagbili ng mga
bagay na hindi niya kailangan, at pag-aaksaya
ng kaniyang pera sa masamang pamumuhay.
14 Ngayon, nang naubos na niya ang lahat,
matinding taggutom ang lumaganap sa buong
bansang iyon, at siya ay nagsimulang man-
gailangan. 15 Siya ay pumunta at namasukan
sa isa sa mga mamamayan ng bansang iyon,
na nagpapunta sa kaniya sa kaniyang bukirin
upang magpakain ng mga baboy. 16 At nais na
sana niyang kainin ang mga balat ng buto na
kinakain ng mga baboy dahil walang nagbigay
sa kaniya ng anumang makakain. 17 Ngunit nang
nakapag-isip-isip ang nakababatang anak, sinabi
niya, 'Napakaraming mga upahang utusan ng
aking ama ang may higit pa sa sapat na pagkain,
at ako ay nandito, namamatay sa gutom! 18 Aalis

ako rito at pupunta sa aking ama, at sasabihin ko
sa kaniya, “Ama, ako ay nagkasala laban sa langit
at sa iyong paningin. 19 Hindi na ako karapat-
dapat na tawaging anak mo; gawin mo akong isa
sa iyong mga upahang utusan.'” 20 Kaya umalis
ang nakababatang anak at pumunta sa kaniyang
ama. Habang siya ay malayo pa, nakita siya ng
kaniyang ama, at siya ay nahabag, at tumakbo,
at niyakap at hinagkan siya. 21 Sinabi ng anak sa
kaniya, “Ama, ako ay nagkasala laban sa langit
at sa iyong paningin. Hindi ako karapat-dapat na
tawaging anak mo.” 22 Sinabi ng ama sa kaniyang
mga utusan, 'Kunin ninyo kaagad ang pinakam-
agandang balabal, at isuot sa kaniya, at lagyan
ng sing-sing ang kaniyang kamay, at sandalyas
ang kaniyang mga paa. 23 Pagkatapos, dalhin
ninyo dito ang pinatabang guya at katayin. Tayo
ay magsikain at magdiwang. 24 Sapagkat ang
anak ko ay namatay, at ngayon siya ay nabuhay.
Siya ay nawala, at ngayon siya ay natagpuan.'
At sila ay nagsimulang magdiwang. 25 Sa pana-
hong iyon, ang kaniyang nakatatandang anak
ay nasa bukid. Nang siya ay dumating at
palapit na sa bahay, narinig niya ang tugtugan
at sayawan. 26 Tinawag niya ang isa sa mga
utusan at tinanong kung ano ang mga bagay na
ito. 27 Sinabi ng utusan sa kaniya, 'Dumating
ang iyong kapatid at nagpakatay ang iyong ama
ng pinatabang guya, dahil nakabalik siya nang
ligtas.' 28 Nagalit ang nakatatandang anak, at
ayaw niyang pumasok, at lumabas ang kaniyang
ama, at pinakiusapan siya. 29 Ngunit sumagot

ang nakatatandang anak at sinabi sa kaniyang
ama, 'Tingnan mo, nagpa-alipin ako sa iyo sa
loob ng maraming taon, at kailanman ay hindi
ako sumuway sa iyong utos, ngunit kailanman ay
hindi mo ako binigyan ng isang batang kambing
upang magdiwang ako kasama ng aking mga
kaibigan, [30] ngunit nang dumating ang iyong
anak, na umubos ng iyong kabuhayan sa mga
babaing nagbebenta ng aliw, nagpakatay ka ng
pinatabang guya para sa kaniya.' [31] Sinabi ng
ama sa kaniya, 'Anak, lagi kitang kasama, at
lahat ng sa akin ay sa iyo. [32] Ngunit dapat
lang na tayo ay magdiwang at maging masaya,
sapagkat ang kapatid mong ito ay namatay, at
ngayon ay nabuhay; siya ay nawala, at ngayon
ay natagpuan.'"

16

[1] Sinabi rin ni Jesus sa mga alagad, "May
isang mayamang lalaki na may tagapamahala,
at isinumbong sa kaniya na nilulustay ng taga-
pamahalang ito ang kaniyang pag-aari. [2] Kaya
pinatawag siya ng mayamang lalaki at sinabi sa
kaniya, 'Ano itong naririnig ko tungkol sa iyo?
Magbigay-ulat ka ng iyong pamamahala, dahil
ka na maaaring maging tagapamahala.' [3] Sinabi
ng tagapamahala sa kaniyang sarili, 'Anong
gagawin ko, dahil aalisin sa akin ng amo ko
ang pagiging tagapamahala? Wala akong lakas
na magbungkal, at nahihiya akong magpalimos.
[4] Alam ko na ang aking gagawin, para kapag
natanggal ako sa pagiging tagapamahala, malu-
god akong tatanggapin ng mga tao sa kanilang

mga bahay.' 5 At tinawag ng tagapamahala ang
mga tao na may utang sa kaniyang amo, at
tinanong niya ang una, 'Magkano ang utang mo
sa amo ko?' 6 Sinabi niya, 'Isang daang takal na
langis ng olibo'. At sinabi niya sa kaniya, 'Kunin
mo ang iyong kasulatan, umupo kang madali
at isulat mong limampu.' 7 At sinabi ng taga-
pamahala sa isa pa, 'Magkano ang utang mo?'
Sumagot siya, 'Isang daang takal ng trigo.' Sinabi
niya sa kaniya, 'Kunin mo ang iyong kasulatan
at isulat mong walumpu.' 8 At pinuri ng amo
ang hindi makatarungang tagapamahala dahil
kumilos siya nang may katusuhan. Sapagkat ang
mga anak ng mundong ito ay mas tuso sa pakik-
itungo sa kanilang sariling tao kaysa mga anak
ng liwanag. 9 Sinasabi ko sa inyo, makipagkaibi-
gan kayo sa pamamagitan ng perang hindi
makatarungan, para kapag ito ay naubos na,
maaari ka nilang tanggapin sa walang hanggang
tirahan. 10 Ang tapat sa kakaunti ay tapat din sa
marami, at ang hindi makatarungan sa kakaunti
ay hindi rin makatarungan sa marami. 11 Kung
hindi ka naging tapat sa paggamit ng perang
hindi makatarungan, sino ang magtitiwala sa
iyo ng tunay na kayamanan? 12 At kung hindi
ka naging tapat sa paggamit sa pera ng ibang
tao, sino ang magbibigay sa iyo ng sarili mong
pera? 13 Walang lingkod ang magkapaglilingkod
sa dalawang amo, sapagkat kasusuklaman niya
ang isa at mamahalin niya ang isa, o magiging
tapat siya sa isa at kamumuhian niya ang isa.
Hindi ninyo maaaring paglingkuran ang Diyos

at ang kayamanan.” 14 Ngayon ang mga Pariseo,
na mangingibig ng pera, ay narinig ang lahat
ng mga ito, at siya ay kanilang kinutya. 15 At
sinabi niya sa kanila, “Pinapawalang-sala ninyo
ang inyong mga sarili sa paningin ng mga tao,
ngunit nalalaman ng Diyos ang inyong mga puso.
Ang siya na dinadakila ng mga tao ay kasuklam-
suklam sa paningin ng Diyos. 16 Ang kautusan
at ang mga propeta ang umiiral hanggang sa
dumating si Juan. Mula noon, ipinangaral
ang ebanghelyo ng kaharian ng Diyos, at ang
lahat ay sinusubukang pumasok nang pilit doon.
17 Ngunit mas madaling maglaho ang langit at
lupa kaysa mawalan ng bisa ang isang kudlit
ng isang letra ng kautusan. 18 Ang bawat taong
hinihiwalayan ang kaniyang asawang babae at
mag-asawa ng iba ay gumagawa ng pangan-
galunya, at ang mag-asawa sa babaing hiwalay
sa kaniyang asawa ay magkakasala ng pan-
gangalunya. 19 Ngayon, may isang mayamang
lalaki na nakadamit ng kulay lila na gawa sa
pinong lino, at araw-araw nagsasaya sa kaniyang
labis na kayamanan. 20 May isang pulubi na
nagngangalang Lazarus na pinahiga sa kaniyang
tarangkahan na lipos ng sugat, 21 at inaasam-
asam niyang kainin ang nahuhulog sa mesa ng
mayamang tao—at maliban doon, lumapit ang
mga aso at dinilaan ang kaniyang mga sugat.
22 At nangyari na namatay ang pulubi at dinala
ng mga anghel sa kinaroroonan ni Abraham.
Namatay din ang mayamang tao at inilibing,
23 at doon sa hades, sa kaniyang pagdurusa,

tumingala siya at nakita si Abraham sa malayo at
si Lazarus na nasa tabi niya. 24 At sumigaw siya
at sinabi, 'Amang Abraham, maawa ka sa akin
at papuntahin mo si Lazarus, upang isawsaw
niya ang dulo ng kaniyang daliri sa tubig at
palamigin ang aking dila, dahil naghihirap ako sa
apoy na ito.' 25 Ngunit sinabi ni Abraham, 'Anak,
alalahanin mo na sa buong buhay mo, natanggap
mo ang mga magagandang bagay, at si Lazaro
sa ganoon ding paraan ay masasamang bagay.
Ngunit ngayon, siya ay inaaliw dito, at ikaw ay
nagdurusa. 26 At maliban sa lahat ng ito, may
malaking bangin na nakalagay upang ang mga
gustong tumawid mula rito papunta sa iyo ay
hindi makakatawid, at wala ring makakatawid
mula riyan papunta sa amin.' 27 At sinabi ng
mayamang tao, 'Nagmamakaawa ako, Amang
Abraham, na papuntahin mo siya sa bahay ng ak-
ing ama— 28 sapagkat ako ay may limang kapatid
na lalake—upang balaan niya sila, dahil baka
pumunta rin sila sa lugar na ito ng pagdurusa.'
29 Ngunit sinabi ni Abraham, 'Nasa kanila si
Moises at mga propeta; makinig sila sa kanila.'
30 Sumagot ang mayamang tao, 'Hindi, Amang
Abraham, ngunit kung may pumunta sa kanila
mula sa mga patay, magsisisi sila.' 31 Ngunit
sinabi ni Abraham sa kaniya, 'Kung hindi sila
makikinig kay Moises at sa mga propeta, hindi
rin sila mahihikayat kung may mabuhay mula
sa mga patay.”. /.

17

1 Sinabi ni Jesus sa kaniyang mga alagad,

“Tiyak na darating ang mga bagay na magiging
dahilan upang tayo ay magkasala, ngunit aba sa
taong pagmumulan ng mga ito! 2 Mas mabuti
pa sa kaniya kung bitinan ang kaniyang leeg ng
isang gilingang bato at ihagis siya sa dagat, kaysa
maging sanhi ng pagkakatisod ng maliliit na ito.
3 Mag-ingat kayo. Kung nagkasala ang iyong
kapatid na lalaki, sawayin mo siya, at kung siya
ay nagsisi, patawarin mo siya. 4 Kapag nagkasala
siya laban sa iyo ng pitong beses sa isang araw,
at pitong beses na bumalik sa iyo, sinasabi,
'Nagsisisi ako,' dapat mo siyang patawarin!”
5 Sinabi ng mga apostol sa Panginoon, “Dagdagan
mo ang aming pananampalataya.” 6 Sinabi ng
Panginoon, “Kung may pananampalataya kayo
na tulad ng isang butil ng mustasa, sasabihin
ninyo sa puno ng sicamorong ito, 'Mabunot ka,
at matanim sa dagat,' at kayo ay susundin nito.
7 Ngunit sino sa inyo, na may lingkod na nag-
aararo o nag-aalaga ng tupa, ang magsasabi
sa kaniya kapag nakabalik na siya mula sa
bukid, 'Pumarito ka kaagad at umupo upang
kumain'? 8 Hindi ba niya sasabihin sa kaniya,
'Maghanda ka ng kakainin ko, magbigkis ka at
pagsilbihan mo ako hanggang sa matapos akong
kumain at uminom. At pagkatapos, kumain ka
at uminom'? 9 Hindi siya nagpapasalamat sa
lingkod dahil ginawa niya ang mga bagay na
iniutos, nagpapasalamat ba siya? 10 Ganoon
din kayo, kapag nagawa ninyo ang lahat ng
bagay na iniutos sa inyo, dapat ninyong sabi-
hin, 'Hindi kami karapat-dapat na mga lingkod.

Ginawa lang namin ang dapat naming gawin."'
11 Nangyari na habang sila ay nasa daan patun-
gong Jerusalem, siya ay naglalakbay sa lupaing
pagitan ng Samaria at Galilea. 12 At sa kaniyang
pagpasok sa isang nayon, doon ay sinalubong
siya ng sampung lalaking ketongin. Tumayo sila
nang malayo sa kaniya 13 at nilakasan nila ang
kanilang tinig, sinasabi, "Jesus, Amo, maawa ka
sa amin." 14 Nang makita niya sila, sinabi niya
sa kanila, "Pumunta kayo at ipakita ninyo ang
inyong mga sarili sa mga pari." At nangyari nga
na habang sila ay papunta, sila ay nalinisan.
15 Nang makita ng isa sa kanila na gumaling siya,
bumalik siya nang may malakas na tinig na nilu-
luwalhati ang Diyos. 16 Yumuko siya sa paanan
ni Jesus, nagpapasalamat sa kaniya. Isa siyang
Samaritano. 17 Sumagot si Jesus, sinabi, "Hindi
ba sampu ang nilinis? 18 Nasaan ang siyam?
Wala bang ibang bumalik upang luwalhatiin ang
Diyos, maliban sa dayuhang ito?" 19 Sinabi niya
sa kaniya, "Tumayo ka, at humayo. Pinagaling ka
ng iyong pananampalataya." 20 Nang naitanong
sa kaniya ng mga Pariseo kung kailan darating
ang kaharian ng Diyos, sinagot sila ni Jesus
at sinabi, "Ang kaharian ng Diyos ay hindi
isang bagay na mapagmamasdan. Ni hindi nila
sasabihin, 21 'Tumingin kayo rito!' o, 'Tumingin
kayo roon!' dahil ang kaharian ng Diyos ay nasa
inyo." 22 Sinabi ni Jesus sa mga alagad, "Darating
ang mga araw na nanaisin ninyong makita ang
isa sa mga araw ng Anak ng Tao, ngunit hindi
ninyo ito makikita. 23 Sasabihin nila sa inyo,

'Tingnan ninyo, naroon!' o, 'Tingnan ninyo,
narito!' Ngunit huwag kayong pumunta, ni
sumunod sa kanila, 24 sapagkat gaya ng paglitaw
ng kidlat kapag ito ay kumislap buhat sa isang
panig ng kalangitan tungo sa ibang panig ng
kalangitan, gayon din naman ang Anak ng Tao
sa kaniyang araw. 25 Ngunit kailangan muna
niyang magdusa ng labis at itakwil ng salinlahing
ito. 26 Katulad ng nangyari sa panahon ni Noe,
gayon din ang mangyayari sa mga araw ng
Anak ng Tao. 27 Nagsisikain sila, nagsisiinom,
nagsisipag-asawa at ibinibigay sila upang mag-
asawa, hanggang sa araw na pumasok sa arko si
Noe—at dumating ang baha at pinatay silang la-
hat. 28 Gayon din naman, katulad ng nangyari sa
panahon ni Lot, sila ay nagsisikain, nagsisiinom,
nagsisibili, nagsisitinda, nagsisipagtanim at sila
ay nagsisipatayo ng gusali. 29 Ngunit nang araw
na lumabas mula sa Sodoma si Lot, umulan ng
apoy at asupre mula sa langit, at pinuksa silang
lahat. 30 Ganoon din naman ang mangyayari
sa araw na maihayag ang Anak ng Tao. 31 Sa
araw na iyon, ang nasa taas ng bahay ay huwag
nang bumaba upang ilabas ang kaniyang mga
kagamitan sa bahay. At ang nasa bukid ay
huwag nang bumalik. 32 Alalahanin ninyo ang
asawa ni Lot. 33 Sinumang naghahangad na
iligtas ang kaniyang buhay ay mawawalan nito,
ngunit ang sinumang mawalan ng kaniyang
buhay ay makapagliligtas nito. 34 Sinasabi ko
sa inyo, sa gabing iyon ay mayroong dalawang
tao sa isang higaan. Ang isa ay kukunin, at ang

isa ay iiwan. 35 Mayroong dalawang babae ang
magkasamang gigiling. Ang isa ay kukunin at
ang isa ay iiwan.” 36 (Mayroong dalawang tao sa
bukid, ang isa ay kukunin at ang isa ay iiwan.)
37 Tinanong nila sa kaniya, “Saan, Panginoon?”
At sinabi niya sa kanila, “Kung saan naroon ang
bangkay, doon din nagtitipon ang mga buwitre.”

18

1 Pagkatapos, sinabi niya ang isang talinghaga
sa kanila tungkol sa kung paano sila dapat
laging manalangin, at huwag panghinaan ng
loob, 2 sinasabi, “Sa isang lungsod, may isang
hukom na hindi natatakot sa Diyos at hindi
niya iginagalang ang mga tao. 3 Ngayon may
isang babaeng balo sa lungsod na iyon, at
madalas itong pumupunta sa kaniya, sinasabi,
'Tulungan mo akong makamit ang katarungan
laban sa aking kaaway.' 4 Sa loob ng mahabang
panahon hindi niya ito nais na tulungan, ngunit
pagkatapos ng maikling panahon, sinabi niya sa
kaniyang sarili, 'Bagaman hindi ako natatakot sa
Diyos o hindi ko iginagalang ang tao, 5 ngunit
dahil ginagambala ako ng balong ito, tutulun-
gan ko siyang makamit ang katarungan, upang
hindi niya ako pagurin sa kaniyang palagiang
pagpunta rito.”' 6 Pagkatapos sinabi ng Pangi-
noon, “Pakinggan ninyo ang sinabi ng hindi
makatarungang hukom. 7 Ngayon, hindi ba ibibi-
gay din ng Diyos ang katarungan sa kaniyang
mga hinirang na dumaraing sa kaniya araw at
gabi? Hindi ba siya magiging matiyaga sa kanila?
8 Sinasabi ko sa inyo na agad niyang dadalhin

ang katarungan sa kanila. Ngunit kapag du-
mating ang Anak ng Tao, may matatagpuan ba
siyang pananampalataya sa lupa?” 9 At sinabi din
niya ang talinghagang ito sa mga taong nagsasabi
sa kanilang mga sarili na sila ay matuwid at
humahamak sa ibang tao, 10 “Dalawang lalaki
ang pumunta sa templo upang manalangin—ang
isa ay Pariseo at ang isa naman ay maniningil ng
buwis. 11 Tumayo ang Pariseo at ipinanalangin
ang mga bagay na ito tungkol sa kaniyang sarili,
'Diyos, nagpapasalamat ako sa iyo dahil hindi
ako katulad ng ibang taong magnanakaw, mga
hindi matuwid, mga mangangalunya, o tulad ng
maniningil ng buwis na ito. 12 Nag-aayuno ako
ng dalawang beses bawat linggo. Ibinibigay ko
ang ikapu ng lahat ng aking nakukuha.' 13 Ngunit
ang maniningil ng buwis, na nakatayo sa di-
kalayuan, ayaw man lang tumingin sa langit,
ngunit dinadagukan niya ang kaniyang dibdib,
sinasabi, 'Diyos, kaawaan mo ako, na isang
makasalanan.' 14 Sinasabi ko sa inyo, umuwi ang
taong ito sa kaniyang bahay na napawalang-sala
kaysa sa isa, dahil maibababa ang bawat taong
nagmamataas ng kaniyang sarili at maitataas
ang bawat taong nagpapakababa ng kaniyang
sarili.” 15 Dinadala rin ng mga tao kay Jesus ang
kanilang mga sanggol, upang sila ay kaniyang
mahawakan, ngunit nang makita ito ng mga
alagad, sinaway nila ang mga ito, 16 Ngunit
pinalapit sila ni Jesus sa kaniya, sinasabi, “Paya-
gan ninyo ang mga maliliit na bata na lumapit
sa akin at huwag ninyo silang pagbawalan.
Sapagkat ang kaharian ng Diyos ay nauukol sa

mga gaya nila. 17 Totoo, sinasabi ko sa inyo, ang
sinumang hindi tatanggap sa kaharian ng Diyos
na tulad ng isang bata ay tiyak na hindi maka-
papasok doon." 18 Isang pinuno ang nagtanong
sa kaniya, sinasabi, "Mabuting guro, ano ang
kailangan kong gawin upang magmana ng buhay
na walang hanggan?" 19 Sinabi ni Jesus sa kaniya,
"Bakit mo ako tinatawag na mabuti? Walang
mabuti, kundi ang Diyos lamang. 20 Alam mo
ang mga kautusan—huwag kang mangalunya,
huwag kang pumatay, huwag kang magnakaw,
huwag kang magpatotoo ng kasinungalingan,
igalang mo ang iyong ama at ina." 21 Sinabi ng
pinuno, "Sinunod ko ang lahat ng bagay na ito
mula pa sa aking pagkabata." 22 Nang marinig
iyon ni Jesus, sinabi niya sa kaniya, "Isang bagay
pa ang kulang sa iyo. Dapat mong ipagbili ang
lahat ng mayroon ka at ipamahagi mo ito sa
mga mahihirap, at magkakaroon ka ng kaya-
manan sa langit—at halika, sumunod ka sa akin."
23 Ngunit nang marinig ng mayamang lalaki
ang mga bagay na ito, labis siyang nalungkot,
sapagkat napakayaman niya. 24 Habang tinit-
ingnan siya ni Jesus, lubha siyang nalungkot at
sinabi, "Gaano na lamang kahirap para sa mga
mayayaman na pumasok sa kaharian ng Diyos!
25 Sapagkat mas madali para sa isang kamelyo
na pumasok sa butas ng isang karayom, kaysa sa
isang taong mayaman na pumasok sa kaharian
ng Diyos." 26 Sinabi ng mga nakarinig nito,
"Kung ganoon sino ang maliligtas?" 27 Sumagot
si Jesus, "Ang mga bagay na hindi magagawa

ng mga tao ay magagawa ng Diyos." 28 Sinabi
ni Pedro, "Tingnan mo, iniwan namin ang lahat
ng aming pag-aari at sumunod sa iyo." 29 Kaya
sinabi ni Jesus sa kanila, "Totoo, sinasabi ko sa
inyo na walang sinumang nag-iwan ng kaniyang
bahay, o asawang babae, o mga kapatid na
lalaki, o mga magulang, o mga anak, para sa
kapakanan ng kaharian ng Diyos, 30 ang hindi
makatatanggap ng mas marami sa mundong ito
at sa mundong darating, ng buhay na walang
hanggan." 31 Pagkatapos niyang tipunin ang
Labindalawa, sinabi niya sa kanila, "Masdan
ninyo, paakyat tayo sa Jerusalem, at ang lahat
ng bagay na isinulat ng mga propeta tungkol
sa Anak ng Tao ay matutupad. 32 Sapagkat
ibibigay siya sa mga Gentil, at kukutyain, at
ipapahiya, at duduraan. 33 Pagkatapos siyang
hagupitin, siya ay papatayin nila at sa ikatlong
araw muli siyang mabubuhay." 34 Wala silang
naunawaan sa mga bagay na ito, at ang salitang
ito ay lingid sa kanila, at hindi nila naunawaan
ang mga bagay na nasabi. 35 At nangyari,
nang palapit si Jesus sa Jerico, may isang bu-
lag na lalaking nakaupo sa tabi ng kalsada
na namamalimos, 36 at nang narinig niya ang
maraming tao na dumaraan, tinanong niya kung
ano ang nangyayari. 37 Sinabi nila sa kaniya
na dumaraan si Jesus na taga-Nazaret. 38 Kaya
sumigaw ang bulag na lalaki, sinasabi, "Jesus,
anak ni David, maawa ka sa akin." 39 Sinaway
ng mga naunang naglalakad ang bulag na lalaki,
sinasabi sa kaniya na manahimik. Ngunit lalo

pa siyang sumigaw, “Anak ni David, maawa
ka sa akin.” 40 Huminto si Jesus at iniutos na
dalhin sa kaniya ang lalaki. At nang malapit
na ang bulag na lalaki, tinanong siya ni Jesus,
41 “Ano ang gusto mong gawin ko sa iyo?”
Sinabi niya, “Panginoon, gusto kong makakita.”
42 Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Tanggapin mo
ang iyong paningin. Pinagaling ka ng iyong
pananampalataya.” 43 Kaagad niyang natanggap
ang kaniyang paningin, at sumunod sa kainya
na niluluwalhati ang Diyos. Pagkakita nito,
nagbigay ng papuri ang lahat ng tao sa Diyos.

19

1 Pumasok si Jesus at dumaraan sa Jerico.
2 Masdan ninyo, mayroong lalaki doon na nag-
ngangalang Zaqueo. Siya ay isang pinuno ng
mga maniningil ng buwis at siya ay mayaman.
3 Sinusubukan niyang makita kung sino si Jesus,
ngunit hindi niya makita sa dami ng tao, dahil
siya ay maliit. 4 Kaya tumakbo siya sa unahan ng
mga tao at umakyat sa isang puno ng sikamoro
upang makita siya, dahil daraan si Jesus sa
daang iyon. 5 Nang makarating si Jesus sa
dakong iyon, tumingala siya at sinabi sa kaniya,
“Zaqueo, bumaba ka agad, sapagkat sa araw
na ito, kinakailangan kong manatili sa iyong
tahanan.” 6 Kaya nagmadali siya, bumaba at
tinanggap siya nang may galak. 7 Nang makita
ito ng lahat, dumaing silang lahat, sinasabi,
“Pumunta siya upang bisitahin ang isang taong
makasalanan.” 8 Tumayo si Zaqueo at sinabi
niya sa Panginoon, “Tingnan mo, Panginoon,

ibabahagi ko sa mga mahihirap ang kalahati
ng aking mga ari-arian, at kung ako ay may
nadayang sinuman sa anuman, ibabalik ang
halaga ng maka-apat na beses.” 9 Sinabi ni
Jesus sa kaniya, “Sa araw na ito, dumating ang
kaligtasan sa bahay na ito, dahil anak din siya
ni Abraham. 10 Sapagkat ang Anak ng Tao ay
naparito upang hanapin at iligtas ang mga taong
nawawala.” 11 Habang pinakikinggan nila ang
mga bagay na ito, nagpatuloy siyang magsalita at
nagsabi ng isang talinghaga, dahil malapit siya
sa Jerusalem, at inakala nila na ang kaharian
ng Diyos ay magsisimula na kaagad. 12 Kaya
sinabi niya, “May isang maharlikang pumunta
sa malayong bansa upang tanggapin ang isang
kaharian para sa kaniya at pagkatapos ay ba-
balik. 13 Tinawag niya ang sampu sa kaniyang
mga lingkod, at binigyan sila ng sampung mina,
at sinabi sa kanila, 'Mag-negosyo kayo hanggang
ako ay bumalik.' 14 Ngunit kinamuhian siya
ng kaniyang mga mamamayan at pinasunod sa
kaniya ang isang lupon ng kinatawan, sinasabi,
'Ayaw namin na ang taong ito ang mamuno
sa amin.' 15 Nangyari nang siya ay bumalik,
natanggap na niya ang kaharian, pinatawag niya
ang mga lingkod na binigyan niya ng pera, up-
ang malaman niya kung magkano ang kanilang
tinubo sa pagnenegosyo. 16 Ang una ay lumapit
sa kaniyang harapan, sinasabi, 'Panginoon, ang
iyong mina ay nadagdagan pa ng sampung
mina.' 17 Sinabi ng maharlika sa kaniya, 'Mag-
aling, mabuting lingkod. Dahil ikaw ay naging

tapat sa kakaunti, ikaw ay magkakaroon ng
kapangyarihan sa sampung lungsod.' 18 Ang
pangalawa dumating, sinasabi, 'Ang iyong mina,
panginoon, ay nadagdagan pa ng limang mina.'
19 Sinabi sa kaniya ng maharlika, 'Mamamahala
ka sa limang lungsod.' 20 At dumating ang isa pa,
sinasabi, 'Panginoon, narito ang iyong mina, na
maingat kong itinago sa isang tela, 21 sapagkat
natatakot ako sa iyo, dahil ikaw ay mabagsik
na tao. Kinukuha mo ang hindi mo iniipon,
at inaani ang hindi mo inihasik.' 22 Sinabi sa
kaniya ng maharlika, 'Huhusgahan kita ayon sa
iyong mga salita, ikaw na masamang lingkod.
Alam mo na ako ay mabagsik na tao, kinukuha
ang hindi ko inilagay, at inaani ang hindi ko
inihasik. 23 Kung gayon bakit hindi mo inilagay
ang aking pera sa bangko, upang sa pagbalik
ko, makuha ko ito nang may kasamang tubo?'
24 Sinabi ng maharlika sa mga nakatayo doon,
'Kunin ninyo ang mina sa kaniya, at ibigay
ninyo sa may sampung mina.' 25 Sinabi nila sa
kaniya, 'Panginoon, mayroon siyang sampung
mina.' 26 'Sinasabi ko sa inyo, na ang lahat
ng mayroon ay mabibigyan pa ng mas marami,
ngunit sa kaniya na wala, kahit ang mayroon
siya ay kukunin sa kaniya. 27 Ngunit ang aking
mga kaaway, ang mga may ayaw na maghari ako
sa kanila, dalhin ninyo sila rito at patayin sila sa
harapan ko.'" 28 Nang nasabi na niya ang mga
bagay na ito, nauna na siyang pumunta, paakyat
sa Jerusalem. 29 At nangyari nang palapit na
siya sa Bethfage at sa Bethania, sa bundok na

tinatawag na Olivet, nagsugo siya ng dalawa sa
mga alagad, 30 sinasabi, “Pumunta kayo sa kabi-
lang nayon. Sa inyong pagpasok, matatagpuan
ninyo ang isang bisiro na hindi pa kailanman
nasasakyan. Kalagan ninyo ito at dalhin sa akin.
31 Kung may magtatanong sa inyo, 'Bakit ninyo
kinakalagan iyan?' sabihin ninyo, 'Kailangan ito
ng Panginoon.'” 32 Ang mga isinugo ay pumunta
at natagpuan ang bisiro gaya ng sinabi ni Jesus
sa kanila. 33 Habang kinakalagan nila ang
bisiro, sinabi ng mga may-ari sa kanila, “Bakit
ninyo kinakalagan ang bisiro?” 34 Sinabi nila,
“Kailangan ito ng Panginoon.” 35 Dinala nila ito
kay Jesus, at inilagay nila ang kanilang mga
kasuotan sa ibabaw ng bisiro at pinasakay si
Jesus. 36 Habang siya ay nagpapatuloy, inilatag
nila ang kanilang mga kasuotan sa daan. 37 Nang
palapit na siya sa libis ng Bundok ng mga
Olibo, ang buong karamihan ng mga alagad ay
nagsimulang magalak at magpuri sa Diyos nang
may malakas na tinig dahil sa lahat ng mga
kamangha-manghang gawa na kanilang nakita,
38 na sinasabi, “Pinagpala ang hari na naparito sa
pangalan ng Panginoon! Kapayapaan sa langit
at kaluwalhatian sa kataastaasan!” 39 Sinabi sa
kaniya ng ilan sa mga Pariseong kasama ng
maraming tao, “Guro, sawayin mo ang iyong
mga alagad.” 40 Sumagot si Jesus at sinabing,
“Sinasabi ko sa inyo, kung tatahimik sila, ang
mga bato ay sisigaw.” 41 Nang palapit na si Jesus
sa lungsod, iniyakan niya ito, 42 sinasabi, “Kung
alam mo lang sa araw na ito, kahit ikaw, ang
mga bagay na magbibigay sa iyo ng kapayapaan!

Ngunit ngayon ang mga ito ay lingid sa iyong
mga mata. 43 Sapagkat darating sa iyo ang mga
araw, na magtatayo ng harang ang iyong mga
kaaway sa palibot mo, at papalibutan ka, at
gigipitin ka mula sa bawat panig. 44 Hahampasin
ka nila pababa sa lupa at kasama ang iyong
mga anak. Hindi sila magtitira ng isang bato
sa ibabaw ng isa pang bato, dahil hindi mo
kinilala nang sinusubukan kang iligtas ng Diyos."
45 Pumasok si Jesus sa templo at sinimulang
palayasin ang mga nagtitinda, 46 sinasabi sa
kanila, "Nasusulat, 'Ang aking bahay ay magiging
bahay-panalanginan,' ngunit ginawa ninyo itong
lungga ng mga magnanakaw." 47 Kaya araw-
araw nagtuturo si Jesus sa templo. Ang mga
punong pari at ang mga eskriba at ang mga pin-
uno ng mga tao ay nais siyang patayin, 48 ngunit
wala silang mahanap na paraan upang gawin ito,
dahil ang lahat ng mga tao ay nakikinig nang
mabuti sa kaniya.

20

1 At nangyari sa isang araw, habang tin-
uturuan ni Jesus ang mga tao sa templo at
ipinapangaral ang ebanghelyo, nilapitan siya ng
mga punong pari at mga eskriba kasama ang
mga nakatatanda. 2 Nagsalita sila, at sinasabi
sa kaniya, "Sabihin mo sa amin kung sa anong
kapangyarihan mo ginagawa ang mga bagay na
ito? O sino ang nagbigay sa iyo ng kapangyari-
hang ito?" 3 Sumagot siya at sinabi sa kanila,
"May itatanong din ako sa inyo. Sabihin niyo
sa akin ang tungkol 4 sa pagbautismo ni Juan.

Mula ba ito sa langit o mula sa tao?” 5 Nagusap-
usap sila at sinabi, “Kapag sasabihin natin, 'Mula
sa langit,' sasabihin niya, 'Kung ganoon bakit
hindi ninyo siya pinaniwalaan?' 6 Pero kung
sasabihin natin, 'Mula sa tao,' babatuhin tayo ng
lahat ng mga tao, dahil nahikayat sila na si Juan
ay isang propeta.” 7 Kaya sumagot sila na hindi
nila alam kung saan ito nagmula. 8 Sinabi ni
Jesus sa kanila, “Hindi ko din sasabihin sa inyo
kung saan galing ang aking kapangyarihan na
gumawa ng mga bagay na ito.” 9 Sinabi niya sa
mga tao ang talinghagang ito, “May isang taong
nagtanim ng ubasan, pinaupa niya ito sa mga
magtatanim ng ubas, at pumunta sa ibang bansa
sa mahabang panahon. 10 Nang dumating ang
takdang panahon, pinapunta niya ang kaniyang
utusan sa mga magtatanim ng ubas, upang siya
ay bigyan nila ng bunga ng ubasan. Ngunit
binugbog siya ng mga magtatanim ng ubas, at
pinaalis siyang nang walang dala. 11 Pagkatapos,
pinapunta niya ang isa pang utusan, at siya ay
binugbog din nila, at kahiya-hiya ang ginawa sa
kaniya, at pinaalis siya nang walang dala. 12 At
pinapunta pa rin niya ang ikatlo at sinugatan
din nila, at itinapon siya palabas. 13 Kaya
sinabi ng may-ari ng ubasan, 'Ano ang gagawin
ko? Papupuntahin ko ang pinakamamahal kong
anak na lalaki. Baka sakaling igalang nila siya.'
14 Ngunit nang makita siya ng mga magtatanim
ng ubas, nag-usap-usap sila, sinasabing, 'Ito ang
tagapagmana. Patayin natin siya upang ma-
punta sa atin ang kaniyang mana.' 15 Pinalayas

nila siya sa ubasan, at pinatay. Ano nga kaya ang
gagawin ng may-ari ng ubasan sa kanila? 16 Siya
ay darating at pupuksain ang mga magtatanim
ng ubas at ipamimigay sa iba ang ubasan."
Nang marinig nila ito, sabi nila, "Huwag sanang
pahintulutan ng Diyos ito!" 17 Ngunit tumingin
si Jesus sa kanila at sinabi, "Ano ang kahulugan
ng kasulatang ito? 'Ang bato na tinanggihan ng
mga gumagawa ng gusali, ay ginawang batong
panuluk'? 18 Ang bawat isa na babagsak sa
batong iyon ay magkakadurog-durog. Ngunit
kung sinuman ang mabagsakan ng batong ito ay
madudurog." 19 Kaya pinagsikapan na hulihin
ng mga eskriba at mga punong pari si Jesus sa
oras ding iyon, dahil alam nila na sinabi niya ang
talinghagang ito laban sa kanila. Ngunit natakot
sila sa mga tao. 20 Maingat siyang inaabangan,
nagpadala sila ng mga espiya na nagkukunwar-
ing matuwid upang makahanap sila ng pagkaka-
mali sa kaniyang salita, upang ibigay siya sa
batas at sa kapangyarihan ng gobernador. 21 Sila
ay nagtanong sa kaniya, at sinabi, "Guro, alam
naming nagsasabi at nagtuturo ka nang tama,
at hindi ka nahihikayat ng sinuman, ngunit
itinuturo mo ang katotohanan tungkol sa daan
ng Diyos. 22 Naayon ba sa batas na magbayad
kami ng buwis kay Cesar, o hindi?" 23 Ngunit
nalalaman ni Jesus ang kanilang katusuhan, at
sinabi niya sa kanila, 24 "Ipakita niyo sa akin ang
isang dinario. Kaninong larawan at pangalan
ang nakaukit dito? At sinabi nila, "Kay Cesar."
25 Sinabi niya sa kanila, "Kung gayon, ibigay

kay Cesar ang mga bagay na kay Cesar at sa
Diyos ang mga bagay na sa Diyos." 26 Hindi
mabatikus ng mga eskriba at mga pinunong
pari ang kaniyang sinabi sa harap ng mga tao.
Namangha sila sa kaniyang sagot at wala silang
nasabi. 27 Nang magpunta sa kaniya ang ilan
sa mga Saduceo, na nagsasabing walang muling
pagkabuhay, 28 tinanong nila siya, sinabi, "Guro,
sumulat si Moises sa amin na kung ang kapatid
na lalaki ng isang lalaki ay namatay, na may
asawa, at walang anak, dapat kunin ng lalaki
ang asawa ng kaniyang kapatid, at magkaroon
ng anak para sa kaniyang kapatid. 29 May
pitong magkakapatid na lalaki at nag-asawa ang
panganay, ngunit namatay nang walang anak,
30 at ganoon din ang pangalawa. 31 Napangasawa
ng ikatlong kapatid ang babae, at ganoon din ang
pito ay hindi nag-iwan ng mga anak, at namatay.
32 Pagkatapos ang babae ay namatay din. 33 Sa
muling pagkabuhay, kaninong asawa ang babae?
Sapagkat siya ay naging asawa ng pito? 34 Sinabi
ni Jesus sa kanila, "Ang mga anak na lalaki ng
mundong ito ay mag-aasawa at ibinibigay upang
makapangasawa. 35 Ngunit ang mga nahatu-
lan na karapat-dapat na tumanggap ng muling
pagkabuhay mula sa mga patay at pumasok sa
walang hanggang ay hindi mag-aasawa at hindi
ibinibigay upang makapangasawa. 36 At hindi na
rin sila mamamatay, sapagkat kapantay nila ang
mga anghel at sila ay mga anak ng Diyos, bilang
mga anak ng muling pagkabuhay. 37 Ngunit ang
mga patay ay binuhay na muli, maging si Moises

ay ipinakita niya, sa lugar ng mababang punong
kahoy, na tinawag niya ang Panginoon na ang
Diyos ni Abraham at Diyos ni Isaac at Diyos
ni Jacob. 38 Ngayon, hindi siya Diyos ng mga
patay kundi ng mga buhay, sapagkat ang lahat
ay nabubuhay sa kaniya." 39 Sumagot ang ilan sa
mga eskriba, "Guro, mahusay ang iyong sagot,"
40 At hindi na sila nangahas pang magtanong sa
kaniya ng anumang tanong. 41 Sinabi ni Jesus sa
kanila, "Paano nila nasabi na ang Cristo ay anak
ni David? 42 Sapagkat sinabi mismo ni David sa
Aklat ng Mga Awit, Sinabi ng Panginoon sa aking
Panginoon, 'Umupo ka sa aking kanang kamay,
43 hanggang gawin ko ang iyong mga kaaway
na tungtungan ng iyong mga paa.' 44 Kaya
tinawag ni David ang Cristo na 'Panginoon', kaya
paano siya naging anak ni David?" 45 Habang
nakikinig ang lahat ng mga tao, sinabi ni Jesus
sa kaniyang mga alagad, 46 "Mag-ingat kayo sa
mga eskriba na gustong maglakad na nakasuot
ng mahabang mga balabal, at gustong-gusto ang
mga pagbati sa mga lugar na pamilihan, at
mga upuang pandangal sa sinagoga, at mga
upuang pandangal sa mga pista. 47 Nililimas din
nila ang mga bahay ng mga balong babae, at
nagpapanggap na nananalangin nang mahaba.
Sila ay tatanggap ng mas mabigat na paghatol."

21

1 Tumingala si Jesus at nakita niya ang mga
mayayamang tao na inilalagay ang kanilang mga
kaloob sa kabang-yaman. 2 Nakita rin ang isang
mahirap na babaeng balo na inihuhulog ang

dalawang katiting. 3 Kaya sinabi niya, “Totoo,
sinasabi ko sa inyo, mas malaki ang inilagay
ng mahirap na babaeng balong ito kaysa sa
kanilang lahat. 4 Nagbigay silang lahat ng mga
kaloob mula sa kanilang kasaganahan. Ngunit
ang babaeng balo na ito, sa kabila ng kaniyang
kahirapan, inilagay ang lahat ng salaping may-
roon siya upang mabuhay.” 5 Habang pinag-
uusapan ng ilan ang templo, kung paano ito
pinalamutihan ng magagandang bato at mga
handog, kaniyang sinabi, 6 “Patungkol sa mga
bagay na ito na inyong nakikita, darating ang
mga araw na wala ni isang bato ang maiiwan
sa ibabaw ng isa pang bato na hindi babagsak.”
7 Kaya't siya ay kanilang tinanong, “Guro, kailan
mangyayari ang mga bagay na ito? At ano
ang magiging palatandaan kapag malapit ng
mangyari ang mga bagay na ito?” 8 Sumagot si
Jesus, “Mag-ingat kayo na hindi kayo malinlang.
Sapagkat maraming darating sa pangalan ko,
magsasabi, 'Ako ay siya' at, 'Malapit na ang
panahon.' Huwag kayong sumunod sa kanila.
9 Kapag kayo ay nakarinig ng mga digmaan
at mga kaguluhan, huwag kayong masindak,
sapagkat kinakailangang mangyari muna ang
mga bagay na ito, ngunit ang wakas ay hindi
kaagad na magaganap.” 10 At sinabi niya sa
kanila, “Titindig ang isang bansa laban sa bansa,
at kaharian laban sa kaharian. 11 Magkakaroon
ng mga malalakas na lindol, at sa iba't ibang
dako ay magkakaroon ng taggutom at mga salot.
Magkakaroon ng mga kakila-kilabot na pangya-
yari at mga dakilang palatandaan mula sa langit.

12 Ngunit bago ang lahat ng ito, dadakipin nila
kayo at uusigin, ibibigay kayo sa mga sinagoga at
sa mga bilangguan, dadalhin kayo sa harapan ng
mga hari at mga gobernador dahil sa aking pan-
galan. 13 Ito ay magbibigay-daan ng pagkakataon
para sa inyong patotoo. 14 Kaya pagtibayin ninyo
sa inyong puso na huwag ihanda ang inyong
isasagot nang maagang panahon, 15 sapagkat
ibibigay ko sa inyo ang mga salita at karunungan,
na hindi malalabanan at matutulan ng lahat ng
iyong kaaway. 16 Ngunit kayo ay ibibigay din
ng inyong mga magulang, mga kapatid, mga
kamag-anak, at mga kaibigan, at papatayin nila
ang iba sa inyo. 17 Kayo ay kamumuhian ng
lahat dahil sa aking pangalan. 18 Ngunit hindi
mawawala kahit isang buhok sa inyong ulo.
19 Sa inyong pagtitiis ay makakamtan ninyo ang
inyong mga kaluluwa. 20 Kapag nakita ninyo
ang Jerusalem na napaliligiran ng mga hukbo,
kung gayon malalaman ninyo malapit na ang
pagkawasak nito. 21 Kung magkagayon, ang
mga nasa Judea ay magsitakas patungo sa mga
bundok, at lahat ng mga nasa kalagitnaan ng
lungsod ay umalis, at ang mga nasa bayan ay
huwag pumasok doon. 22 Sapagkat ito ang mga
araw ng paghihiganti, upang matupad ang lahat
ng nasusulat. 23 Sa aba ng mga nagdadalang-
tao at sa mga nagpapasuso sa mga araw na
iyon! Sapagkat magkakaroon ng matinding
kapighatian sa lupain, at poot sa mga taong ito.
24 At sila ay babagsak sa pamamagitan ng talim
ng espada at sila ay dadalhing bihag sa lahat
ng mga bansa, at ang Jerusalem ay yuyurakan

ng mga Gentil, hanggang sa matupad ang mga
panahon ng mga Gentil. [25] Magkakaroon ng mga
palatandaan sa araw, sa buwan, at sa mga bituin.
At sa lupa, magkakaroon ng kapighatian sa mga
bansa, na walang pag-asa dahil sa dagundong ng
dagat at sa mga alon. [26] Manlulupaypay ang mga
tao dahil sa takot at dahil sa inaasahang darating
sa mundo. Sapagkat mayayanig ang mga ka-
pangyarihan ng kalangitan. [27] At makikita nila
ang Anak ng Tao na dumarating na nasa ulap na
may kapangyarihan at dakilang kaluwalhatian.
[28] Ngunit kapag magsisimulang mangyari ang
mga bagay na ito, tumindig kayo, at tumingala,
sapagkat nalalapit na ang inyong kaligtasan."
[29] Nagsabi si Jesus ng talinghaga sa kanila,
"Tingnan ninyo ang puno ng igos, at ang lahat ng
mga puno. [30] Kapag ang mga ito ay umusbong,
nakikita ninyo mismo at nalalaman na malapit
na ang tag-araw. [31] Gayon din naman, kapag
nakita ninyo na nangyayari na ang mga bagay
na ito, nalalaman ninyong nalalapit na ang
kaharian ng Diyos. [32] Totoo, sinasabi ko sa inyo,
hindi lilipas ang ang salinlahing ito, hanggang sa
maganap ang lahat ng mga bagay na ito. [33] Ang
langit at lupa ay lilipas, ngunit ang aking mga
salita ay hindi lilipas. [34] Ngunit bigyang-pansin
ang inyong mga sarili, upang hindi magnais ang
inyong mga puso ng kahalayan, kalasingan, at
mga alalahanin sa buhay. Sapagkat darating
ang araw na iyon sa inyo nang biglaan [35] na
gaya ng bitag. Sapagkat darating ito sa lahat
ng naninirahan sa ibabaw ng buong mundo.

36 Ngunit maging mapagmatiyag kayo sa lahat
ng oras, nananalangin na kayo ay magkaroon
ng sapat na lakas upang matakasan ninyo ang
lahat ng ito na magaganap, at upang tumayo
sa harapan ng Anak ng Tao.” 37 Kaya't tuwing
umaga siya ay nagtuturo sa templo at sa gabi siya
ay lumalabas, at nagpapalipas ng gabi sa bundok
na tinatawag na Olivet. 38 Ang lahat ng mga tao
ay dumarating nang napakaaga upang makinig
sa kaniya sa templo.

22

1 Ngayon, papalapit na ang Pista ng Tina-
pay na walang Pampaalsa, na tinatawag na
Paskwa. 2 Pinag-usapan ng mga punong pari
at mga eskriba kung paano nila ipapapatay
si Jesus, sapagkat natatakot sila sa mga tao.
3 Pumasok si Satanas kay Judas Iscariote, isa sa
Labindalawa. 4 Nagpunta si Judas at nakipag-
usap sa mga punong pari at mga kapitan tungkol
sa kung paano niya maidadala si Jesus sa kanila.
5 Nagalak sila, at nakipagkasundong bibigyan
siya ng pera. 6 Sumang-ayon siya, at naghanap
ng pagkakataon upang madala niya si Jesus sa
kanila malayo sa maraming mga tao. 7 Dumating
ang araw ng tinapay na walang pampaalsa,
na kung saan kailangang ialay ang kordero
ng Paskwa. 8 Isinugo ni Jesus sina Pedro at
Juan, at sinabi, “Pumunta kayo at maghanda ng
hapunang Pampaskua upang ito ay ating kainin.”
9 Tinanong nila sa kaniya, “Saan mo kami gus-
tong gumawa ng mga paghahanda?” 10 Sinagot
niya sila, “Makinig kayo, kapag nakapasok na

kayo sa lungsod, may isang lalaking sasalubong
sa inyo na may isang bangang tubig. Sundan
ninyo siya sa bahay kung saan siya papasok.
11 Pagkatapos, sabihin ninyo sa panginoon ng
bahay 'Ipinapatanong ng Guro sa iyo, “Nasaan
ang silid pampanauhin, kung saan kami kakain
ng aking mga alagad sa araw ng Paskwa?'”
12 Ipapakita niya sa inyo ang malaki at maayos
na silid sa itaas. Doon ninyo gawin ang mga
paghahanda. 13 Kaya pumunta sila, at nakita
ang lahat ayon sa sinabi niya sa kanila. At in-
ihanda nila ang hapunang Pampaskwa. 14 Nang
dumating ang panahon, umupo siya kasama ang
mga apostol. 15 Pagkatapos sinabi niya sa kanila,
“Labis kong ninais na makasalo kayo sa Pista ng
Paskwang ito bago ako magdusa. 16 Sapagkat
sinasabi ko sa inyo, hindi ko na ito kakaining
muli, hanggang sa matupad ito sa kaharian
ng Diyos.” 17 Pagkatapos, kumuha si Jesus ng
isang kopa, at nang makapagpasalamat, sinabi
niya, “Kunin ninyo ito at ibahagi ito sa isa't isa.
18 Sapagkat sinasabi ko sa inyo, hindi na ako
muling iinom ng bunga ng ubas, hanggang sa
dumating ang kaharian ng Diyos.” 19 Pagkatapos,
kinuha niya ang tinapay at nang makapagpasala-
mat, hinati-hati niya ito, at ibinigay sa kanila,
sinasabi, “Ito ang aking katawan na ibinigay
para sa inyo. Gawin ninyo ito bilang pag-alaala
sa akin.” 20 Kinuha niya ang tasa sa parehong
paraan pagkatapos ng hapunan, sinasabi, “Ang
tasang ito ang bagong tipan sa aking dugo, na
ibinuhos para sa inyo. 21 Ngunit makinig kayo.

Ang taong magkakanulo sa akin ay kasama ko
ngayon sa hapag. 22 Sapagkat ang Anak ng Tao
ay mamamatay ayon sa itinakda. Ngunit sa
aba sa taong iyon na magkakanulo sa kaniya!”
23 At nagsimula silang magtanong sa isa't isa,
kung sino sa kanila ang gagawa ng bagay na
ito. 24 At nagkaroon din ng pagtatalo sa kanila
tungkol sa kung sino sa kanila ang itinuturing
na pinakadakila. 25 Sinabi niya sa kanila, “Ang
mga hari ng mga Gentil ay may kapangyarihang
pamunuan sila, at ang mga may kapangyarihan
sa kanila ay tinawag na mga pinunong kagalang-
galang. 26 Ngunit sa inyo ay hindi dapat maging
tulad nito. Sa halip, ang pinakadakila sa inyo
ay maging katulad ng pinakabata. At ang
pinakamahalaga sa inyo ay maging katulad ng
isang naglilingkod. 27 Sapagkat sino ang mas
dakila, ang taong nakaupo sa may hapag o
ang siyang naglilingkod? Hindi ba ang taong
nakaupo sa may hapag? Bagaman kasama ninyo
ako bilang isang naglilingkod. 28 Ngunit kayo
ang mga nagpatuloy na kasama ko sa aking
mga pagsubok. 29 Ibibigay ko sa inyo ang
kaharian, katulad ng aking Ama na nagbigay
sa akin ng kaharian, 30 upang kayo ay kumain
at uminom sa aking mesa sa aking kaharian.
At uupo kayo sa mga trono na hahatol sa
labindalawang lipi ng Israel. 31 Simon, Simon,
mag-ingat kayo, sapagkat hinihingi kayo ni Sa-
tanas upang salain kayo tulad ng trigo. 32 Ngunit
ipinanalangin kita, upang hindi humina ang
iyong pananampalataya. At pagkatapos mong

muling manumbalik, palakasin mo ang iyong
mga kapatid.” 33 Sinabi ni Pedro sa kaniya,
“Panginoon, handa akong sumama sa iyo sa
bilangguan at sa kamatayan.” 34 Sumagot si
Jesus, “Sinasabi ko sa iyo, Pedro, hindi titilaok
ang tandang sa araw na ito, bago mo ikaila ng
tatlong beses na kilala mo ako.” 35 At sinabi ni
Jesus sa kanila. “Nang ipinadala ko kayo na
walang pitaka, supot ng mga kakailanganin, o
sapatos, nagkulang ba kayo ng kahit na ano?”
At sumagot sila, “Hindi.” 36 Kaya sinabi niya
sa kanila, “Ngunit ngayon, siya na may pitaka,
kunin niya ito, at maging ang supot ng pagkain.
Ang walang espada ay dapat ipagbili niya ang
kaniyang balabal at bumili ng isa. 37 Sapagkat
sinasabi ko sa inyo, kinakailangang matupad ang
nasusulat tungkol sa akin, 'At itinuring siyang isa
sa mga lumalabag sa batas.' Sapagkat natutupad
na ang pahayag tungkol sa akin.” 38 Kaya
sinabi nila, “Panginoon, tingnan mo! Narito
ang dalawang espada.” At sinabi niya sa kanila,
“Tama na iyan.” 39 Pagkatapos ng hapunan,
pumunta si Jesus sa Bundok ng mga Olibo gaya
ng madalas niyang ginagawa, at sumunod ang
mga alagad sa kaniya. 40 Nang dumating sila,
sinabi niya sa kanila, “Ipanalangin ninyo na
hindi kayo matukso.” 41 Lumayo siya sa kanila
sa di-kalayuan, at lumuhod siya at nanalangin,
42 sinasabi, “Ama, kung nais mo, alisin mo sa
akin ang tasang ito. Gayunman, hindi ang
kalooban ko, kundi ang kalooban mo ang mang-
yari.” 43 Pagkatapos, isang anghel mula sa langit

ang nagpakita sa kaniya, pinapalakas siya. 44 Sa
matinding paghihirap, nanalangin siya nang
lalong taimtim, at ang kaniyang pawis ay naging
tulad ng malalaking tulo ng dugo na nahuhulog
sa lupa. 45 Nang tumayo siya mula sa kaniyang
pananalangin, pumunta siya sa kaniyang mga
alagad, at nakita niyang natutulog ang mga ito
dahil sa kanilang pagdadalamhati, 46 at tinanong
sila, "Bakit kayo natutulog?" Bumangon kayo
at manalangin, nang hindi kayo pumasok sa
tukso." 47 Habang siya ay nagsasalita, masdan
ito, dumating ang maraming tao, kasama si Judas
na isa sa Labindalawa na pinangungunahan
sila. Lumapit siya kay Jesus upang siya ay
halikan, 48 ngunit sinabi ni Jesus sa kaniya,
"Judas, ipinagkakanulo mo ba ang Anak ng Tao
sa pamamagitan ng isang halik?" 49 Nang makita
ng mga nakapalibot kay Jesus ang nangyayari,
sinabi nila, "Panginoon, lulusob na ba kami
gamit ang tabak?" 50 At isa sa kanila ang lumusob
sa lingkod ng pinakapunong pari, at tinaga ang
kaniyang kanang tainga. 51 Sinabi ni Jesus,
"Tigilan na ninyo ito." At hinawakan ni Jesus
ang kaniyang tainga at pinagaling siya. 52 Sinabi
ni Jesus sa mga punong pari, sa mga kapitan
ng templo, at sa mga nakatatanda na dumating
laban sa kaniya. " Nagpunta kayo na tila laban sa
isang magnanakaw, na may dalang mga espada
at mga pamalo? 53 Nang kasama ko kayo araw-
araw sa templo, hindi ninyo ako dinakip. Ngunit
ito ang inyong oras, at ang kapangyarihan ng
kadiliman." 54 Dinakip siya, itinaboy siya palayo,

at dinala sa bahay ng pinakapunong pari. Ngunit
sumunod si Pedro sa di-kalayuan. 55 Pagkatapos
nilang magpaningas ng apoy sa gitna ng patyo at
sama-samang umupo, umupo si Pedro sa kani-
lang kalagitnaan. 56 Nakita siya ng isang utusang
babae habang nakaupo sa naiilawan ng apoy, at
tinitigan siya nito at sinabi, “Kasama rin siya ng
taong iyon.” 57 Ngunit ikinaila ito ni Pedro, at
sinabi, “Babae, hindi ko siya kilala.” 58 Pagkaraan
ng ilang sandali, nakita uli siya ng iba pang tao,
at sinabi, “Isa ka rin sa kanila.” Ngunit sinabi
ni Pedro, “Lalaki, hindi.” 59 Pagkatapos ng isang
oras iginiit ng isa pang lalaki at sinabi, “Totoo na
ang lalaking ito ay kasama niya, sapagkat siya ay
taga-Galilea.” 60 Ngunit sinabi ni Pedro, “Lalaki,
hindi ko alam ang sinasabi mo.” At agad-agad,
habang nagsasalita pa siya, tumilaok ang tan-
dang. 61 Lumingon ang Panginoon at tumingin
kay Pedro. At naalala ni Pedro ang salita ng
Panginoon, nang sabihin niya sa kaniya, “Bago
tumilaok ang tandang sa araw na ito, tatlong
ulit mo akong ikakaila.” 62 Siya ay lumabas,
tumangis si Pedro ng labis. 63 Pagkatapos ay
kinutya at hinampas si Jesus ng mga lalaking
nagbabantay sa kaniya. 64 Pagkatapos siyang
piringan, tinanong siya at sinabi, “Hulaan mo!
Sino ang humampas sa iyo?” 65 Nagsalita pa
sila ng maraming mga bagay laban kay Je-
sus, nilalapastangan siya. 66 Kinaumagahan,
nagtipun-tipon ang mga nakatatanda, ang mga
punong pari at mga eskriba. Siya ay dinala
nila sa Konseho, 67 sinasabi “Kung ikaw ang

Cristo, sabihin mo sa amin." Ngunit sinabi
niya sa kanila, "Kung sabihin ko sa inyo, hindi
kayo maniniwala, 68 at kung tanungin ko kayo,
hindi kayo sasagot. 69 Ngunit mula ngayon, ang
Anak ng Tao ay mauupo sa kanang kamay ng
kapangyarihan ng Diyos." 70 Sinabi nilang lahat,
"Kung gayon ikaw ang Anak ng Diyos?" At sinabi
ni Jesus sa kanila, "Sinabi ninyo na ako nga."
71 Sinabi nila, "Bakit pa natin kailangan ng isang
saksi? Sapagkat tayo na mismo ang nakarinig
mula sa kaniyang bibig."

23

1 Ang buong kapulungan ay tumayo, at dinala
si Jesus sa harapan ni Pilato. 2 Nagsimula silang
paratangan siya, sinasabi, "Nalaman na inaakay
ng taong ito ang aming bansa sa kasamaan,
ipinagbabawal niyang magbigay ng buwis kay
Ceasar, at sinasabing siya mismo ang Cristo, na
isang hari." 3 Tinanong siya ni Pilato, sinasabi,
"Ikaw ba ang Hari ng mga Judio?" At sinagot
siya ni Jesus at sinabi, "Ikaw na ang may sabi."
4 Sinabi ni Pilato sa mga punong pari at sa
maraming tao, "Wala akong makitang kasalanan
sa taong ito." 5 Ngunit sila ay nagpupumilit,
sinasabi, "Ginugulo niya ang mga tao, nagtuturo
sa buong Judea, mula sa Galilea maging sa
lugar na ito." 6 Kaya nang marinig ito ni Pilato,
tinanong niya kung ang taong iyon ay taga-
Galilea. 7 Nang malaman niyang nasa ilalim
siya ng pamumuno ni Herodes, ipinadala niya si
Jesus kay Herodes, na nasa Jerusalem din sa mga
araw na iyon. 8 Nang makita ni Herodes si Jesus,

labis siyang natuwa, dahil matagal na niya itong
nais makita. Nakarinig siya ng tungkol sa kaniya
at ninais niyang makakita ng ilang himala na gi-
nawa niya. 9 Maraming itinanong si Herodes kay
Jesus, ngunit walang isinagot si Jesus sa kaniya.
10 Tumayo ang mga punong pari at mga eskriba,
marahas siyang pinaparatangan. 11 Inalipusta
siya ni Herodes kasama ng kaniyang mga kawal,
at kinutya siya, at dinamitan siya ng magandang
kasuotan, at ipinadala si Jesus pabalik kay Pilato.
12 Naging magkaibigan sina Herodes at Pilato
sa araw ding iyon (dati silang magkaaway.)
13 Tinipon ni Pilato ang mga punong pari at
ang mga pinuno at ang napakaraming tao, 14 at
sinabi sa kanila, "Dinala ninyo ang taong ito sa
akin na tila isang taong pinangungunahan ang
mga tao upang gumawa ng masama, at tingnan
ninyo, tinanong ko siya sa harapan ninyo, wala
akong nakitang kasalanan sa taong ito tungkol sa
mga bagay na inyong ipinaparatang sa kaniya.
15 Wala, kahit si Herodes, sapagkat siya ay
ipinabalik niya sa atin, at tingnan ninyo, wala
siyang ginawang karapat-dapat ng kamatayan.
16 Kaya parurusahan ko siya, at pakakawalan
siya. 17 (Ngayon, sa pista, kailangang mag-
palaya ni Pilato ng isang bilanggo para sa mga
Judio.) 18 Ngunit sabay-sabay silang sumigaw,
sinasabi, "Alisin ninyo ang taong ito, at palayain
si Barabbas para sa amin!" 19 Si Barabbas ay
isang taong ibinilanggo dahil sa pagrerebelde
sa lungsod at dahil sa pagpatay. 20 Kinausap
ulit sila ni Pilato, ninanais na palayain si Jesus.

21 Ngunit sumigaw sila, sinasabi, “Ipako siya
sa krus, ipako siya sa krus.” 22 Sinabi niya sa
kanila sa ikatlong pagkakataon, “Bakit, anong
masamang ginawa ng taong ito? Wala akong
natagpuan upang siya ay marapat na parusahan
ng kamatayan. Kaya, pagkatapos niyang ma-
parusahan, pakakawalan ko siya.” 23 Ngunit sila
ay mapilit na may malalakas na tinig, hinihiling
na ipapako siya krus. At nahikayat si Pilato ng
kanilang mga tinig. 24 Kaya nagpasya si Pilato na
ibigay ang kanilang kahilingan. 25 Pinalaya niya
ang taong hiniling nila, na ibinilanggo dahil sa
panggugulo at pagpatay. Ngunit ibinigay niya
si Jesus ayon sa kalooban nila. 26 Nang siya
inilalayo nila, sinunggaban nila ang isang Simon
na taga-Cirene, na nanggaling sa kabukiran, at
pinapasan nila ang krus sa kaniya upang buhatin
niya, na sumusunod kay Jesus. 27 Siya ay si-
nusundan ng napakaraming tao, at mga kababai-
hang nagdadalamhati at tumatangis dahil sa
kaniya. 28 Ngunit lumingon si Jesus sa kanila,
at sinabi, “Mga anak na babae ng Jerusalem,
huwag ninyo akong tangisan, ngunit tangisan
ninyo ang inyong sarili at ang inyong mga anak.
29 Dahil tingnan ninyo, darating ang mga araw
na sasabihin nila, 'Pinagpala ang mga baog at
ang mga sinapupunang hindi nanganak, at ang
mga suso na hindi nagpasuso.' 30 Sa panahong
iyon sasabihin nila sa mga bundok, 'Bumagsak
kayo sa amin,' at sa mga burol, 'Tabunan ninyo
kami.' 31 Sapagkat kung gagawin nila ang mga
bagay na ito habang ang puno ay berde, anong

magyayari kapag tuyo na ito?” [32] May iba pang
dalawang lalaking na mga kriminal ang dinala
kasama niya upang patayin. [33] Nang makarating
sila sa lugar na kung tawagin ay Bungo, doon
ay kanilang ipinako siya sa krus kasama ang
mga kriminal, isa sa kaniyang kanan at isa
sa kaniyang kaliwa. [34] Sinabi ni Jesus, “Ama,
patawarin mo sila, sapagkat hindi nila alam ang
kanilang ginagawa.” At sila ay nagsapalaran,
hinati-hati ang kaniyang kasuotan. [35] Ang mga
tao ay nakatayong nanonood habang kinukutya
rin siya ng mga pinuno, sinasabi, “Niligtas niya
ang iba. Hayaan ninyong iligtas niya ang
kaniyang sarili, kung siya nga ang Cristo ng
Diyos, ang hinirang.” [36] Pinagtawanan din siya
ng mga kawal, lumalapit sa kaniya, inaalukan
siya ng suka, [37] at sinasabi, “Kung ikaw ang
Hari ng mga Judio, iligtas mo ang iyong sarili.”
[38] Mayroon ding isang karatula sa itaas niya,
“ITO ANG HARI NG MGA JUDIO.” [39] Nilait siya
ng isa sa mga kriminal na nakapako sa krus,
sinasabi, “Hindi ba ikaw ang Cristo? Iligtas mo
ang iyong sarili at kami.” [40] Ngunit sumagot
ang isa, sinaway siya at sinabi, “Hindi ka ba
natatakot sa Diyos, sapagkat ikaw ay nasa ilalim
ng parehong parusa? [41] Nararapat lang na narito
tayo, sapagkat tinatanggap natin ang nararapat
sa ating mga ginawa. Ngunit ang taong ito
ay walang ginawang mali.” [42] At dagdag pa
niya, “Jesus, alalahanin mo ako pagdating mo
sa iyong kaharian.” [43] Sinabi ni Jesus sa kaniya,
“Tunay ngang sinasabi ko sa iyo, sa araw na ito,

ikaw ay makakasama ko sa paraiso.” 44 Nang
pasapit na ang Ika-anim na oras, nagdilim sa
buong lupain hanggang sa ika-siyam na oras
45 habang nagdidilim ang araw. Pagkatapos,
nahati sa gitna ang kurtina ng templo. 46 At
si Jesus, na may malakas na tinig ay nagsabi,
“Ama, ipinagkakatiwala ko ang aking espiritu
sa iyong mga kamay.” Pagkasabi niya nito,
siya ay namatay. 47 Nang makita ng sentu-
rion ang nangyari, niluwalhati niya ang Diyos,
sinabi, “Tunay ngang matuwid ang taong ito.”
48 Nang ang mga bagay na naganap ay nakita
ng napakaraming taong sama-samang dumating
upang saksihan ang pangyayaring ito, nagsi-
uwian sila na dinadagukan ang kanilang mga
dibdib. 49 Ngunit ang lahat ng mga kakilala niya,
at ang mga babaing sumunod sa kaniya mula sa
Galilea, ay nakatayo sa di-kalayuan, pinapanood
ang mga bagay na ito. 50 Masdan ninyo, may
isang lalaking nagngangalang Jose, na kabilang
sa Konseho, isang mabuti at matuwid na tao
51 (hindi siya sumang-ayon sa kanilang pasya
at sa kanilang ginawa), mula sa Arimatea,
isang Judiong lungsod, na siyang naghihintay
sa kaharian ng Diyos. 52 Ang taong ito ay
lumapit kay Pilato, hiningi ang katawan ni Jesus.
53 Ibinababa niya ito, at binalot ito ng pinong
lino, at inilagay siya sa isang libingang inukit sa
bato, na hindi pa napaglilibingan. 54 Noon ay
ang Araw ng Paghahanda, at nalalapit na ang
Araw ng Pamamahinga. 55 Ang mga babaing
kasama niyang lumabas sa Galilea ay sumunod,

at nakita ang libingan at kung paano inilagay
ang kaniyang katawan. 56 Sila ay umuwi, at
naghanda ng mga pabango at mga pamahid. At
sa araw ng Pamamahinga, sila ay nagpahinga
ayon sa kautusan.

24

1 Maagang-maaga sa unang araw ng linggo,
pumunta sila sa libingan, dala-dala ang paban-
gong ihinanda nila. 2 Natagpuan nilang naigu-
long ang bato palayo sa libingan. 3 Pumasok
sila sa loob, ngunit hindi nila natagpuan ang
katawan ng Panginoon Jesus. 4 At nangyari
na, habang sila ay nalilito tungkol dito, biglang
may dalawang lalaking tumayo sa tabi nila na
nakakasilaw ang damit. 5 Ang mga babae ay
napuno ng takot at yumuko sa lupa, sinabi
nila nila sa mga babae, “Bakit ninyo hinahanap
ang buhay sa mga patay? 6 Wala siya dito,
ngunit siya ay muling nabuhay! Alalahanin
niyo ang sinabi niya sa inyo noong nasa Galilea
pa siya, 7 sinabi niya na ang Anak ng Tao ay
kailangang ipasakamay sa mga makasalanang
tao at ipapako sa krus, at sa ikatlong araw ay
muling mabubuhay.” 8 Naalala ng mga babae
ang mga sinabi niya, 9 at bumalik sila galing
ng libingan at sinabi ang lahat ng nangyari sa
labing isang alagad at lahat ng iba pa. 10 Ngayon,
sina Maria Magdalena, Juana, Maria na ina ni
Santiago, at ang iba pang mga babaeng kasama
nila ang nagbalita ng mga nangyari sa mga
apostol. 11 Ngunit ang balitang ito ay tila
walang kabuluhan sa mga apostol, at hindi nila

pinaniwalaan ang mga babae. 12 Gayon pa
man, tumayo si Pedro, at tumakbo papunta sa
libingan, at yumuko siya at tumingin sa loob,
nakita niya na ang mga telang lino na lamang
ang naroon. Kaya umuwi si Pedro sa kaniyang
tahanan, na nagtataka kung ano ang nangyari.
13 Masdan ninyo, sa araw ding iyon, dalawa sa
kanila ang papunta sa nayon na tinatawag na
Emaus, na animnapung stadia ang layo mula sa
Jerusalem. 14 Pinag-uusapan nila ang tungkol sa
lahat ng nangyari. 15 Nangyari na, habang nag-
uusap sila at nagtatanungan sa isat-isa, lumapit
si Jesus mismo at sumama sa kanila. 16 Ngunit
ang kanilang mga mata ay nahadlangan upang
hindi siya makilala. 17 Sinabi ni Jesus sa kanila,
“Ano ang pinag-uusapan ninyong dalawa habang
naglalakad kayo?” Huminto sila na nalulungkot.
18 Isa sa kanila na nagngangalang Cleopas, ang
sumagot sa kaniya, “Ikaw lang ba ang tao sa
Jerusalem na hindi nakakaalam sa mga bagay na
nangyayari doon sa mga araw na ito?” 19 Sinabi
ni Jesus sa kanila, “Anong mga bagay?” Sumagot
sila sa kaniya, “Ang mga bagay tungkol kay Jesus
na taga-Nazaret, na isang propeta, na makapang-
yarihan sa gawa at salita sa harapan ng Diyos at
ng mga tao. 20 At kung papaano siya ibinigay
ng mga punong pari at mga pinuno natin upang
hatulan ng kamatayan at ipako sa krus. 21 Ngunit
umasa kami na siya ang magpapalaya sa Israel.
Oo, at maliban pa sa lahat ng ito, pangatlong
araw na ngayon mula ng nangyari ang mga
bagay na ito. 22 Ngunit bukod dito, pinamangha

kami ng ilan sa mga kababaihang kasamahan
namin, na pumunta sa libingan nang maaga.
23 Nang hindi nila nakita ang kaniyang katawan,
pumunta sila sa amin, sinasabing may nakita
silang pangitain ng mga anghel na nagsabing
siya ay buhay. 24 Pumunta sa libingan ang ilan
sa mga kalalakihang kasama, at nakita nila ito na
gaya ng sinabi ng mga kababaihan. Ngunit hindi
nila siya nakita." 25 Sinabi ni Jesus sa kanila,
"O mga lalaking hangal at makukupad ang puso
na maniwala sa lahat ng sinabi ng mga propeta!
26 Hindi ba kinakailangang si Cristo ay magdusa
ng ganitong mga bagay, at pumasok sa kaniyang
kaluwalhatian?" 27 At magmula kay Moises at
sa lahat ng propeta, ipinaliwanag ni Jesus sa
kanila ang mga bagay tungkol sa kaniyang sarili
sa lahat ng mga kasulatan. 28 Habang papalapit
sila sa nayon, na kanilang pupuntahan, lumakad
si Jesus na wari magpapatuloy pa. 29 Ngunit siya
ay pinigilan nila, sinasabi, "Manatili ka sa amin,
sapagkat malapit nang gumabi at dumidilim na."
Kaya pumasok si Jesus upang tumuloy sa kanila.
30 At nangyari, nang siya ay umupong kasalo
nila upang kumain, kinuha niya ang tinapay,
at pinagpasalamatan ito, at pinagpira-piraso ito,
at ibinigay niya ito sa kanila. 31 Pagkatapos,
nabuksan ang kanilang mga mata, at siya ay
nakilala nila, at siya ay naglaho sa kanilang
paningin. 32 At sinabi nila sa isa't-isa, "Hindi
ba umaalab ang ating puso, habang kinakausap
niya tayo sa daan, habang binubuksan niya sa
atin ang mga Kasulatan?" 33 Tumayo sila sa oras

ding iyon, at bumalik sa Jerusalem. Natagpuan
nila ang labing-isa na nagtipon-tipon at ang iba
pang kasama nila, 34 sinasabi, "Totoo ngang
muling nabuhay ang Panginoon, at nagpakita
siya kay Simon". 35 Kaya ikinuwento nila ang
nangyari sa daan, at kung paano nila nakilala si
Jesus nang pagpira-pirasuhin niya ang tinapay.
36 Habang pinag-uusapan nila ang mga bagay
na ito, tumayo si Jesus mismo sa kalagitnaan
nila, at sinabi niya sa kanila, "Kapayapaan ay
sumainyo." 37 Ngunit sila ay nasindak at napuno
ng takot, at inakala nila na espiritu ang kanilang
nakita. 38 Sinabi ni Jesus sa kanila, "Bakit kayo
naguguluhan? Bakit may mga katanungan sa
inyong puso? 39 Tingnan ninyo ang aking mga
kamay at paa, na ako talaga ito. Hawakan ninyo
ako at tingnan ninyo. Sapagkat ang espiritu ay
walang buto at laman, gaya ng inyong nakikita
na nasa akin." 40 Pagkatapos niyang sabihin
ito, pinakita niya sa kanila ang kaniyang mga
kamay at paa. 41 Habang sila ay hindi pa
rin makapaniwala dahil sa galak, at namangha,
sinabi ni Jesus sa kanila, "Mayroon ba kayong
anumang makakain?" 42 Siya ay binigyan nila
ng inihaw na isda. 43 Kinuha ito ni Jesus at
kinain niya ito sa harapan nila. 44 Sinabi niya
sa kanila, "Nang kasama ko kayo, sinabi ko sa
inyo na lahat ng nakasulat sa kautusan ni Moises
at ng mga propeta at sa Aklat ng Mga Awit ay
kailangan matupad." 45 At binuksan niya ang
kanilang mga isipan upang maunawaan nila ang
Kasulatan. 46 Sinabi niya sa kanila, "Nasusulat,

na kailangang maghirap ang Cristo, at muling
mabuhay mula sa patay sa ikatlong araw. 47 At
ang pagsisisi at pagpapatawad ng mga kasalanan
ay dapat maipangaral sa kaniyang pangalan sa
lahat ng mga bansa, mula sa Jerusalem. 48 Kayo
ay mga saksi ng lahat ng ito. 49 Tingnan
ninyo, ipadadala ko sa inyo ang ipinangako ng
aking Ama. Ngunit mag-hintay kayo sa lungsod,
hanggang kayo ay mapagkalooban ng kapang-
yarihang mula sa taas." 50 At inilabas sila ni Jesus
hanggang malapit na sila sa Bethania. Itinaas
niya ang kaniyang mga kamay, at binasbasan
sila. 51 Nangyari na, habang sila ay binabasbasan
niya, sila ay iniwan niya at siya ay dinala
paakyat sa langit. 52 Kaya siya ay sinamba nila,
at bumalik sila sa Jerusalem nang may labis
na kagalakan. 53 Namalagi sila sa Templo, na
nagpupuri sa Diyos.

banal na Bibliya
Tagalog Unlocked Literal Bible

copyright © 2018 Door43 World Missions Community

Language: Tagalog

Translation by: Door43 World Missions Community

Contributor: Abantes, Glosamie R., Abluyan, Nieves, Aggasid, John Stephen, Aldana, Marvin J., Ancheta, Jonathan, Andaya, Reymond, Aril, Rene, Atienza, Melchizedek Eleazar, Atmagol, Efraim P., Auxillo, Alfredo S., Balbieran, Ruth M., Bibay, Roland Dave, Cadiente, Dandel, Ca s, Randy, Ca , Benedicto, Canonoy, Neil Ian P., Castelo, Kathleen, Castillo, Madeline, Chiong, Armie, Co, Corizin F., Covita, Mark, Delos Reyes, Rachel, Dingle, Buena Kathleen, Eloja, Nestor Raul P., Emboc, Tano, Eugenio, Alfred, Evangelista, Carmelita, Fajardo-Barcebal, Rosalle, Fianza, Arlyn, Flores, Christopher V., Flores, Rommel, Fradejas, Daniel G., Frias, Ronald, Galvez, Garry C., Gatchalian, James A., Gomez, Roniza May L., Inway, Jennilyn, Langres, Arsenio, Langres, Vicki M., Langres, Zimri, Lantion, Ralph, Lapira, Ronaldo Jr, C., Laya, Anita, Lazo, Jeffrey, Lopez, Josephine, Lorona, Marvina U., Mampo, Genelyn U., Mijares, Racquel, Monteverde, Julian Angelo, Morales, Gilbert, Oday, Gabriel, Ong, Reynante, Ordo Arsenio Jr., Osabel, Hesa Joyce, Pabellion-Lasinga, Beryl Joi, Palagimlan, Ray Mart E., Paller, Beth, Paller, Romy, Palomar, Carmina, Panes, Jona Mae K., Pawid, Jake, Pido, Miriam, Pin-ag, Rose Ann, Revilla Adelaido D. Jr, Reyes, Dominic, Riate, Erick Jan, Rivera, Diana, Salda Helen, Saptang, Bethlehem P., Sibayan, Mizpha, Talimodao, Sheldon Jay T., Tuang, Mandel John C., Umpatang, Jimmy, Vergara, Johanne G., Villorente, Dea Rose, Achacoso, Hamir Ibrahim, Adriano, Wilfredo R., AKI, Aril, Lala, Atienza, Melchizedek Eleazar, Auxillo, Alfredo S., Bagamaspao, Elison C., Balbieran, Romilyn, Balbieran, Ruth, Baldemor, Emily Mary Jane, Baldemor, Nathaniel, Bantique, Flor, Basto, Pacifico Jr., Bayang, Rochelle , Bernales, Vicente P., BJMP, Bubod, Fortunato M., Buzeta, Drake Nikko, Cabigting, Romeo, Cabrera, Teresita, Camandero, Vivian, Castillo, Madeline, Cuarto, Victor Immanuel, Depending2Christ1990, Eloja, Nestor Raul P., Emboc, Tano, Enojas, David James, Evangelista, Carmelita, Fianza, Arlyn, Gab, Galvez, Garry, Ganiban, Rafael, Gatchalian, James A., Glosa, Gumangan, Julius, Gutierrez, Robin Rhoy, Inway, Jennilyn, Jimenez, Alvin, Julito Opider, Lanira, Rolando U. Jr, Laya, Anita, Lopez, Josephine, Madawat, Glory, Mam, Geneohoy, Manaois, Charlie Jay, Mharus, Mijares, Racquel, Palagimlan, Rey Mart E., Palileo, Reynaldo Jr., Paller, Romy,

Panes, Jona Mae K., Pangadlin, Jun, Paraiso, Lorelie Rachel, Pavin, Pawid, Jake, Peralta, Rodolfo, Perez, Ian Hudson, Phraim 91, Pin-ag, Rose Ann, Pobadora, Josephine M., Pura, Saniel, Ralph, Lantion, Rene Aril, Revilla, Adelaido Jr, Rull, Fernando, Rupa, Jonathan, Saptang, Bethlehem P., Selle, Serqui Bernard, Singgangan, Josie, Talimodao, Sheldon Jay T., Veloso, Alfonil, Veloso, Helen, Venus, Jorito, Vergara, Johanne G., Villorente, Dea Rose, Yosores, Momer B.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-06-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 10 Jun 2020

d15a3f7e-4ceb-5222-86f9-9960bef1c32b